

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

Bestuursverslag		3	Jaarrekening		54	Overige gegevens		76
Voorwoord	4	Doelstellingen en resultaten 2024 per taakgebied	26	1 Balans per 31 december 2024	55	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	77	
2024 in cijfers	5	Overzicht kritieke prestatieindicatoren	29	2 Exploitatierekening over 2024	56			
Over ons	6	Het waardecreatiemodel	32	3 Kasstroomoverzicht over 2024	57	Bijlage	84	
Ontwikkeling van ons toezicht	7	Onze plannen voor 2025	34	4 Toelichting op de jaarrekening	58	Bijlage bij jaarverslag 2024	85	
De toezichtaanpak in de praktijk	8	Financiën	35	5 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	59			
Werkzaamheden 2024	10	Risicomanagement en compliance	41	6 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	61			
Internationale samenwerking	18	Governance en personeel	47	7 Toelichting op de balans	62			
Andere toezichtactiviteiten	20	Namens de ondernemingsraad	52	8 Toelichting op de exploitatierekening	69			
Commissariaat in de media	21	Namens de Raad van Advies	53	9 Toerekening lasten en fte's naar taakgebieden	72			
Ontwikkelingen in het medialandschap	22			10 Overige informatie	73			
Meerjarenstrategie 2025-2030	25							

Bestuursverslag

Voorwoord

De blik naar buiten

Voor u ligt het jaarverslag van het Commissariaat voor de Media over 2024. Het afgelopen jaar publiceerden wij onze probleemgerichte en risicogestuurde toezichtaanpak. In de dynamische mediasector waarin wij werken, benoemde het Commissariaat prioriteiten. De toezichtaanpak helpt ons effectief in te grijpen op gebieden waar de risico's het grootst zijn.

Zo is het afgelopen jaar veel aandacht uitgegaan naar sociale veiligheid. Op 1 februari 2024 verscheen het langverwachte rapport van de commissie Van Rijn, over de werkcultuur bij de landelijke publieke omroepen. We hebben in 2024 toezicht gehouden op hoe de omroepen een sociaal veilige cultuur gaan realiseren, die bijdraagt aan het vervullen van de publieke media-opdracht. Wij deden daarbij de oproep: zorg voor leiderschap dat verder kijkt dan structuur en procedures, en werk aan een fundamentele gedrags- en cultuurverandering.

Halverwege het jaar publiceerden we een rapportage over ons toezicht op de video-uploaders. Dat viel samen met onze eerste boete voor een influencer. We verwachten van uploaders dat zij transparant zijn over commerciële beïnvloeding, met speciale aandacht voor de bescherming van minderjarigen. In onze rapportage beschreven we de stappen die tot nu toe genomen zijn, wat we hiermee bereikt hebben, en wat de vervolgplannen zijn. In 2025 gaan we het toezicht op de uploaders uitbreiden.

Het jaar 2024 stond ook in het teken van een aantal grote onderzoeken van het Commissariaat. Onze jaarlijkse Mediamonitor gaf inzicht in het gebruik

van platforms. Het gebruik van sociale media blijft groeien. Deze ontwikkeling gaat ten koste van het gebruik van Nederlands nieuwsaanbod. Dit is zorgelijk, omdat dit aanbod burgers informeert en een verbindende rol speelt in de samenleving. Het beter zichtbaar en vindbaar maken van betrouwbare journalistiek vraagt om gerichte actie van wetgevers en mediabedrijven.

Op 1 oktober verscheen ons veelbesproken onderzoek naar jongeren, nieuws en sociale media. Daaruit bleek dat 78% van de jongeren sociale media gebruikt om op de hoogte te blijven van wat er speelt in de wereld. Maar nieuwsmerken zijn nog terughoudend om aanwezig te zijn op sociale media. We presenteerden ons onderzoek tijdens een symposium in Amsterdam, met in de zaal: politici, beleidsmakers, nieuwsorganisaties, deskundigen, en natuurlijk... jongeren.

En we onderzochten de kansen en risico's van AI in de media. Het Commissariaat bracht in kaart wat kunstmatige intelligentie betekent voor de vier kernwaarden van het mediabeleid: pluriformiteit, onafhankelijkheid, toegankelijkheid en veiligheid.

Dankzij de inzet van onze medewerkers konden we bij al deze onderwerpen onze toegevoegde waarde laten zien. Daarmee waren we ook zichtbaar voor de buitenwereld. In maart spraken we live in de Tweede Kamer, met de Vaste Kamercommissie voor media. In april organiseerden we een succesvolle kennissessie in Beeld en Geluid voor medewerkers van de

publieke omroepen, over o.a. reclame en sponsoring. En we waren twee keer te zien in het Jeugdjournaal, met items over het belang van transparantie door influencers, zeker als zij zich richten op kinderen.

Zichtbaar zijn in de pers is geen doel op zich. Hiermee hopen we gedragsverandering in gang te zetten, omdat het publiek én media-instellingen door artikelen en optredens in de pers weten wat we doen en waar we over gaan. Daarmee draagt het bij aan effectief toezichthouden.

Ook in ons jaarverslag zult u – meer dan tevoren – de buitenwereld terugzien. We hebben namelijk aan externe betrokkenen gevraagd om te reflecteren op ons werk. Wat heeft een bezoeker van onze kennissessie opgestoken van de middag in Beeld en Geluid? Hoe belangrijk is de internationale samenwerking voor een andere Europese mediatoezichthouder? Met deze blik naar buiten willen we de impact van ons werk op de samenleving laten zien.

In ons jaarverslag leest u hoe wij in 2024 hebben bijgedragen aan sterke, onafhankelijke media, en hoe we bleven inspelen op trends en uitdagingen in de mediasector.

Ik wens u veel leesplezier.

Amma Asante,
Voorzitter Commissariaat voor de Media

2024 in cijfers

302
Behandelde signalen

8
Waarschuwingen

59
Toezicht-
onderzoeken

2
Boetes

14
Woo-verzoeken

25
Video-uploaders

3
Streamingdiensten

44
Lokale omroepen

Toestemmingen en registraties:

Het commissariaat bestaat sinds **1988** en heeft **262** wettelijke taken waar we met **79** medewerkers aan werken

14
Handhavingszaken
waarvan **13** Mediawet en **1** Wet op de vaste boekenprijs

320
Commerciële mediadiensten
waarvan **84** nieuwe diensten en **236** verlengingen

4
Beleidsadviezen

7
Onderzoeken naar het medialandschap

26
Verzoeken om bijstand van andere Europese mediatoezichthouders

250
Financieel-administratief toezicht

op landelijk niveau **15** en op regionaal niveau **14** rechtmatigheidstoetsingen uitgevoerd en op lokaal niveau **221** financiële verantwoordingen beoordeeld.

Over ons

Missie

Het Commissariaat bevordert betrouwbaar en pluriform media-aanbod voor iedereen.

Toezicht met maatschappelijke impact

Voor een goed werkende democratie is het van groot belang dat iedereen zich breed en met onafhankelijke, betrouwbare informatie een mening kan vormen. Als onafhankelijk toezichthouder op de mediasector richten we ons toezicht op de onderwerpen die de grootste risico's met zich brengen voor de publieke belangen die de Mediawet beoogt te beschermen.

Voorop staat het publieke belang dat media hun democratische functies kunnen uitoefenen: media informeren, duiden en vertalen complexe informatie om burgers te helpen bij het vormen van een mening. Media controleren de macht en bieden ruimte voor het maatschappelijk debat. Een voorwaarde hiervoor is dat het media-aanbod onafhankelijk, betrouwbaar en toegankelijk is. Als onafhankelijk toezichthouder op de mediasector hebben we hierin een belangrijke rol.

Ontwikkeling van ons toezicht

Strategie

Het medialandschap waarop wij toezicht houden, is de laatste jaren sterk in verandering. Er komen steeds meer (soorten) aanbieders die verschillende soorten media aanbieden. Ook het aantal aandachtsgebieden is gegroeid en bovenal complexer geworden. Dit vraagt om keuzes om de beschikbare toezichtcapaciteit zo efficiënt en effectief mogelijk in te kunnen zetten. Daarom kiezen wij voor een probleemgerichte, risicogestuurde, pro-actieve en systeemgerichte toezichtaanpak. Wij adresseren die situaties die het grootste risico met zich brengen en richten we ons op de schadelijkheid ervan, en niet alleen op de regel van wat wel of niet is toegestaan.

Begin 2024 publiceerden wij een nieuwe [toezichtaanpak](#), met daarin wat de uitgangspunten voor ons toezicht en hoe we dit invullen. Het vormt de basis van ons werk. Op de volgende pagina staat een uitgebreide toelichting op de aanpak.

Verdere uitwerking van de aanpak

- Het [handhavingsbeleid](#) (juli 2024) geeft inzicht in onze inzet van handhavingsinstrumenten en de uitgangspunten en factoren die daarbij een rol spelen. Centraal staat dat een overtreding hersteld wordt en als dat niet meer mogelijk is dat herhaling wordt voorkomen. Hierbij kiezen we voor een evenredig en proportioneel middel. Het Commissariaat kiest in principe voor het minst zware middel waarmee het doel bereikt wordt.
- In het document [Omgang met 'toezichtinformatie'](#) (april 2024) geven we een toelichting op hoe het Commissariaat omgaat met vertrouwelijke informatie.
- In de nieuwe [meerjarenstrategie](#) (december 2024) zijn de risico's meegenomen die wij in de jaarlijkse risico-inventarisatie geïdentificeerd hebben. Op pagina 25 staat meer informatie over de nieuwe strategie en het proces dat we hebben doorlopen om tot deze strategie te komen.

De toezichtaanpak in de praktijk

In de toezichtaanpak beschrijven we onze probleemgerichte, risicogestuurde, systeemgerichte en proactieve werkwijze als toezichthouder.

Hieronder staan concrete voorbeelden van hoe wij deze principes in 2024 in de praktijk brachten.

Probleemgericht

Waar mogelijk kiezen wij voor toezicht dat zich richt op het adresseren van problemen in plaats van alleen op het overtreden van regels. Daarbij richten wij ons ook op kwesties waarvoor de wet nog geen oplossingen biedt, maar waardoor wel maatschappelijke problemen ontstaan.

Kunstmatige intelligentie (AI) is een voorbeeld van zo'n ontwikkeling. In 2024 brachten we in kaart welke kansen en risico's de opkomst van AI vormt voor het media-aanbod. Hierover verscheen in juni het rapport [Tussen Bits en Principes: hoe AI de kernwaarden van mediabeleid uitdaagt](#).

Risicogestuurd

Wij richten ons op situaties die de grootste risico's vormen voor de publieke belangen die het Commissariaat beschermt, zoals de bescherming van mediagebruikers, bescherming van democratische waarden en een eerlijk speelveld tussen publieke en commerciële omroepen. Dit doen wij op basis van een risico-inventarisatie en -analyse. Dit is een doorlopend proces dat start met het analyseren van risico's. Vervolgens worden de risico's geprioriteerd en maatregelen genomen. De laatste stap in de cyclus is het monitoren en rapporteren. Daarna begint het proces weer met de analyse.

De dit jaar geïdentificeerde risico's vormen de basis voor de toezichtbrief, jaarplannen en begroting. Vanzelfsprekend sluit ook de nieuwe meerjarenstrategie aan op de bevindingen van de risico-analyse.

Het risicogestuurde toezicht werd verder vormgegeven door het doorontwikkelen en verbreden van het **signalenproces**. Signalen over relevante ontwikkelingen en (mogelijke) overtredingen van de Mediawet worden opgehaald uit onze eigen organisatie, bij de mediasector en komen binnen als meldingen vanuit de samenleving. Door het verwerkingsproces te stroomlijnen en hiervoor specifieke capaciteit beschikbaar te stellen, worden signalen beter geïdentificeerd en in kaart gebracht. Deze worden vervolgens specifiek opgevolgd en vormen input voor de eerdergenoemde risico-analyse.

We handelden actief bij de gesignaleerde risico's. In 2024 zagen we bijvoorbeeld risico's bij influencers die nog niet onder ons actieve toezicht vallen omdat zij minder dan 500.000 volgers hebben. Daarom zetten wij stappen om het criterium aan te passen. Ook startten we een onderzoek naar de naleving van journalistieke kwaliteitseisen (zie pagina 12). Daarnaast intensiverden we ons toezicht op gedrag en cultuur als gevolg van gesignaleerde risico's in 2024 en ontwikkelingen op dat vlak in de jaren ervoor.

In februari 2024 verscheen het OGCO-rapport* waarin naar voren kwam dat het probleem van grensoverschrijdend gedrag breed speelt binnen de

sector en grote gevolgen heeft voor de werktevredenheid en welzijn van individuele medewerkers. Daarbij doet het afbreuk aan de journalistieke kwaliteit en creativiteit van medewerkers. Het Commissariaat heeft er in 2024 op toegezien en op aangedrongen dat besturen en raden van toezicht de juiste stappen zetten om opvolging te geven aan het OGCO-rapport. We vroegen bijvoorbeeld om een plan van aanpak dat ingaat op reflectie, risico-analyse, reparatie, verandervermogen en het onderzoeken van het draagvlak voor het huidige leiderschap.

Systeemgericht

Media-instellingen zijn vanzelfsprekend primair verantwoordelijk om te voldoen aan wet- en regelgeving. Bij overtredingen richt ons toezicht zich niet (alleen) op het incident maar vooral ook op oorzaken daarvan in de interne beheerssystemen.

In 2024 is het Commissariaat gestart met een vorm van **accounttoezicht** waarmee intensiever contact wordt onderhouden met de grootste instellingen die onder ons toezicht vallen. Het doel van accounttoezicht is dat de instellingen zelf wet- en regelgeving naleven en dat incidenten zich niet of zeer beperkt voordoen. Accounttoezicht stuurt daartoe op een adequate interne beheersing en administratieve organisatie door

de instellingen, zodat het Commissariaat er (uiteindelijk) op kan (gaan) vertrouwen dat instellingen zelf zorgdragen voor naleving van wet- en regelgeving. Dit toezicht focust zich daarom onder meer op de (kwaliteit van) de risicomanagementcyclus van instellingen en de daarvoor noodzakelijke randvoorwaarden. Ook draagt accounttoezicht bij aan het vergroten van de radarfunctie van het Commissariaat en aan de ambitie van het Commissariaat om het toezicht meer risicogestuurd te maken.

Een component binnen de interne beheerssystemen is het risicomanagement. Effectief risicomanagement stelt publieke media-instellingen in staat tijdig actie te ondernemen om risico's die een bedreiging vormen voor de uitvoering van de publieke media-opdracht weg te nemen of te verminderen. Met de [Zelfscan risicomanagement](#) (april 2024, zie ook pagina 12) kunnen media-instellingen hun risicomanagement beoordelen aan de hand van een vragenlijst.

Proactief

Waar mogelijk gaan we preventief te werk. Het Commissariaat kijkt vooruit door trends en ontwikkelingen in de markt in kaart te brengen en deze te vertalen naar risico's en problemen. Samen met de sector identificeren we nieuwe risico's, om zo waar mogelijk toekomstige problemen te voorkomen.

Het is van belang dat het Commissariaat continu de markt monitort, ontwikkelingen doorgrondt en de gemaakte observaties deelt.

In de beginperiode van het toezicht op video-uploaders in 2022 gingen wij proactief te werk door voorlichting te geven over de bestaande regels en voor voorlichting aan te sluiten bij externe initiatieven. Ook onze inzet op gedrag en cultuur is proactief en preventief van aard. Zo ligt onze focus bij de opvolging van het OCGO-rapport* (zie pagina 11) bij het aanspreken van besturen en raden van toezicht op hun eigen verantwoordelijkheid. Daarbij geven we vooraf heldere verwachtingen aan, zodat omroepen maatregelen treffen die daadwerkelijk de kern van de problemen aanpakt.

Dat neemt niet weg dat er ook incidenten zijn op het vlak van gedrag en cultuur. In die gevallen richten we ons erop dat omroepen onderzoeken wat dieperliggende oorzaken zijn van ongewenst/grensoverschrijdend gedrag en de juiste (herstel)maatregelen treffen om een sociaal veilige werkomgeving te borgen.

** Het rapport 'Niets gezien, niets gehoord, niets gedaan' van de Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen (OGCO) verscheen op 1 februari 2024. Deze commissie onder leiding van voorzitter Martin van Rijn deed onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag bij de landelijke publieke omroepen.*

Werkzaamheden 2024

Op de volgende pagina's staat een overzicht van ons werk in 2024. De genoemde werkzaamheden geven een beeld van de breedte van ons werk en ons werkveld. Daarnaast voeren we ook onze doorlopende werkzaamheden, zoals het aanwijzen van lokale omroepen, het voeren van handhavende gesprekken en het beantwoorden van vragen uit de samenleving, met zorgvuldigheid uit.

Voor al ons werk geldt: we doen ons werk met de blik naar buiten en voor de samenleving. Daarom hebben we bij onze werkzaamheden van het afgelopen jaar voor dit jaarverslag experts gevraagd om duiding te geven vanuit een ander perspectief.

Landelijke publieke omroepen

Sociale veiligheid en cultuurverandering

Op 1 februari 2024 bracht de Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen (OGCO) haar rapport uit over grensoverschrijdend gedrag bij landelijke publieke omroepen met de titel 'Niets gezien, niets gehoord, niets gedaan'. Het rapport laat zien dat het probleem van grensoverschrijdend gedrag breed speelt binnen de sector en grote gevolgen heeft voor individuele medewerkers.

De OGCO wijst er ook op dat grensoverschrijdend gedrag afbreuk kan doen aan de journalistieke kwaliteit en creativiteit. Daarmee komen de belangen van media-gebruikers in het geding. Zij moeten er bijvoorbeeld op kunnen vertrouwen dat journalistiek media-aanbod onafhankelijk tot stand komt, doordat makers hun werk kritisch kunnen doen, in een cultuur waarbij medewerkers zich vrij kunnen uitspreken. De constatering van de OGCO raken daarmee rechtstreeks aan de uitvoering van de publieke media-opdracht door partijen en het toezicht hierop door het Commissariaat voor de Media.

Primair zijn publieke media-instellingen zelf verantwoordelijk voor het bevorderen van een gezonde organisatiecultuur die bijdraagt aan het vervullen van de publieke media-opdracht. Raden van toezicht hebben hierbij een belangrijke rol als intern toezichthouder. Het Commissariaat ziet er als externe toezichthouder op toe dat besturen en raden van toezicht op de juiste wijze invulling geven aan hun verantwoordelijkheden.

Sectorbrieven en voortgangsrapportage

In februari heeft het Commissariaat via een sectorbrief zijn verwachtingen gedeeld met landelijke publieke media-instellingen en de NPO ten aanzien

van het opstellen van kwalitatief goede plannen voor de opvolging van het OGCO-rapport. De omroepen waren gevraagd om ten minste de volgende elementen aan de orde te laten komen: reflectie, reparatie, risico-analyse en verandervermogen.

In juni deelde het Commissariaat – na een eerste reactie van omroepen – een tweede sectorbrief met de omroepen. In die brief deelde het Commissariaat cruciale aandachtspunten voor alle omroepen. Zo hebben we het belang van een diepgaande reflectie en risico-analyse benadrukt als belangrijk startpunt voor een gedegen plan van aanpak die de kern van dieperliggende problemen adresseert. Op 1 september had het Commissariaat van bijna alle landelijke publieke omroepen een definitief plan van aanpak ontvangen.

In onze voortgangsrapportage van november 2024 rapporteerden wij over de kwaliteit en de uitvoering van de door de landelijke publieke media-instellingen en de NPO gemaakte plannen van aanpak om de bevindingen van de OGCO te adresseren.

Wij constateerden in deze rapportage dat er vooruitgang wordt geboekt, zoals de aanstelling van vertrouwenspersonen, versterking van HR-functies en een toegenomen bewustwording over het belang van sociale veiligheid binnen organisaties. Toch concludeerde het Commissariaat dat de huidige plannen in de breedte nog niet voldoende zijn om duurzame gedragsverandering te realiseren. Er is meer nodig om structureel een veilige werkomgeving in de mediasector te waarborgen. Wij riepen op tot sterker leiderschap en het aanpakken van diepere sociale oorzaken van grensoverschrijdend gedrag om de benodigde duurzame cultuurverandering te realiseren.

De landelijke publieke omroepen hebben elk een individuele terugkoppeling op hun plan van aanpak ontvangen. Het Commissariaat heeft per omroep aanbevelingen gedaan en gevraagd hun plan van aanpak op basis daarvan verder te versterken. In het eerste en tweede kwartaal van 2025 gaat het Commissariaat hierover met besturen en raden van toezicht van de publieke omroepen en de NPO in gesprek. Ook daarna zal de opvolging van OGCO door omroepen een belangrijk onderwerp zijn in het toezicht van het Commissariaat. Dit valt onder een van de publieke belangen die wij beschermen om toezicht te houden op integere en beheerste bedrijfsvoering bij de NPO en de landelijke publieke media-instellingen, inclusief gedrag en cultuur.

Risicomanagement

De [Zelfscan risicomanagement](#) (april 2024) helpt media-instellingen bij het in kaart brengen en mitigeren van de risico's in de organisatie, zowel op het gebied van gedrag en cultuur als andere onderwerpen. Het document geeft inzicht in de onderdelen die het Commissariaat in zijn toezicht op de interne risicobeheersing belangrijk acht. De zelfscan is bruikbaar voor alle media-instellingen: lokaal, regionaal en landelijk, en zowel voor de publieke als commerciële omroepen.

Onderzoek naar journalistieke kwaliteitseisen

Publieke omroepen hebben veel vrijheid in hoe zij invulling geven aan hun journalistieke rol. Deze vrijheid wordt beschermd door de grondwet en verdragsrechtelijke bepalingen. Het omvat het recht om zonder inmenging van enig openbaar gezag een mening te uiten en informatie te delen, ook als deze door (een deel van) het publiek als beledigend, schokkend of verontrustend worden ervaren. Berichtgeving, duiding en andere programma-inhoud mogen daarom schuren, provoceren en ingaan tegen wat sommigen beschouwen als de heersende opvatting.

Deze hoge mate van bescherming is echter niet absoluut en onbegrensd. De uitoefening van het journalistieke vak gaat hand in hand met de naleving van bepaalde plichten en moet in het licht daarvan op een zorgvuldige en verantwoorde manier gebeuren.

Op grond van de Mediawet moeten publieke mediadiensten media-aanbod verzorgen dat voldoet aan hoge journalistieke en professionele kwaliteitseisen, die binnen deze sector gehanteerd worden. Het begrip

'journalistieke kwaliteitseisen' wordt met name ingevuld door de gedragsnormen die de journalistieke beroepsgroep, bij wijze van zelfregulering, heeft opgesteld.

Het Commissariaat houdt toezicht op de naleving van die journalistieke kwaliteitseisen door landelijke publieke omroepen. Aan deze toezichtstaak heeft het Commissariaat eerder invulling gegeven door het [uitvoeren van een verkennend onderzoek](#) waarin de nadruk lag op het in kaart brengen van de (organisatorische) waarborgen voor de naleving van journalistieke kwaliteitseisen. In vervolg hierop heeft het Commissariaat aangekondigd in 2024 een onderzoek te starten naar de [naleving van deze eisen in de praktijk](#). Daarbij kijkt het Commissariaat zowel naar de sector als geheel als naar specifieke signalen, in het bijzonder naar situaties met een verhoogd risicoprofiel. Over de voortgang en uitkomsten van dit onderzoek zal het Commissariaat naar verwachting in 2025 communiceren in overeenstemming met zijn in 2024 gepubliceerde visie op de omgang met [toezichtinformatie](#).

Proactief toezicht

In april vond een **kennissessie Mediawet** plaats voor meer dan 120 (eind) redacteuren, producers, juristen en andere geïnteresseerde medewerkers van de landelijke publieke media-instellingen. Tijdens de sessie werden drie onderwerpen belicht: het dienstbaarheidsverbod, sponsoring en vermijdbare uitingen.

Over sponsoring, vermijdbare uitingen en reclame maakten wij [drie korte video's](#) in 2024, om zo een bredere doelgroep te bereiken.

Blik van buiten

Deelnemer kennissessie uit het feedbackformulier:

“De kennissessie gaf mij het gevoel dat het Commissariaat bereikbaar is en dat wij als makers ook zichtbaar zijn. De onderdelen zelf hadden nog iets meer toegespitst kunnen worden op de dagelijkse praktijk, maar ik snap ook dat dit lastig is. Ons werkgebied is breed en tegelijkertijd specifiek. Het onderdeel over vermijdbare uitingen sprak mij het meeste aan. De medewerker van het Commissariaat wist waar hij het over had, legde helder uit wat de regels waren en maakte het niet mooier dan het was. De spreker was duidelijk en kon veel nuanceringsen en voorbeelden noemen.”

Landelijke publieke en commerciële omroepen

Het Commissariaat deed in 2024 voor de derde keer onderzoek naar representatie in non-fictie televisieprogramma's. Nieuw dit jaar was zowel het onderzoek naar representatie van mensen met een beperking, als de pilotstudie naar representatie in online aanbod van de televisiezenders.

Het doel van het onderzoek is cijfers te genereren die een belangrijke bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat over representatie. De NPO, RTL en Talpa gaven na de verschijning aan dat het onderzoek aanleiding gaf tot verdere actie. [RTL](#) geeft hierbij aan dat de cijfers van het onderzoek van het Commissariaat daarbij belangrijk zijn en houvast geven.

Meer over de uitkomsten van het onderzoek staat in het jaarverslag bij [‘Vrouwen en mensen met een beperking ondervertegenwoordigd op tv’](#).

Regionale publieke omroepen

In het kader van het accounttoezicht (zie pagina 8) bezochten we in 2024 verschillende regionale publieke omroepen. Tijdens deze bezoeken kregen we waardevolle inzichten in de kansen en uitdagingen waar de regionale omroepen mee te maken hebben. De ontmoetingen versterken onze samenwerking en zorgen ook voor een betere afstemming tussen ons toezicht en de dagelijkse praktijk van de omroepen.

Voor de regionale publieke omroepen was 2024 ook een jaar van voorbereiden op de nieuwe concessieperiode, de periode waarin de omroepen toestemming hebben om aanbod voor hun provincie te verzorgen. Vanaf 1 januari 2025 kunnen regionale omroepen een nieuwe aanvraag doen voor de periode 2026–2030. Om ervoor te zorgen dat het proces soepel werkt en het voor alle geïnteresseerden helder is hoe de aanwijzingsprocedure verloopt, is in het najaar van 2024 de [Beleidsregel aanwijzingsprocedure regionale publieke media-instellingen 2024](#) gepubliceerd.

Blik van buiten

Op televisie had 0,6% van alle personen een beperking, terwijl ongeveer 12% van de Nederlanders een zichtbare of onzichtbare beperking heeft. Belangenvereniging Ieder(in) zet zich in voor mensen met een beperking of chronische ziekte:

“Ieder(in) vindt het belangrijk dat op televisie een weerspiegeling van onze maatschappij te zien is inclusief mensen met een beperking en chronische ziekte. Representatie is belangrijk. Representatie zorgt voor een eerlijk, divers en completer beeld van onze samenleving en over mensen met een beperking. Het kan bijdragen aan het wegnemen van vooroordelen. Kinderen met een beperking kunnen zich herkennen in rolmodellen met belangrijke functies op televisie.

De cijfers voor representatie moeten flink omhoog. Groot-Brittannië bewijst dat dit mogelijk is: representatie van mensen met een beperking in de media neemt daar al jaren toe en was 10% in 2022/2023. De brede en strategische aanpak van de BBC is een goed voorbeeld voor Nederland. We verwachten dat de overheid samen met omroepen en andere mediamakers met meetbare doelen gaat werken om de grote achterstand in representatie aan te pakken en op te lossen. Bijvoorbeeld door media-opleidingen en opnamestudio's toegankelijk(er) te maken.”

Lokale publieke omroepen

Verspreid over het jaar hebben we bij verschillende bijeenkomsten voorlichting gegeven aan de lokale publieke omroepen. We gaven met concrete voorbeelden aan de makers aan wat de Mediawet toestaat op het gebied van reclame, vermijdbare uitingen en sponsoring. En we waren aanwezig bij een kennissessie voor bestuurders om toelichting te geven over de rol van bestuurders volgens de Mediawet. Voorlichting is een vorm van proactief toezicht. Door vooraf helder te zijn over wat de regels zijn, kunnen overtredingen worden voorkomen.

Verder gingen de voorbereidingen voor de stelselwijziging lokale publieke omroep onverminderd door. Vanaf 2028 zullen meer dan 200 lokale omroepen worden vervangen door 80 streekomroepen, waarmee ook de aanwijzingsprocedure verandert. Daarnaast zal de financiering niet langer door de gemeenten worden verzorgd, maar door het Rijk. Deze stelselwijziging heeft aanzienlijke gevolgen voor de werkzaamheden van het Commissariaat. Dit vraagt om een grondige voorbereiding voor een soepele overgang.

Eind 2024 is het ministerie van OCW een internetconsultatie gestart voor het Wetsvoorstel stelselherziening lokale omroepen. Deze consultatie liep tot eind februari 2025. Ook in 2025 vragen de voorbereidingen voor de stelselherziening nog tijd en aandacht van het Commissariaat.

BES-eilanden

Het Commissariaat houdt toezicht op het media-aanbod op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Op deze zogenoemde BES-eilanden geldt een korte versie van de Nederlandse Mediawet. Het toezicht hierop verloopt via een vast aanspreekpunt op Bonaire.

Opvallend is dat het mediagebruik op de eilanden aanmerkelijk anders is dan in Nederland: op alle drie de eilanden geeft rond de 80% van de inwoners aan dat ze primair geïnformeerd worden via sociale media. Voor Nederlanders geldt dat sociale media voor 13% van de mensen de voornaamste bron is voor informatie. Radio speelt op Sint Eustatius en Bonaire ook een grote rol bij het informeren van inwoners. Respectievelijk 53% en 59% wordt via de radio bereikt. Op Saba is dit met 23% een aanzienlijk kleiner deel.

Tijdens ons werkbezoek aan de BES-eilanden in februari 2024 spraken we onder meer de televisie- en radio-omroepen, eilandraden, gezaghebbers en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI). Alle omroepen die we bezochten zijn commercieel, want op de BES-eilanden zijn geen publieke omroepen. Uit die gesprekken bleken niet alle media-instellingen op de hoogte te zijn van hun plichten. Hier is aandacht aan besteed tijdens het bezoek. Daarnaast werd duidelijk dat er andere vragen spelen op Saba, Sint Eustatius en Bonaire dan in Nederland. Zij zijn daarom gebaat bij een andere informatievoorziening. Dit is waardevolle informatie om ons toezicht op de Mediawet BES-eilanden te versterken.

Video-uploaders

Dit jaar was het twee jaar geleden dat ons toezicht op video-uploaders, ook wel influencers, vloggers of content creators genoemd, van start ging. In onze rapportage [Toezicht op influencers](#) (juli 2024) rapporteren we over de afgelopen twee jaar. Door middel van informeren, bijsturen en handhaven dragen we bij aan een veiliger media-aanbod online: waar voor bepaalde middelen of diensten geen reclame wordt gemaakt en waar andere reclames duidelijk herkenbaar zijn.

In veel gevallen is informele handhaving, zoals gesprekken voeren, al effectief om ons doel te bereiken. Veel uploaders die wij aanschreven of met wie wij in gesprek gingen, waren daarna bekend met de regels en houden zich hier ook aan. Dit geldt niet voor alle gevallen. Bij aanhoudende overtredingen zet het Commissariaat formele handhavingsinstrumenten in. Dit heeft in 2024 geresulteerd in de eerste boete voor een video-uploader.

De rapportage is de opmaat naar het vergroten van ons toezichtveld. De groep video-uploaders met 500.000+ volgers was altijd een startpunt van het toezicht op uploaders. Het Commissariaat constateerde risico's in de groep met minder dan 500.000 volgers, met name omtrent commerciële beïnvloeding en de bescherming van kinderen. Daarom is het aanpassen van de drempelcriteria één van onze prioriteiten voor komend jaar.

Online veiligheid voor jongeren en kinderen

Veiligheid voor kinderen stond centraal in de Week van de Mediawijsheid waar wij in 2024 aan meededen. Met de bijdrage raakten meer dan 250.000 basisschoolkinderen bekend met de regels die gelden voor uploaders. Deze doelgroep bereikten we dit jaar daarnaast ook door twee keer mee te werken aan een nieuwsitem over reclameherkenning in filmpjes van influencers in het Jeugdjournaal.

Hoe belangrijk het is om juist kinderen hiervan bewust te maken, bleek uit het literatuuronderzoek '[Sponsorvermelding door influencers](#)' dat wij uitvoerden met de Autoriteit Consument & Markt (ACM), de Autoriteit Financiële Markten (AFM), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Een van de conclusies is dat kinderen extra moeite hebben met het herkennen van reclame. Media-educatie kan hierbij helpen: een korte training kan al zorgen voor een verhoging van de reclameherkenning bij kinderen.

Wat jongeren op sociale media zien, kwam aan bod in ons onderzoek naar [Jongeren, nieuws en sociale media](#) (oktober 2024). We bevestigden dat jongeren vooral op sociale media zijn. Voor het eerst onderzochten we wat ze daar zagen. Jongeren gebruiken voornamelijk sociale media om op de hoogte te blijven van wat er speelt in de wereld. Deze veranderde nieuwsconsumptie is blijvend: de mediaroutines die jongeren nu ontwikkelen, bepalen hun mediagedrag in de toekomst.

Blik van buiten

Adnan Tekin, voorzitter van de MBO-raad:

“Voor mbo'ers, maar eigenlijk voor alle jongeren, geldt dat zij vooral op sociale media te vinden zijn. Thuis ben ik ook de enige die een krant leest. Op sociale media komt nieuws ongefilterd binnen en worden gebeurtenissen regelmatig verkeerd geïnterpreteerd. Daarom is mediawijsheid zo belangrijk. Het helpt je te signaleren wat echt en 'fake' is.

Bijna een half miljoen studenten volgt op dit moment een mbo-opleiding. Het mbo heeft drie opdrachten: opleiden voor de arbeidsmarkt, voor een vervolgopleiding en voor burgerschap, cruciaal om volwaardig mee te doen in de samenleving. Het vak burgerschap bereidt mbo-studenten voor op actieve participatie in de maatschappij en het goed functioneren binnen hun gekozen beroep. Binnen burgerschap is altijd aandacht voor mediawijsheid. Het verschilt per opleiding hoe hier vorm aan wordt gegeven. De lessen sluiten zoveel mogelijk aan bij het echte leven en staan dichtbij het vak dat de studenten leren. Sinds 2017 kent het mbo ook een Practoraat Mediawijsheid.

Het is ook belangrijk om jongeren op sociale media op te zoeken. In hun taal en over onderwerpen die aansluiten bij hun belevingswereld. Dit geldt extra voor mbo'ers: nu gaat nieuws voor jongeren vaak over vo-scholieren, hbo'ers of wo'ers. Daarnaast moet de media ook toegankelijker worden voor mbo'ers. Vakmensen als cameramannen en geluidsvrouwen zijn vaak mbo'ers. Maar op de redactie ontbreken ze. Door stageplekken te bieden en het diversiteitsbeleid ook op opleidingsachtergrond uit te breiden, wordt het mediavak toegankelijker en meer voor de hele samenleving.”

Blik van buiten**Damian Trilling, hoogleraar Journalistiekwetenschap aan de VU:**

“In mijn werk onderzoek ik onder andere of gebruikers van online media toegang hebben tot kwaliteitsjournalistiek. Aanbevelingssystemen, zoals algoritmes op sociale media, spelen hierbij een rol. Er wordt vaak veel te simplistisch over aanbevelingssystemen gedacht, alsof het alleen zou betekenen dat je meer van hetzelfde te zien krijgt. Maar ze kunnen ook ingezet worden om een divers media-aanbod te bieden: bijvoorbeeld door artikelen aan te raden over hetzelfde onderwerp, maar met een ander perspectief.

Er wordt meer goede journalistiek geproduceerd dan veel mensen doorhebben. Ook vroeger las niet iedereen de krant van de eerste tot de laatste pagina en tegenwoordig kunnen we juist artikelen gericht onder de aandacht brengen. Ook kunnen wij met aanbevelingssystemen op oudere artikelen wijzen die opnieuw relevant worden, terwijl vroeger niemand een oude krant erbij pakte.

Een van de grote uitdagingen van deze tijd is dat platforms een enorme rol in het medialandschap zijn gaan spelen, maar wij weinig grip hebben op hoe zij functioneren. Hoe kunnen wij bijvoorbeeld weten of de aanbieders van journalistieke producten vergelijkbare en faire kansen hebben? Offline kunnen we oplages en kijkcijfers meten of zendtijd toekennen. Maar wie waarom hoeveel bereik heeft op sociale media is vaak volstrekt onduidelijk. Europese wetgeving kan ons onderzoekers helpen deze informatie boven tafel te krijgen, doordat platforms meer openheid moeten geven.”

Videoplatformdiensten

Ons toezicht op socialemediakanalen beperkt zich sinds dit jaar niet alleen tot de makerskant. De eerste grote videoplatformdienst (ook wel Video Sharing Platform) vestigde zich in 2024 in Nederland. In de Europese Unie is het land waar het (Europese) hoofdkantoor gevestigd is, verantwoordelijk voor het toezicht voor de hele Europese Unie. Meta (Facebook, Instagram) en Alphabet (YouTube) zijn gevestigd in Ierland. Snap (Snapchat) is in Nederland gevestigd. Deze platforms hebben de verantwoordelijkheid om het publiek in het algemeen – en minderjarigen in het bijzonder – te beschermen tegen ongewenste inhoud.

Het Commissariaat en Snap hebben samen een gedragscode vastgesteld. In de gedragscode staat welke maatregelen Snap neemt om gebruikers te beschermen tegen schadelijke content. Denk aan de mogelijkheid om bij het platform een melding te doen en aan het opnemen van bepaalde voorschriften in de voorwaarden van Snapchat. In de code is ook vastgelegd welke sancties er zijn voor gebruikers die de regels overtreden. Hiermee committeert Snap zich aan de verantwoordelijkheid om zich in te zetten voor een veilige gebruikersomgeving. Het Commissariaat houdt toezicht op de inhoud van de code en op de toepassing ervan door het platform.

Streamingdiensten

Een aantal grote streamingdiensten is in Nederland gevestigd, denk aan Disney+ en Netflix. Andere populaire diensten, zoals Videoland en Amazon Prime, zijn in een ander EU-land gevestigd. Net als bij socialemediaplatforms geldt dat wij voor de streamingdiensten die hier gevestigd zijn, toezicht houden voor de gehele Europese Unie.

Het gebruik van streamingdiensten neemt toe. In 2024 gebruikte ruim 70% van de Nederlanders een betaalde streamingdienst, blijkt uit de [Mediamonitor](#). Dit gaat om een eigen abonnement of via de inloggegevens van iemand anders. In de groep 20- tot 34-jarigen was dit zelfs 89%, tegenover 76% in deze groep die een abonnement op een televisiepakket heeft.

Vanaf 1 januari 2024 is de Nederlandse [investeringsverplichting](#) van kracht. Deze verplichting verplicht grote streamingdiensten om minimaal 5% van hun jaaromzet te investeren in Nederlandse audiovisuele producties. Het doel van de verplichting is om de kwaliteit en het aanbod van het Nederlands cultureel audiovisueel product te versterken door meer middelen te genereren voor de productie en exploitatie ervan. Er is daarom ook een aantal regels verbonden aan de programma's. Het Commissariaat houdt toezicht op de naleving van deze verplichting.

Met de wetswijziging is bepaald dat grote streamingsdiensten die in Nederland actief zijn en daarmee een bepaalde omzet in Nederland

genereren, verplicht zijn om te investeren in Nederlands cultureel audiovisueel product. Er gelden vanuit de verplichting bepaalde criteria voor de producties waarin de streamingsdiensten investeren. Naast de vereiste taal- en cultuurcriteria moet bijvoorbeeld tenminste de helft van het te investeren bedrag worden aangewend voor Nederlands cultureel audiovisueel product dat kwalificeert als documentairefilms, documentaireseries, dramaserie of speelfilms.

Het afgelopen jaar werkten we ook aan de [Regeling ontheffing investeringsverplichting 2025](#). In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk om als aanbieder een ontheffing te krijgen voor de verplichting. Het Commissariaat kan een ontheffing verlenen als het toepassen van de investeringsverplichting praktisch onuitvoerbaar of ongerechtvaardigd zou zijn, gelet op de aard of het onderwerp van de mediadienst, of het gebruik van innovatieve formats. Met deze regeling stelt het Commissariaat nadere regels over de ontheffing. De Regeling is tot stand gekomen in samenwerking met het ministerie van OCW en is geconsulteerd bij marktpartijen.

De komst van de Nederlandse investeringsverplichting zien wij als een stap in de goede richting. We verwachten dat hiermee een divers Nederlands aanbod wordt bevorderd.

Internationale samenwerking

Internationale samenwerking is in toenemende mate van belang. Het media-gebruik in Nederland is steeds internationaler doordat we meer tijd besteden aan sociale media en streamingdiensten. Wanneer deze bedrijven niet in Nederland gevestigd zijn, ligt het toezicht op deze diensten in een ander land van de Europese Unie en is samenwerking essentieel. In 2024 gaven wij internationale samenwerking vorm met een aantal activiteiten.

Organisatie meerdaags congres voor mediatoezichthouders in Rotterdam

Hoewel de verschillen tussen Europese landen groot kunnen zijn, spelen ook veel dezelfde zaken op toezichtvlak. Wat is de rol van mediawijsheid en van toezichthouders tijdens de verkiezingen in de huidige geopolitieke context? Hoe kunnen toezichthouders AI integreren in hun werk? Dit en meer stond op de agenda van het **internationaal congres in Rotterdam** dat het Commissariaat voor de Media op 5, 6 en 7 juni hield samen met EPRA.

Twee keer per jaar komen mediatoezichthouders uit 47 landen en andere organisaties, waaronder de Europese Commissie en de Raad van Europa, samen om actuele ontwikkelingen in het toezichtveld en Europese wetgeving te bespreken. Dit gebeurt binnen het samenwerkingsverband EPRA, dat in 1995 is opgericht om informatie, ervaringen en 'best practices' te delen.

EPRA, ERGA, EMFA

European Platform of Regulatory Authorities (EPRA): Europees samenwerkingsverband waarin kennis worden gedeeld. Twee keer per jaar tijdens een congres en daarnaast in werkgroepen en onderling contact.

European Regulators Group for Audiovisual Media Services (ERGA): Europees adviesorgaan dat bestaat uit alle vertegenwoordigers van de nationale regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten binnen de EU. ERGA adviseert de Europese Commissie. Naast adviesorgaan is ERGA ook een samenwerkingsnetwerk voor mediatoezichthouders om ervoor te zorgen dat landen op dezelfde manier EU-regelgeving implementeren en waar de toezichthouders van elkaars best practices kunnen leren. Per februari 2025 wordt de ERGA vervangen door een nieuw adviesorgaan, European Board for Media Services (Media Board).

European Media Freedom Act (EMFA): Europese wet die bijdraagt aan een diverse markt. De wet heeft tot doel een pluriform medialandschap te behouden of creëren, journalisten te beschermen en op online platforms nieuwsvoorziening te beschermen. De wet is in mei 2024 aangenomen en zal in 2025 bijna volledig geïmplementeerd zijn.

Toegankelijkheid bevorderen door Europese samenwerking

Het Commissariaat haalde het afgelopen jaar praktische oplossingen en praktijkvoorbeelden op bij verschillende Europese toezichthouders voor een toegankelijker media-aanbod voor mensen met een visuele of auditieve beperking. Kunstmatige intelligentie (AI) en Europese samenwerking kunnen hieraan bijdragen. Het Commissariaat deed deze inventarisatie als voorzitter van een werkgroep binnen ERGA, het netwerk van mediatoezichthouders binnen de EU. De analyse resulteerde in het ERGA-rapport [Report on Accessibility](#).

Nieuwe Europese wet EMFA beschermt mediavrijheid

Op 7 mei 2024 is de European Media Freedom Act (EMFA) aangenomen. De EMFA heeft tot doel onafhankelijke media in de EU te beschermen. Het Commissariaat heeft zich in 2024 voorbereid op de nieuwe Europese normen, zoals strengere eisen voor mediatransparantie en bescherming tegen politieke beïnvloeding. Deze eisen dragen eraan bij dat de rechten van Nederlanders op onafhankelijke informatie verder worden geborgd.

In het aankomende jaar, vanaf 8 augustus 2025, zal het grootste deel van de wet in werking treden. Dit verplicht het Commissariaat tot een actieve rol in toezicht en handhaving, en geeft burgers meer zekerheid over toegang tot onafhankelijke media. Naar verwachting leidt het ook tot concrete aanpassingen in nationale regelgeving.

Blik van buiten

Michal Hradicky (beleidsadviseur internationaal, bij de Slowaakse mediatoezichthouder Rada pre mediálne služby)

“De motor van het toezicht is het nationaal toezicht en de olie is de internationale samenwerking. In Slowakije, waar ik voor de mediatoezichthouder werk, zijn geen grote online platforms of internationale audiovisuele mediadiensten gevestigd. Maar hier komen wel veel klachten over bij ons binnen en het is onze missie onze burgers te beschermen. We kunnen er altijd op vertrouwen deze samen op te pakken met onze Europese collega's, inclusief Nederland en Ierland.

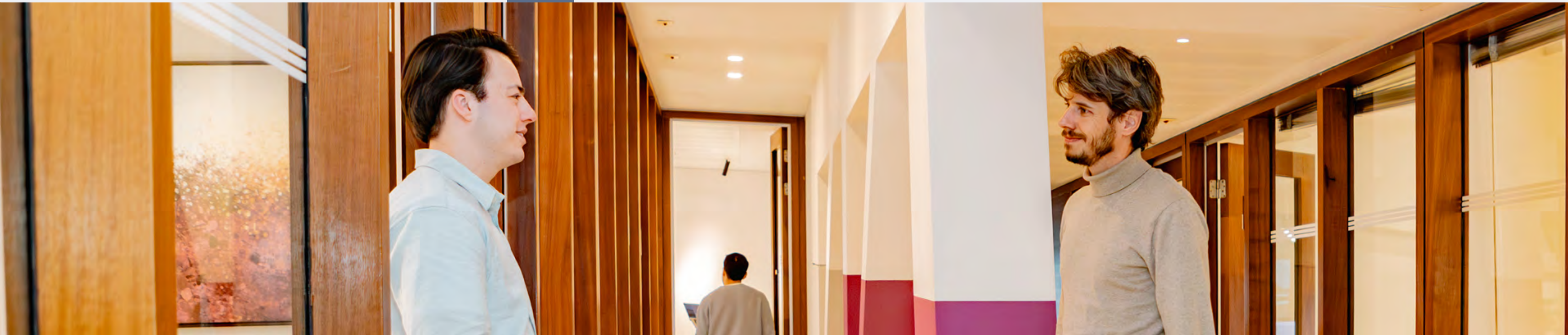
Europese samenwerking krijgt niet altijd veel aandacht, maar is ontzettend belangrijk, vooral voor kleinere landen. Neem de regulering van vloggers: alle Europese landen kregen te maken met dezelfde wetgeving die uitgewerkt moest worden naar de praktijk. Waarom zouden we dan allemaal zelf het wiel uitvinden, in plaats van met elkaar in gesprek gaan? Een voorbeeld hiervan is dat het Commissariaat ons hielp met een workshop in Bratislava. Deze samenwerking werkt in twee richtingen. Wij konden onlangs bijvoorbeeld andere toezichthouders helpen met het monitoren van platforms tijdens verkiezingen – recentelijk de Roemeense toezichthouder met het onderzoek naar de rol van TikTok bij de verkiezingen - omdat dat iets is waar wij veel ervaring mee hebben.

Dit jaar, met het ingaan van de EMFA, zal de samenwerking versterkt worden. De infrastructuur wordt dan volwassen. Daarnaast wordt de Europese richtlijn audiovisuele mediadiensten, de AVMD Richtlijn, herzien. Ook daarbij kunnen wij als Europese mediatoezichthouders de Europese wetgever adviseren door onze samenwerking, door te kijken wat in de praktijk werkt en wat er mogelijk aangepast moet worden in de wet.”

Oproep tot Europese regulering

Het Commissariaat benadrukt het belang van Europese wet- en regelgeving. Big Tech-bedrijven brengen risico's met zich mee die op Europees niveau bekeken en aangepakt moeten worden door onder andere meer wet- en regelgeving. Het Commissariaat riep in 2024 op tot [verdere regulering van de techbedrijven](#) vanwege de grote afhankelijkheid van deze bedrijven. De algoritmes bepalen immers wie welk nieuws op sociale media ziet en welke informatie als eerste wordt aangeboden via zoekmachines.

Andere toezichtactiviteiten

In dit hoofdstuk noemen we kort een aantal overige taken en activiteiten die we in 2024 hebben uitgevoerd.

Rechtmatigheidstoetsen

Net als elk jaar heeft het Commissariaat de rechtmatigheid van de uitgaven van de regionale publieke media-instellingen en de Regionale Publieke Omroep (RPO) getoetst en daarover gerapporteerd aan het ministerie van OCW. Datzelfde geldt voor de rechtmatigheid van de uitgaven van de landelijke publieke media-instellingen, de NPO en de STER.

Doorlopend toezicht op naleving alcohol- en kansspelreclame

Het Commissariaat houdt doorlopend toezicht op de naleving van de regelgeving voor reclame voor alcohol en/of kansspelen. Deze reclames mogen niet worden uitgezonden in bepaalde tijdvakken. In 2024 gaven wij een boete en twee waarschuwingen na overtredingen.

Metatoezicht NICAM

Het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM) heeft in 2023 zijn verantwoordelijkheden, om de kwaliteit van het Kijkwijzerinstrument op peil te houden, naar behoren vervuld en de toepassing van het systeem adequaat uitgevoerd. Dat is de conclusie van het Commissariaat in zijn jaarlijkse rapportage over het functioneren van Kijkwijzer. De rapportage is verstuurd aan de staatssecretaris voor Cultuur en Media.

Commissariaat in de media

Zichtbaarheid in de media versterkt ons toezicht. Lezers en kijkers weten daardoor dat er een toezichthouder is die het media-aanbod bewaakt. Media-instellingen krijgen herhaling in wat de regels zijn. En de risico's en trends die wij signaleren, bereiken via de media ook een groot publiek. Op deze pagina staan een paar publicaties van het afgelopen jaar:

Jurist Britt vertelt bij het Jeugdjournaal over de eerste boete aan een influencer

NRC, 17 juni 2024

VILAMEDIA
WEBSITE OVER
JOURNALISTEN

Nieuws Vernieuwing Het vak Loopbaan Agenda
Lars Pasveer — woensdag 18 december 2024, 13:56 | 0 reacties, [praat mee](#)

Commissariaat voor de Media spreekt pan-Europese gedragscode af met videoplatform Snapchat

Snapchat heeft wereldwijd ruim 400 miljoen dagelijkse gebruikers. | Thomas Trutschel / AP

Het Commissariaat voor de Media (CvdM) heeft met videoplatform Snapchat een gedragscode vastgesteld, dat het Commissariaat hanteert voor toezicht op het platform. Snapchat verplicht zich onder die code om het publiek in het algemeen - en minderjarigen in het bijzonder - te beschermen tegen ongewenste inhoud.

Laatste wijziging: 18 december 2024, 15:40

VILAMEDIA
WEBSITE OVER
JOURNALISTEN

Nieuws Vernieuwing Het vak Loopbaan Agenda
Vilamedia/ANP — vrijdag 6 december 2024, 09:17 | 0 reacties, [praat mee](#)

Mediawaakhond: politici moeten geen invloed uitoefenen op media

Aant Jelle Soeberboer flap op tot aanpassing van de journalistieke code. | Peter Hinz

Het Commissariaat voor de Media vindt dat parlementariërs en kabinetsleden niet "via de overheid moeten proberen invloed uit te oefenen op de inhoud van het media-aanbod". Dat laat de mediawaakhond donderdag weten, in reactie op diverse incidenten waarbij politici de media stellig bekritiseerden.

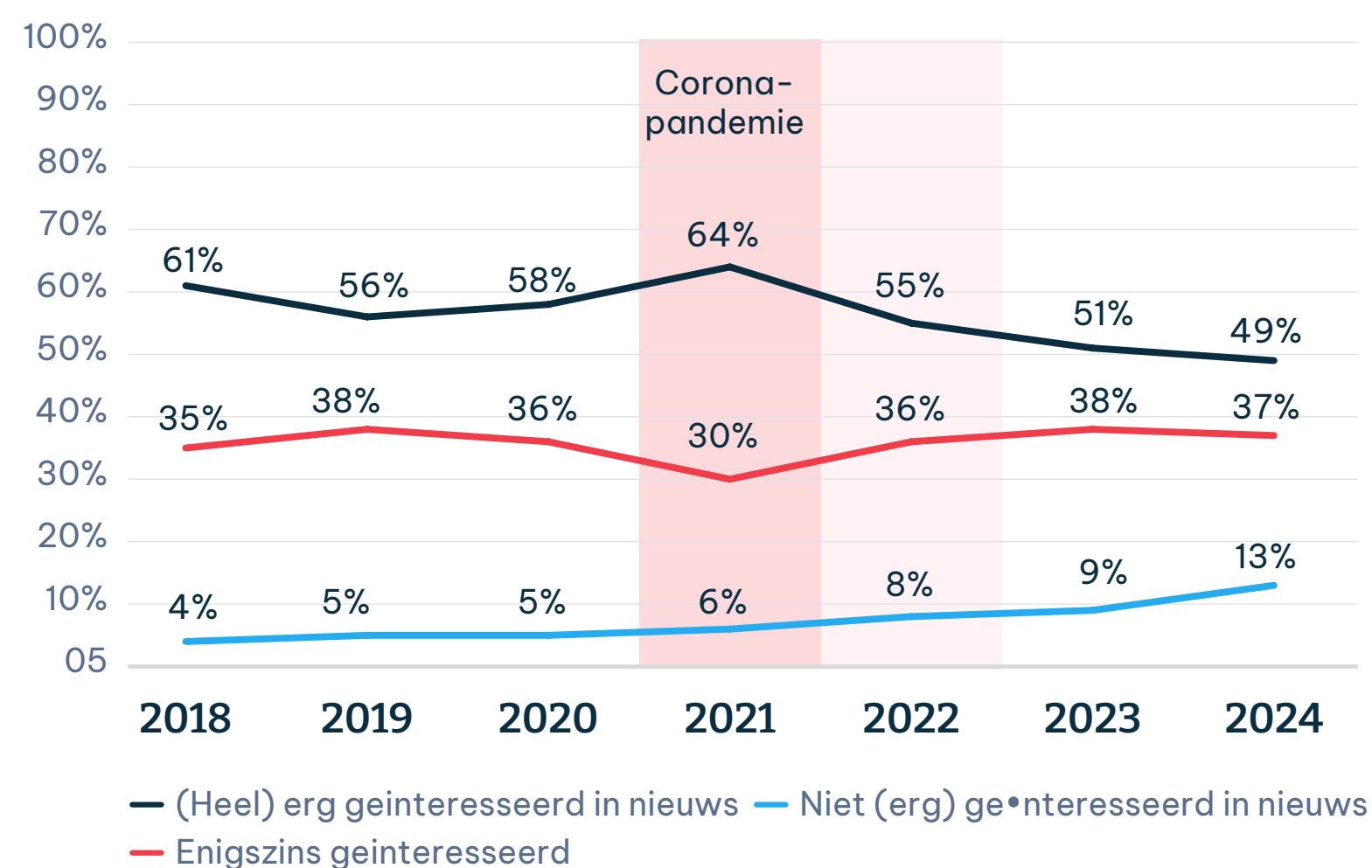
Laatste wijziging: 6 december 2024, 09:43

Ontwikkelingen in het medialandschap

Bij het Commissariaat doen wij doorlopend onderzoek naar het medialandschap. Dit is een van onze wettelijke taken. De onderzoeken geven inzicht in de trends van de aankomende jaren en spelen daarom een belangrijke rol in ons toezicht. Het afgelopen jaar waren dit de belangrijkste conclusies uit onze onderzoeken.

Veel vertrouwen in nieuws, maar de interesse daalt

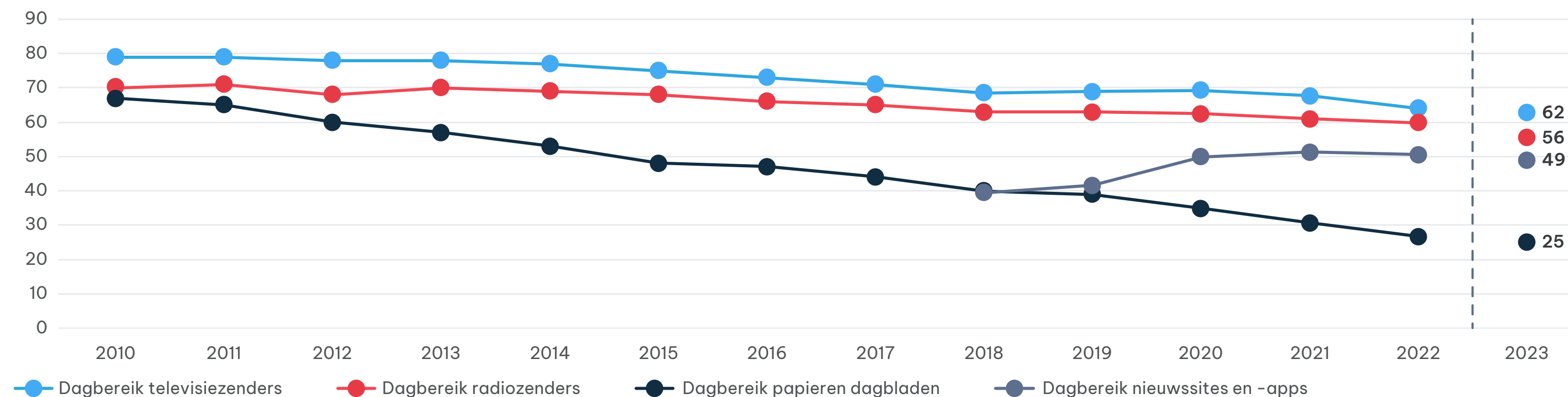
In vergelijking met andere landen hebben Nederlanders nog relatief veel vertrouwen in nieuws. De nieuwsmerken hebben in Nederland vooralsnog ook een goed imago: mensen zijn bekend met de merken en ze worden vertrouwd. Toch laat het [Digital News Report 2024](#) ook een paar zorgelijke trends zien.

Verschuiving naar internationale platforms

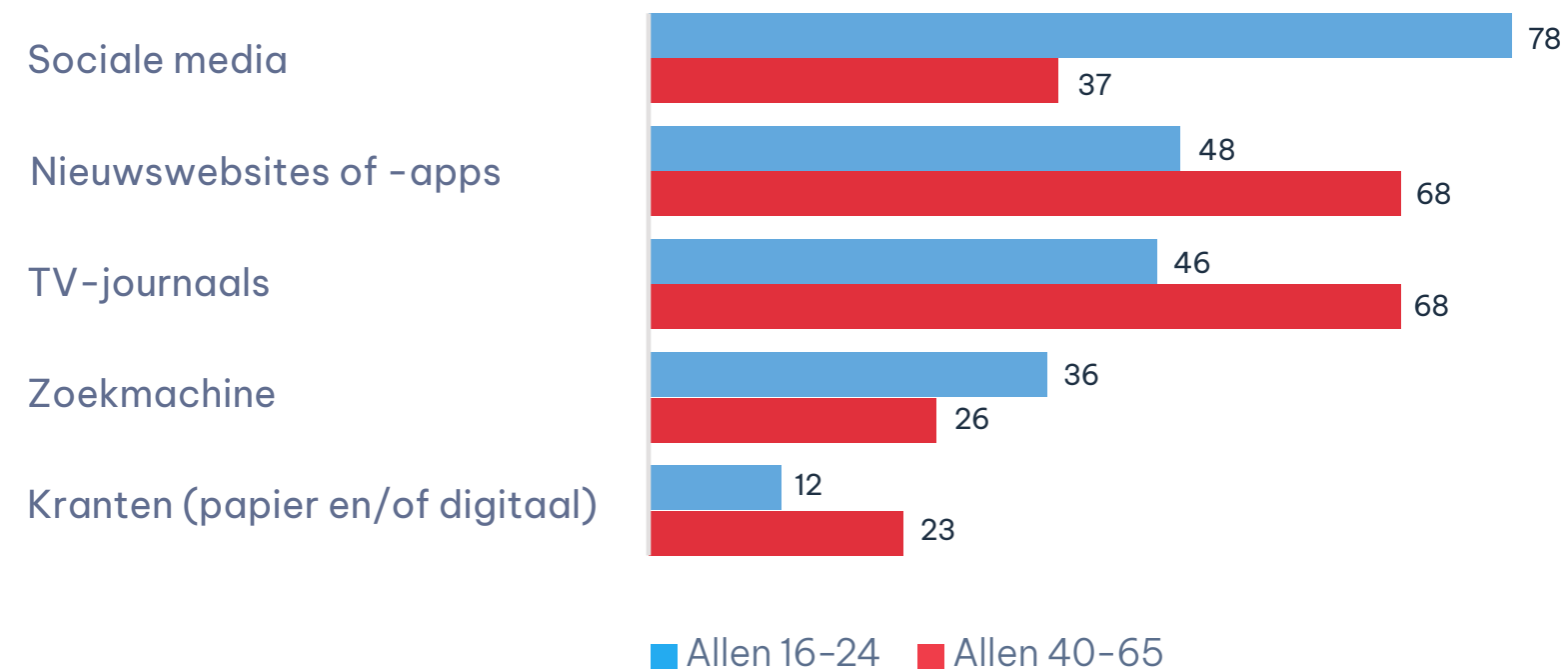
Deze verschuiving naar online geldt niet alleen voor nieuws en ook niet alleen voor de jongeren. Uit de [Mediamonitor 2024](#) blijkt dat het gebruik van de traditionele (publieke) media – zoals papieren kranten, radio en tv – verder afnam, terwijl het gebruik van sociale media en streamingdiensten juist groeide.

De interesse in nieuws neemt af. Ook het vertrouwen in nieuws daalt licht. En we zien een veranderend nieuwsgebruik onder jongeren van 18 tot 34 jaar: zij kiezen steeds meer voor sociale media als belangrijkste nieuwsbron.

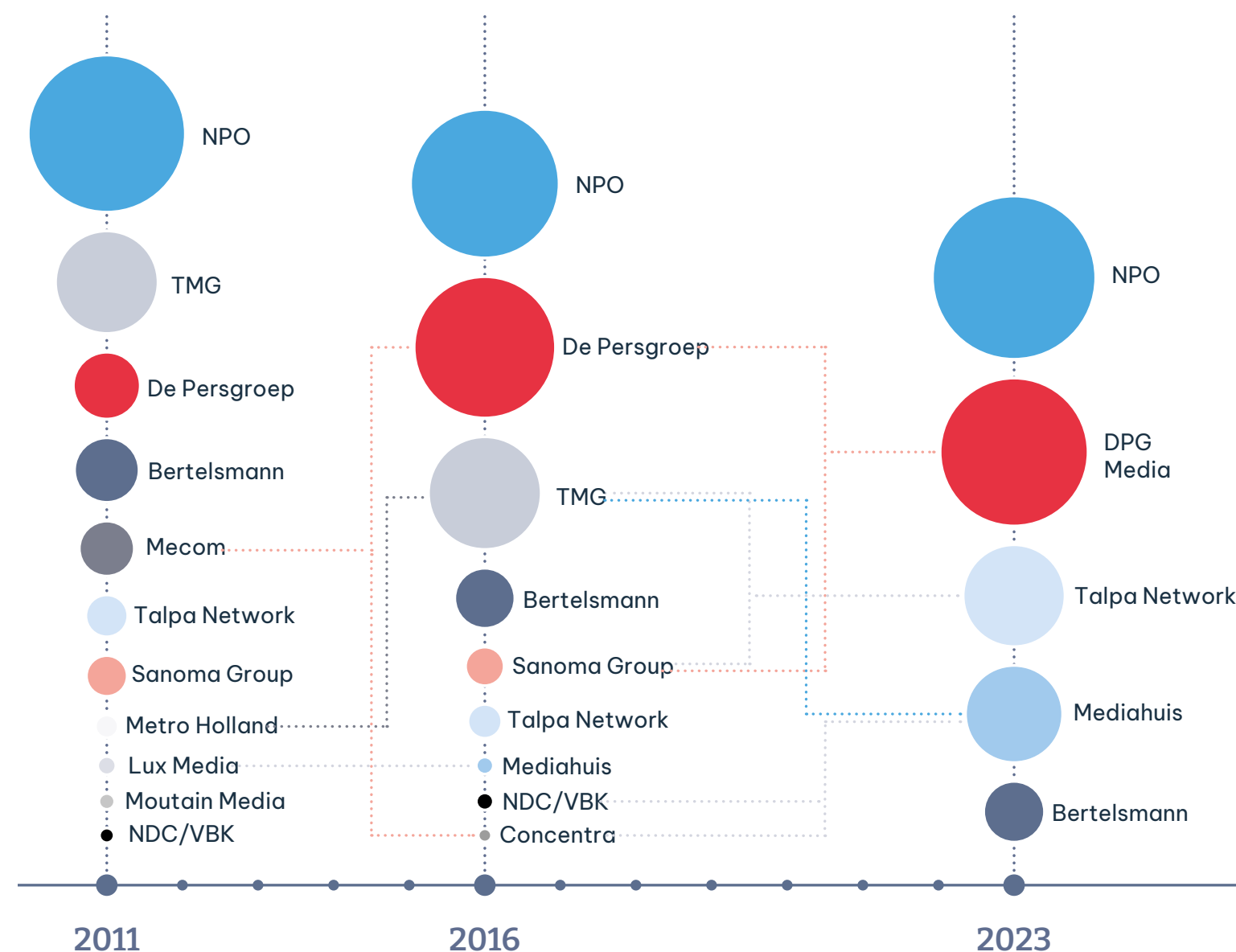
Jongeren vooral online aanwezig: oproep tot regulatie van Big Tech

Nieuws- en beleidsmakers zijn aan zet om het gat tussen jongeren en journalistiek te dichten. Dat is de conclusie uit ons onderzoeksrapport [Jongeren, nieuws en sociale media](#). Uit het onderzoek blijkt dat 78% van de jongeren sociale media gebruikt om op de hoogte te blijven van wat er speelt. Dat berichten hier automatisch voorbijkomen speelt daarbij een belangrijke rol. Alleen zijn de nieuwsmerken hier nauwelijks aanwezig of slecht zichtbaar, waardoor jongeren minder in aanraking komen met journalistiek. Daarom kwam het Commissariaat in 2024 met [vier aanbevelingen aan de mediasector en de overheid](#), waarbij de regulering van de grote tech-bedrijven en de vindbaarheid en zichtbaarheid van journalistiek aanbod belangrijke punten zijn.

Meer marktaandeel bij minder mediabedrijven

Een steeds groter marktaandeel is in handen van minder mediabedrijven. Dat kan leiden tot een minder divers aanbod. DPG Media kondigde eind 2023 aan RTL Nederland te willen overnemen. Het Commissariaat bracht in 2024 een advies uit aan de ACM over wat deze fusie voor de pluriformiteit van het media-aanbod zou kunnen betekenen.

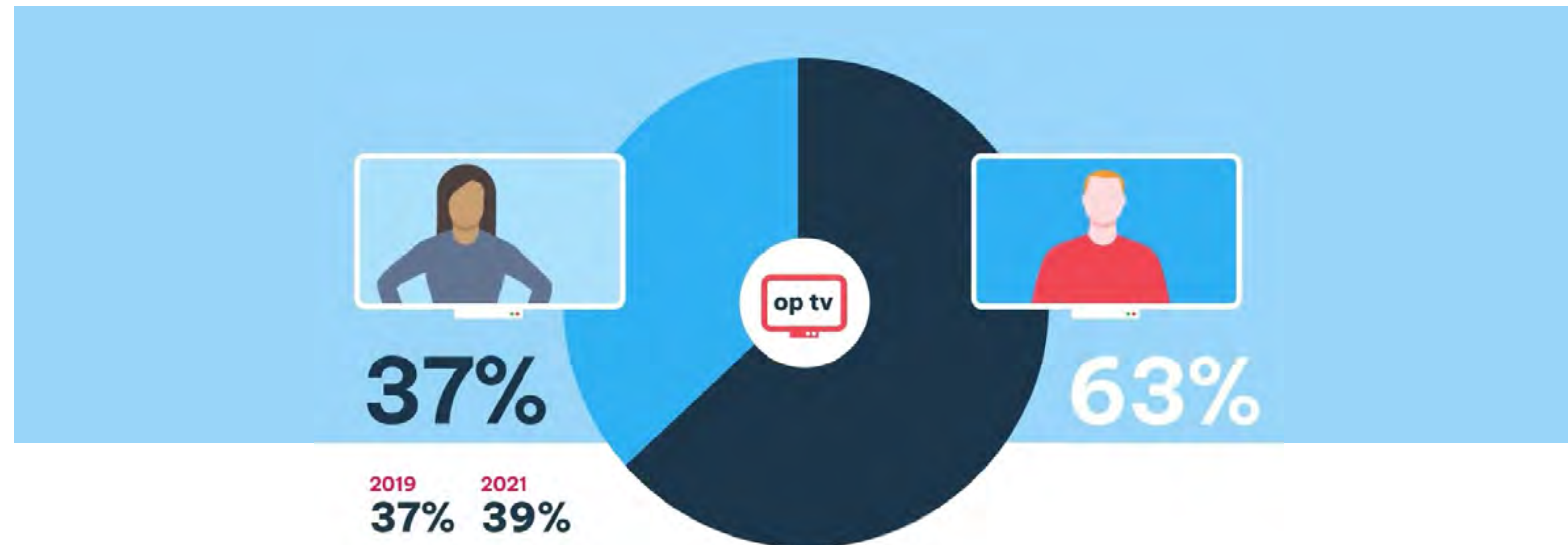
* De grootte van de bollen is een indicatie gebaseerd op een berekening van de marktaandelen.

Vrouwen en mensen met een beperking ondervertegenwoordigd op tv

Uit de [Monitor representatie](#) blijkt dat van de mensen die aan het woord kwamen in non-fictie programma's, in 2023 slechts 37% vrouw was. In 2019 en 2021 kwam een vergelijkbaar beeld naar voren (respectievelijk 37% en 39%). De representatie van vrouwen op televisie is dus niet verbeterd. Ook hebben vrouwen vaak niet-deskundige rollen: ze komen bijvoorbeeld aan het woord als toevallige voorbijganger in plaats van als expert.

Mensen met een beperking zijn ook ondervertegenwoordigd. Zo'n 12% van de Nederlanders heeft een zichtbare of onzichtbare beperking. Op televisie had slechts 0,6% van alle personen een beperking. Zij spraken vooral over hun beperking of over een onderwerp in relatie tot de beperking.

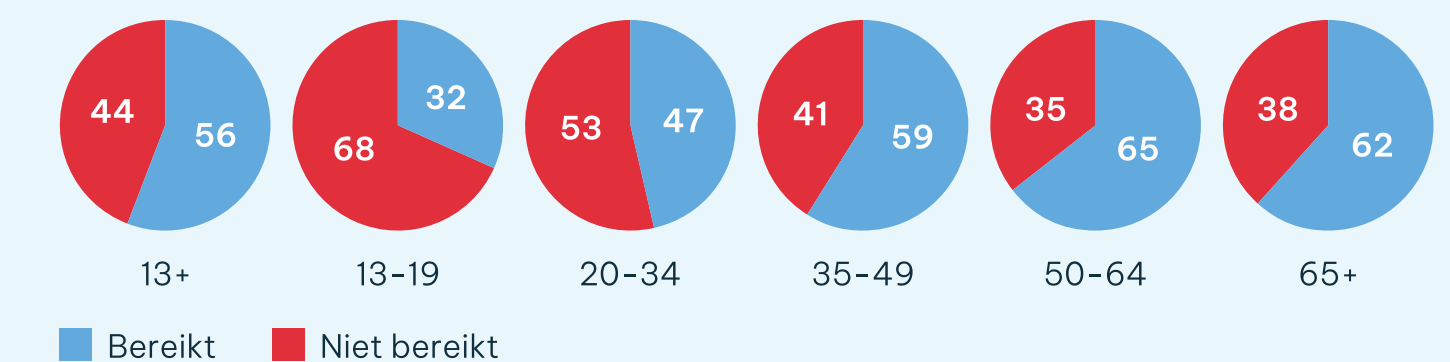

Hoe lang staan de televisie en radio aan?

In Nederland wordt steeds minder lineaire televisie gekeken. In 2013 keken we gemiddeld bijna 3 uur per dag naar lineaire televisiezenders. Tien jaar later is dat nog geen 2 uur. Dit zet ook de advertentie-inkomsten in de Nederlandse mediasector onder druk. Bijna 80% van de digitale reclame-inkomsten gaat op dit moment naar grote internationale spelers zoals Google en Meta.

Meer dan de helft van de Nederlanders luistert dagelijks naar radio, gemiddeld een uur en een kwartier per dag. Mensen van 50 jaar en ouder luisteren langer, ongeveer anderhalf uur per dag, en ook vaker: bijna twee derde luistert dagelijks. Jongeren van 13-19 jaar luisteren gemiddeld iets meer dan een half uur per dag, want het grootste deel van deze groep luistert geen radio. De groep die wel luistert, luistert gelijk lang: bijna twee uur.

Figuur 1. Gemiddeld dagbereik radiozenders per leeftijdsgroep (in procenten). Bron data: NMO

Meerjarenstrategie 2025–2030

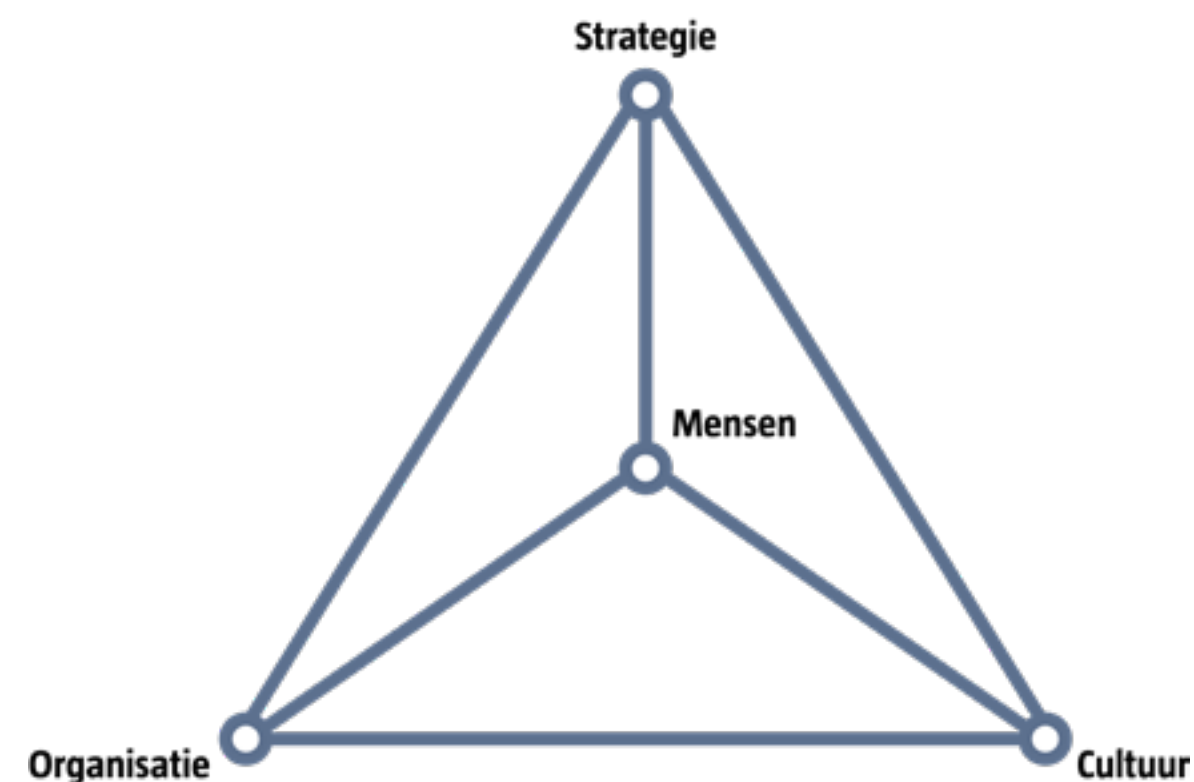
In 2024 werkten we aan de nieuwe meerjarenstrategie [Toezicht met maatschappelijke impact](#). Hier ging een uitgebreid proces aan vooraf.

Op deze pagina staat kort beschreven welke stappen wij hierbij doorliepen.

Strategiemodel

Voor onze meerjarenstrategie gebruikten we het strategiemodel van De Argumentenfabriek. Dit model beschrijft een organisatie aan de hand van vier elementen:

- Strategie: wat wil de organisatie bereiken?
- Organisatie: hoe organiseert de organisatie dat?
- Cultuur: welke organisatiecultuur past hierbij?
- Mensen: welke mensen heeft de organisatie hiervoor nodig?

Proces

Met De Argumentenfabriek doorliepen we twee denkstappen: analyse en koersbepaling. De concrete uitwerking vindt in het voorjaar van 2025 plaats.

Analyseren

Tijdens de analyse hebben we interne en externe trends en factoren geïdentificeerd die belangrijk zijn voor onze strategie. Deze zijn geformuleerd met het hele Commissariaat, daarna aangevuld en besproken met externe experts en vervolgens geprioriteerd.

Koersbepalen

Op basis van de analyse hebben we strategische vragen geformuleerd en onze koers bepaald tijdens zes denksessies, waarbij we doelen stelden voor onze focus, rol, speelveld, organisatie, mensen en cultuur. Hierbij benutten we de uitkomsten van onze eigen risico-inventarisatie: wat zijn de grootste risico's voor de publieke belangen die het Commissariaat beschermt en bevordert.

Concretiseren

Aan deze laatste stap geven we invulling in onze jaarplannen en in deelstrategieën per focusthema. Op de volgende pagina staan de uitgewerkte jaarplannen voor 2025.

Gekozen focus

De komende jaren geven we prioriteit aan drie thema's:

1	2	3
Robuuste
nieuwsvoorziening	Goed functionerende
publieke media	Veilige online
omgeving voor
jongeren

De keuze voor de drie thema's is gebaseerd op de analyse zoals beschreven op deze pagina. Een uitgebreide inhoudelijke toelichting bij deze thema's staat op de website: www.cvdm.nl/strategie.

Doelstellingen en resultaten 2024 per taakgebied

Elk jaar heeft het Commissariaat, naast de reguliere werkzaamheden, een aantal speerpunten. Deze sluiten aan bij de lopende meerjarenstrategie en worden beschreven in de toezichtbrief. In onderstaand overzicht staat bij ieder speerpunt uit de toezichtbrief 2024 het behaalde resultaat.

Markttoegang

- Speerpunt:** Aanpassing van de aanmeldprocedure en van de inrichting van het toezicht op nieuwe (hybride) mediadiensten.

Publiek belang: Beschermen van de belangen van alle mediagebruikers om toegang te hebben tot media-aanbod dat veilig is.

Realisatie: In 2024 is de aanmeldprocedure voor Video Sharing Platforms en het toezicht op dit type kanalen ingericht.

Zie ook: [Video Sharing Platforms](#)
- Speerpunt:** Implementatie (begin 2024) van de Beleidsregel voor de aanwijzingsprocedure van regionale publieke omroepen.

Publiek belang: Beschermen van de democratische functies van de media, namelijk de samenleving informeren, de macht controleren en een plek bieden voor maatschappelijk debat.

Realisatie: De beleidsregel is per 9 oktober 2024 in werking getreden.

Zie ook: [Regionale publieke omroepen](#)
- Speerpunt:** Voorbereiding op de beoogde aanpassing van de Mediawet voor lokale publieke omroepen.

Publiek belang: Beschermen van de democratische functies van de media, namelijk de samenleving informeren, de macht controleren en een plek bieden voor maatschappelijk debat.

Realisatie: De beoogde aanpassing van de Mediawet heeft tot mogelijk gevolg dat er 80 streekomroepen ontstaan die gelijktijdig moeten worden aangewezen. Het conceptwetsvoorstel is eind 2024 afgerond op basis van de input van een werkgroep waar ook het Commissariaat deel van uitmaakte. Het Commissariaat voert begin 2025 een uitvoeringstoets uit.

Zie ook: [Lokale publieke omroepen](#)

Toezicht en handhaving

- **Speerpunt:** Meer aandacht voor interne beheersing (risicomanagement) bij de publieke omroep. Daarbij zal in het bijzonder aandacht zijn voor de opvolging van aanbevelingen uit diverse onderzoeken van het Commissariaat en van de Commissie Van Rijn.

Publiek belang: Bevorderen van een integere en beheerste bedrijfsvoering door publieke media-instellingen.

Realisatie: De Zelfscan risicomanagement is gedeeld met de sector, en er zijn twee voortgangsrapportages gemaakt over de individuele plannen van aanpak van de omroepen die bijdragen aan een veilige werkomgeving en het aanpakken van grensoverschrijdend gedrag.

Zie ook: [Landelijke publieke omroepen](#)

- **Speerpunt:** Voortzetting en naar verwachting uitbreiding van het toezicht op video-uploaders, waarbij de drempelcriteria – aan de hand waarvan wordt bepaald op welke groep video-uploaders actief toezicht wordt gehouden (onder andere het aantal volgers en type platform) – zullen worden heroverwogen.

Publiek belang: Beschermen van de belangen van alle mediagebruikers om toegang te hebben tot media-aanbod dat veilig is en bevorderen dat het speelveld voor commerciële en publieke media-instellingen eerlijk is.

Realisatie: In 2024 publiceerden wij een rapportage over 2 jaar video-uploaders onder toezicht. Hierin staat uitgebreid beschreven hoe ons toezicht eruit ziet en hoe wij hier mee verder zijn gegaan in 2024. Ook is de eerste boete uitgedeeld voor het maken van reclame door een uploader. De drempelcriteria zijn dit jaar heroverwogen. Aansluitend bij het risicogestuurd toezichthouden, laten we de drempelcriteria van het aantal volgers vervallen. Dit zal in 2025 in werking treden.

Zie ook: [Video-uploaders](#)

- **Speerpunt:** Inrichting van het toezicht op VSP's, waaronder het toezicht op (de totstandkoming van) de gedragscode waarmee zij hun gebruikers dienen te beschermen tegen in de Richtlijn Audiovisuele Media Diensten genoemde bedreigingen.

Publiek belang: Beschermen van de belangen van alle mediagebruikers om toegang te hebben tot media-aanbod dat veilig is.

Realisatie: Het Commissariaat en Snap hebben samen een gedragscode vastgesteld, die de basis vormt voor het toezicht op Snapchat als video-platformdienst. Ook hier is de bescherming van hun gebruikers, in het bijzonder jongeren, voor ons een belangrijk aandachtspunt.

Zie ook: [Video Sharing Platforms](#)

- **Speerpunt:** In vervolg op de in 2023 uitgevoerde inventarisatie van de manier waarop landelijke publieke omroepen de betrouwbaarheid van hun media-aanbod borgen, het via de band van het risico-management intensiveren van het toezicht hierop.

Publiek belang: Beschermen van de democratische functies van de media, namelijk de samenleving informeren, de macht controleren en een plek bieden voor maatschappelijk debat.

Realisatie: In 2024 is het onderzoek naar journalistieke kwaliteitseisen afgerond. De uitkomsten publiceren we in 2025.

Zie ook: [Landelijke publieke omroepen](#)

- **Speerpunt:** Aanpassen van de 'Beleidsregels bestuurlijke boetes 2019' en 'Beleidsregels bestuurlijke boetes vaste boekenprijs 2019' aan het Wetsvoorstel stroomlijning bestuurlijke boetemaxima en termijnen.
- Uitgangspunt:** Media-aanbieders zijn op de hoogte van de beleidsregels en dragen zorg voor naleving binnen de wettelijke kaders.
- Realisatie:** De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal bezwaren bij het wetsvoorstel en adviseert het voorstel niet bij de

Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen, tenzij het is aangepast. In afwachting van een definitieve wetwijziging zijn de beleidsregels nog niet aangepast.

- **Speerpunt:** Herijken van de beleidsregels voor zelfpromotie, reclame-regels landelijke publieke media-instellingen, governance en interne beheersing.

Uitgangspunt: Media-aanbieders zijn op de hoogte van de beleidsregels en dragen zorg voor naleving binnen de wettelijke kaders.

Realisatie: De herijking van de beleidsregels voor zelfpromotie en governance en interne beheersing is in 2024 niet afgerond. Dit hangt voornamelijk samen met de context waarin deze regels worden herzien, zoals de aanpassing van verwante (hogere) wet- en regelgeving op zowel nationaal als internationaal niveau, bijvoorbeeld de EMFA en de Gedragscode NPO. De beleidsregels reclameregels landelijke publieke media-instellingen zijn herijkt en geconsulteerd. Met de input van de consultatie stellen we de aanpassing van deze beleidsregels in 2025 verder bij en vast.

- **Speerpunt:** Opstellen van een handreiking/kaders voor publiek-publieke en publiek-private samenwerking, gevolgd door informatievoorziening aan lokale en regionale publieke omroepen.

Uitgangspunt: Media-aanbieders zijn op de hoogte van de beleidsregels en dragen zorg voor naleving ervan binnen de wettelijke kaders.

Realisatie: De kaders voor publiek-publieke samenwerking zijn afgerond en gedeeld met stakeholders en gepubliceerd op de website. Ten behoeve van beleidsvorming inzake publiek-private samenwerking is verkennend onderzoek gedaan en in 2025 worden de kaders verduidelijkt.

Onderzoek en beleidsadvies

- **Speerpunt:** Samen met de sector en OCW onderzoeken welke aanvullende regelgeving en beleidsregels nodig zijn voor de inhoud van redactiestatuten.

Publiek belang: Beschermen van de democratische functies van de media, namelijk de samenleving informeren, de macht controleren en een plek bieden voor maatschappelijk debat.

Realisatie: Dit onderwerp zal komend jaar onderdeel zijn van onze werkzaamheden in het kader van de hervorming van het landelijke publieke bestel.
- **Speerpunt:** Onderzoek naar het nieuwsgebruik onder jongeren van de generatie die is opgegroeid met sociale media.

Publiek belang: Beschermen van de democratische functies van de media, namelijk de samenleving informeren, de macht controleren en een plek bieden voor maatschappelijk debat en het bevorderen dat het speelveld voor commerciële en publieke media-instellingen eerlijk is.

Realisatie: In oktober 2024 presenteerden we het onderzoeksrapport 'Jongeren, nieuws en sociale media' tijdens een symposium in Amsterdam. Het onderzoek geeft inzicht in het nieuwsgebruik onder jongeren en beantwoordt de vraag of journalistiek aanbod bij jongeren nog voldoende gelegenheid krijgt om haar rol voor een goed werkende democratie te vervullen. Daarnaast staan in het rapport aanbevelingen voor de politiek en de nieuwssector.

Zie ook: [Ontwikkelingen in het medialandschap](#)
- **Speerpunt:** Onderzoek naar de kwantiteit en kwaliteit van lokaal bestuurlijk nieuws in een representatief deel van de gemeenten in Nederland.

• **Publiek belang:** Beschermen van de democratische functies van de media, namelijk de samenleving informeren, de macht controleren en een plek bieden voor maatschappelijk debat.

Realisatie: Nieuws over het functioneren van het gemeentebestuur is onontbeerlijk voor het functioneren van de lokale democratie. We doen dit onderzoek samen met het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. De methode voor het onderzoek is in 2024 ontwikkeld en alle relevante titels in 170 gemeenten zijn in kaart gebracht en om medewerking gevraagd. In de eerste helft van 2025 wordt de methode verfijnd en in de tweede helft start het onderzoek. De resultaten van het onderzoek volgen in 2026.
- **Speerpunt:** Onderzoek naar de representatie van gender en mensen met een beperking in het media-aanbod. Daarnaast doen we een pilot om een methode te ontwikkelen voor onderzoek naar de representatie van mensen met een bi-culturele achtergrond.

Publiek belang: Beschermen van de democratische functies van de media, namelijk de samenleving informeren, de macht controleren en een plek bieden voor maatschappelijk debat.

• **Realisatie:** Het onderzoek naar representatie van vrouwen en mensen met een beperking is uitgevoerd en het is daarna opgepakt door de media. De NPO, RTL en Talpa gaven in een openbare reactie aan met de uitslagen aan de slag te gaan. De pilot naar representatie van mensen met een bi-culturele achtergrond is ook uitgevoerd.

Zie ook: [Ontwikkelingen in het medialandschap](#) en [Landelijke publieke en commerciële omroepen](#)

Overzicht kritieke prestatieindicatoren

In deze paragraaf worden de kerncijfers van het Commissariaat weergegeven in de vorm van het zogenoemde kwantitatief beleids-overzicht (model III) conform de regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media. Het Commissariaat heeft in het kader van de bekostiging een beleidsplan en begroting ingediend. De aan het Commissariaat verleende bekostiging is bestemd voor de activiteiten zoals vermeld in het beleidsplan en voorzien in de begroting. De wettelijke taakgebieden omvatten de afdelingen Markttoegang, Toezicht, Onderzoek en Beleidsadvies en Handhaving en Bezwaar. De op de kostenplaatsen verantwoorde personeelslasten van de medewerkers van Markttoegang, Toezicht, Onderzoek en Beleidsadvies en Handhaving en Bezwaar vormen de basis voor de toerekening van lasten aan de taakgebieden. De overige lasten van het apparaat, waaronder de lasten van de ondersteunende taken binnen Bestuurs- en Organizationalzaken en de lasten van de Collegetaken, worden aan de taakgebieden toegerekend op basis van het aantal uren zoals door de medewerkers per taakgebied over 2024 in de urenverantwoording is geregistreerd.

Doelstelling per taakgebied

Doelstelling per taakgebied	Begroot (*€ 1.000)	Realisatie (*€ 1.000)	Afwijking (*€ 1.000)	Toelichting afwijking	Beschrijving KPI	Realisatie KPI	2024
Toezicht: Het Commissariaat houdt toezicht op de naleving van de Mediawet (NL en BES) voor wat betreft onder meer de publieke mediaopdracht en het (commerciële) media-aanbod.	€ 4.537	€ 5.211	€ 674	In 2024 heeft de afdeling toezicht meer personeel ingezet op belangrijke onderwerpen als gedrag & cultuur en betrouwbare journalistiek bij de landelijke publieke media-instellingen, de ontwikkeling van onze toezichtstrategie op Video Sharing Platforms en uploaders en de implementatie van accounttoezicht. Dit heeft geresulteerd in een overbesteding ten opzichte van begroting. Vanwege deze ontwikkelingen hebben we ook meer specifieke expertise nodig in de organisatie, die niet direct beschikbaar is in de arbeidsmarkt. Dit heeft een prijsopdrijvend effect op onze personeelskosten.	Het aantal onderzoeken in het kader van compliance en het signaleren van nieuwe risico's m.b.t. onafhankelijkheid, toegankelijkheid, pluriformiteit en veiligheid van het media-aanbod.	Aantal signalen behandeld	302
						Onderzoek m.b.t. naleving quota (tweejaarlijks)	<ul style="list-style-type: none"> - Televisiekanalen nvt - Mediadiensten op aanvraag nvt
						Aantal televisiekanalen opgenomen geweest in het toezicht op de reclameregels ten behoeve van alcohol en kansspelreclame	39
						Aantal afgeronde incidentele onderzoeken in het kader van het signaleren van risico's m.b.t. onafhankelijkheid, pluriformiteit en veiligheid van het media-aanbod	59
						Aantal besluiten nevenactiviteiten	56
Toezicht: De maatschappij kan terecht vertrouwen op de rechtmatigheid van de bestedingen van de landelijke en regionale publieke omroepen.	€ 775	€ 1.198	€ 423	In 2024 worden de werkzaamheden van 2024 langzaam geïntegreerd in de taken van toezicht. Er is meer aandacht voor risicomanagement bij de media-instellingen en worden de mensen mediatoezicht betrokken bij ons toezicht op doelmatigheid en rechtmatigheid van de publieke instellingen.	Het aantal toetsingen van financiële verantwoordingen die met een oordeel van het Commissariaat is afgesloten.	Aantal afgeronde beoordelingen van financiële verantwoordingen van de landelijke Publieke Media Instellingen (PMI's)	15
						Aantal afgeronde beoordelingen van financiële verantwoordingen van de regionale PMI's	14
Handhaving en Bezwaar: Het Commissariaat weegt overtredingen van de Mediawet (NL en BES) en legt indien nodig maatregelen op aan overtreders.	€ 2.121	€ 2.176	€ 55	Begroting is in lijn met de realisatie.	Het aantal telefonische spreekuren, handhavingsverzoeken en afgehandelde bezwaar- en beroepschriften.	Telefonisch spreekuur	101
						Handhavingsverzoeken	8
						Woo-verzoeken	14
						Afgehandelde bezwaarschriften	<ul style="list-style-type: none"> • Toezichtkosten 13 • WOO 2 • Overig 4 • <i>Totaal</i> 19
						Aantal ambtshalve herzieningen toezichtkosten besluiten	4
						Afgehandelde beroepszaken	3
						Afgehandelde handhavingszaken	<ul style="list-style-type: none"> • Mediawet 13 • Wet op de vaste boekenprijs 1 • <i>Totaal</i> 14
						Aantal opgelegde boetes	2
Aantal beleidsregels herzien / opgesteld	4						

Doelstelling per taakgebied	Begroot (*€ 1.000)	Realisatie (*€ 1.000)	Afwijking (*€ 1.000)	Toelichting afwijking	Beschrijving KPI	Realisatie KPI	2024							
Markttoegang: de toegang tot de markt van de media-instellingen functioneert eerlijk en transparant.	€ 1.866	€ 1.785	- € 81	Begroting is in lijn met de realisatie.	Het aantal toestemmingen verleend aan commerciële mediadiensten, het aantal aanwijzingen verleend aan lokale mediadiensten, het aantal geregistreerde commerciële mediadiensten op aanvraag, het aantal aanwijzingen regionaal, aantal toestemmingen voor evenementenzenders, het aantal verleende ontheffingen van wet- en regelgeving.	Aantal toestemmingen verleend aan commerciële mediadiensten	<ul style="list-style-type: none"> Nieuw Verlengingen Totaal 	84 236 320						
						Aantal toestemmingen ingetrokken op verzoek commerciële mediadiensten		133						
						Aantal registraties verleend aan video-uploaders		25						
						Aantal registraties verleend aan commerciële mediadiensten op aanvraag		3						
						Aantal registraties verleend aan commerciële webradiokanalen		27						
						Aantal registraties doorgehaald op eigen verzoek	<ul style="list-style-type: none"> Video-uploaders Commerciële mediadiensten op aanvraag Commerciële webradiokanalen Totaal 	3 6 7 16						
						Aantal aanwijzingen verleend aan regionale mediadiensten		0						
						Aantal aanwijzingen verleend aan lokale mediadiensten		44						
						Aantal toestemmingen voor evenementenzenders		175						
						Aantal verleende ontheffingen Europese producties en/of oorspronkelijk Nederlands- of Friestalige producties		176						
						Aantal verleende ontheffingen percentage Europese producties		3						
						Onderzoek en Beleidsadvies: Het Commissariaat monitort en onderzoekt continu de ontwikkelingen in de mediasector en signaleert, agendeert en adviseert stakeholders.	€ 2.469	€ 2.389	- € 81	Begroting is in lijn met de realisatie.	Het aantal uitgebrachte beleidsadviezen, het aantal onderzoeken naar ontwikkelingen in de mediasector (zoals de Mediamonitor) en het aantal uitvoeringstoetsen en verzoeken om bijstand van Europese toezichthouders.	Aantal uitgebrachte beleidsadviezen		4
												Aantal uitvoeringstoetsen		6
Aantal onderzoeken		7												
Aantal verzoeken om bijstand van andere Europese mediatoezichthouders op grond van de Memorandum of Understanding (MoU) van ERGA	<ul style="list-style-type: none"> Informatieverzoeken Handhavingsverzoeken Totaal 	13 13 26												
Totaal	€ 11.768	€ 12.758	€ 990											

Het waardecreatiemodel

Vanaf 2025 past het Commissariaat het waardecreatiemodel toe. Hieronder lichten wij het bestaan en de werking van dit model nader toe. In het jaarverslag van 2025 leggen wij meer concreet verantwoording af over de belangrijkste resultaten en KPI's per taakgebied. Het waardecreatiemodel brengt in één oogopslag in beeld waartoe wij als toezichthouder op aarde zijn en op welke wijze doelen en effecten worden bereikt.

Het model brengt focus in strategische activiteiten en biedt daarnaast een kapstok voor een geïntegreerd managementsysteem, met strategische doelen, activiteiten en resultaten. In het waardecreatiemodel beschrijven we onze belangrijkste bronnen en input, bestaande uit onze missie, kennis & onderzoek, samenwerkingen, inkomsten en onze mensen & cultuur.

Daarnaast beschrijven we de strategie en activiteiten waarmee we onze (meerjarige) strategische doelen behalen. Vervolgens bepalen we de resultaten die voortkomen uit de activiteiten en de impact en verandering die het sorteert op de maatschappij en de omgeving om ons heen.

Input

Om ons organisatiemodel optimaal te laten functioneren hebben we belangrijke bronnen nodig, zoals onze mensen, financiële middelen, vakmanschap en een goede relatie met onze stakeholders. Deze middelen zijn randvoorwaardelijk om op basis van de Mediawet uitvoering te geven aan onze taak als toezichthouder.

Strategie

Centraal in het waardecreatiemodel staat onze strategie. De strategie bepaalt hoe we onze missie en input vertalen naar adequate resultaten waarmee we meerwaarde creëren en impact sorteren. Dit doen we door het uitvoeren van diverse activiteiten en het bepalen van concrete doelen voortvloeiend uit onze (meerjaren)strategie.

Output

De output wordt geleverd door kwalitatieve en kwantitatieve resultaten binnen de drie focusthema's uit de meerjarenstrategie, door uitvoering te geven aan onze wettelijke taken, een gezonde bedrijfsvoering en goed, divers en inclusief werkgeverschap. Output wordt in de vorm van KPI's (output) per specifiek taakgebied jaarlijks bepaald, waarbij ook het effect op korte termijn (outcome) wordt betrokken. Afdelingshoofden worden verantwoordelijk gesteld voor het behalen van onderliggende resultaten.

Impact

Publieke belangen vormen het uitgangspunt voor het handelen van het Commissariaat. Daarnaast is het toezicht van het Commissariaat erop gericht de kernwaarden van het mediabeleid, zoals deze zijn geborgd in de Mediawet, te beschermen.

Input

- **Missie**
- **Kennis & onderzoek**
- **Samenwerkingen**
- **Inkomsten**
- **Onze mensen & cultuur**

Strategie

- We zijn de **onafhankelijke toezichthouder** op de mediasector
- Wij **richten** ons op focusthema's
- Wij beschermen de kernwaarden van het **mediabeleid** en bevorderen **publieke belangen**
- Onze **toezichtaanpak** is risicogestuurd, probleemgericht, pro-actief en systeemgericht
- We zetten formele en informele **instrumenten** in
- Wij **beïnvloeden** beleid en bouwen op goede **relaties met stakeholders**
- Wij voeren een **gezonde bedrijfsvoering**
- Wij zorgen voor **onze mensen**

Output

- **Focus:** Robuuste nieuwsvoorziening
- **Focus:** Goed functionerende publieke media
- **Focus:** Veilige online omgeving voor jongeren
- Naleving van **(media)wetgeving**
- Efficiënte en effectieve organisatie en beheersing van **bedrijfsprocessen**
- Goed **werkgeverschap**, divers en inclusief

Impact

Kernwaarden

- Het media-aanbod is onafhankelijk, pluriform, veilig, toegankelijk en betrouwbaar

Publieke belangen

- We beschermen de democratische functies van de media
- We beschermen de belangen van alle mediagebruikers om toegang te hebben tot media-aanbod, dat veilig is
- We bevorderen dat het speelveld voor commerciële en publieke media-instellingen eerlijk is
- We bevorderen dat publieke media-instellingen publieke middelen doelmatig besteden
- We bevorderen een integere en beheerste bedrijfsvoering door publieke media-instellingen

Onze plannen voor 2025

Robuuste nieuwsvoorziening

Door de toenemende digitalisering van de media hebben bedrijven zoals Meta en Google veel macht. Hun algoritmes bepalen wat gebruikers zien en horen, waarbij media-aanbod dat veel clicks en views oplevert voorrang krijgt. Nederlandse journalistieke media komen hierdoor minder vaak aan bod.

Het Commissariaat focust zich de komende jaren op het thema robuuste nieuwsvoorziening. Dit doen wij zodat Nederlanders kennis kunnen blijven nemen van pluriforme en onafhankelijke informatie en kwaliteitsjournalistiek.

Speerpunten 2025

- Toezicht houden op naleving van journalistieke kwaliteitseisen.
- Voorbereiden nieuwe toezichttaken uit de European Media Freedom Act (EMFA).
- Uitvoeren vervolgonderzoek naar de kwantiteit en kwaliteit van lokaal bestuurlijk nieuws.
- Ontwikkelen pluriformiteitsmonitor over diversiteit in nieuws.
- Starten project over de zichtbaarheid en vindbaarheid van informatie van algemeen belang ('due prominence') in de online omgeving.

Goed functionerende publieke media

Binnen nieuwsvoorziening en meningsvorming speelt de publieke omroep een cruciale rol. Dat geldt zowel voor de lokale, regionale als de landelijke publieke omroepen. Het is daarom belangrijk dat de publieke omroep in alle opzichten goed functioneert en verbeteringen laat zien op gebieden waar dat nodig is.

Het Commissariaat richt zich daarom de aankomende jaren op goed functionerende publieke media en zet zich er voor in dat de voorgenomen herziening van het landelijke stelsel leidt tot een sterke en toekomstbestendige publieke omroep.

Speerpunten 2025

- Verder samenwerken met OCW rond de herziening van het landelijke publieke mediabestel.
- Voorbereiden op de stelselwijziging van de lokale publieke omroepen.
- Toezicht houden op gedrag en cultuur en op integere bedrijfsvoering bij de NPO en de landelijke publieke media-instellingen.
- Evalueren en herzien van een aantal beleidsregels voor de publieke omroepen.

Veilige online omgeving voor jongeren

Sociale media en zoekmachines zijn voor veel jongeren de voornaamste toegangspoorten tot essentiële informatie en amusement. Door technologische vernieuwingen en het achterlopen van wet- en regelgeving is er niet altijd voldoende bescherming tegen media-aanbod dat schadelijk is voor jongeren.

Het Commissariaat zet zich de komende jaren in om jongeren te beschermen tegen schadelijke content en commerciële beïnvloeding die niet volgens de regels verloopt.

Speerpunten 2025

- Verlagen van de drempelcriteria voor video-uploaders (ook wel content creators of influencers).
- Uitbreiden van toezicht op in Nederland gevestigde socialemediaplatforms voor de hele Europese Unie.
- Samenwerken met Europese toezichthouders voor platforms buiten Nederland.
- Herzien van het convenant met NICAM en OCW over het meta-toezicht op Kijkwijzer.

Financiën*

Exploitatieresultaat

(Bedragen x € 1.000)

	Realisatie Begroting		Realisatie
	2024	2024	2023
Som der baten	12.393	11.767	10.411
Som der lasten	12.758	11.767	10.552
Bedrijfsresultaat	-365	-0	-141
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	276	-	163
Exploitatieresultaat	-89	-0	22
Exploitatieresultaat Werk aan Uitvoering	554	-	834
Exploitatieresultaat Apparaat	-643	-	-812
Solvabiliteitsratio	39%		48%
Liquiditeitsratio	8,5		5,2

Op financieel gebied heeft het Commissariaat opnieuw een uitdagend jaar achter de rug, met als gevolg een negatief resultaat op onze reguliere activiteiten van € 643. Ondanks deze negatieve resultaten blijven zowel de solvabiliteits- als liquiditeitsratio op een gezond niveau, wat duidt op een stabiele financiële basis en voldoende middelen om aan onze verplichtingen te voldoen.

Net als in 2023 hebben we opnieuw een positief exploitatieresultaat gerealiseerd op het Werk aan Uitvoering-programma van € 554 in 2024. Later in dit hoofdstuk gaan we verder in op zowel de baten als de lasten van het Werk aan Uitvoering-programma.

Het jaarverslag 2023 en de daarbij behorende jaarrekening voor apparaatskosten van het Commissariaat, met een exploitatieresultaat van € 22 positief, is op 12 april 2024 door het ministerie van OCW goedgekeurd.

Ontwikkelingen in 2024

We zijn trots op wat we hebben bereikt met de middelen die we tot onze beschikking hebben. Een complexer toezichtveld met nieuwe toetreders, verschillende ontwikkelingen in de (landelijke publieke) sector, veranderende wet- en regelgeving, beperkte bekostiging voor nieuwe taken en stijgende lonen en prijzen dwingen ons om nog beter te prioriteren hoe we onze financiële middelen besteden. De combinatie van deze ontwikkelingen heeft ertoe geleid dat de lasten voor het Commissariaat hoger zijn uitgevallen dan begroot.

In het eerste kwartaal van 2024 signaleerden wij een groot risico op overbesteding ten opzichte van de (ingediende) begroting als gevolg van de hierboven genoemde factoren. Hier heeft het Commissariaat op geacteerd door concrete besparingen te realiseren en met OCW het gesprek voort te zetten voor bekostiging van nieuwe taken. Als gevolg van beide acties, heeft het Commissariaat het negatieve resultaat op haar reguliere activiteiten kunnen beperken. Bij het bepalen van de diepgang van de getroffen besparingen, hebben we zorgvuldig afgewogen in welke mate we onze reserves konden (en nog steeds kunnen) aanspreken. Dit is een bewuste keuze geweest, om doeltreffend te blijven als toezichthouder.

Het doelmatig besteden van onze middelen is vanzelfsprekend één van de prioriteiten van het Commissariaat. De bekostiging die we toegezegd hebben gekregen, willen we inzetten op de toezichttaken met het hoogste risico voor de publieke belangen die het Commissariaat beschermt. Dat betekent ook dat we als Commissariaat een verantwoordelijkheid hebben om taken waar we een laag risico in zien af te bouwen en misschien wel niet meer te doen. Daarnaast blijven we onze interne procedures kritisch evalueren. Zo hebben we bijvoorbeeld in 2024 het beleid rondom het aannemen van extern personeel verder aangescherpt.

* Alle genoemde bedragen in het hoofdstuk 'Financiën' zijn x € 1.000, tenzij anders vermeld.

Gerealiseerde lasten

(Bedragen x € 1.000)

	Realisatie	Begroting	Vershil	Realisatie
	2024	2024	2024	2023
Personeelskosten	9.773	7.981	1.792	8.283
Accountantskosten	116	110	6	168
Huisvestingslasten	316	454	-138	20
ICT-kosten	506	560	-54	765
Onderzoeks-/advieslasten*	785	408	377	151
Afschrijvingskosten vaste activa	448	596	-148	458
Overige lasten*	514	897	-383	568
Werk aan Uitvoering	300	762	-462	138
Totaal lasten	12.758	11.767	991	10.552

* In de begroting 2024 is € 323 onderzoeks- en advieslasten gebudgetteerd onder overige lasten, waardoor in de gerealiseerde kosten een verschuiving heeft plaatsgevonden van overige lasten naar onderzoeks- en advieslasten.

De gerealiseerde personeelskosten zijn hoger ten opzichte van de begroting. Dit is te verklaren door de volgende omstandigheden:

- Zowel de vaste lonen als de tarieven van extern personeel zijn hoger dan we hebben verwacht. Door nieuwe toetreders in het Nederlandse mediabestel en diverse incidenten in de landelijke publieke sector hebben we personeel met specifieke kennis aangenomen en ingehuurd. De combinatie van toezichtervaring en specifieke expertise (bijvoorbeeld gedrag en cultuur, platformkennis) is erg schaars op de arbeidsmarkt.
- De vaste salariskosten zijn fors gestegen als gevolg van de CAO Rijk-indexatie van 8,5% per juli 2024 (naast nog enkele andere voordelen, zoals eenmalige uitkeringen en een extra verhoging van de schaalbedragen).
- We hebben meer extern personeel moeten aantrekken door diverse ontwikkelingen in de sector (o.a. gedrag & cultuur, betrouwbaarheid nieuws) wat een negatieve impact heeft op de personeelskosten.

Ondanks een stijging in de personeelskosten, heeft het Commissariaat wél een daling gerealiseerd in het percentage externe inhuur ten opzichte van de totale personeelskosten. Dit percentage is gedaald van 34% in 2023 naar 27% in 2024. Ons streven is om dit verder te laten dalen. Aangezien de omvang van de organisatie gering is, streeft het Commissariaat naar een personeelsbestand met een harde kern van vaste medewerkers en een daarom heen geformeerde flexibele schil.

In 2024 hebben we onze begrote advieskosten optimaal ingezet. We hebben stappen gezet om de organisatie te versterken en toekomstbestendig te maken, door een adviestraject te doorlopen voor de ontwikkeling van een [nieuwe strategie](#). Ook hebben we een [functiewaardering](#) uitgevoerd binnen ons functiehuis om rollen en verantwoordelijkheden helder te definiëren en eerlijk te belonen. Daarnaast hebben we gebruikgemaakt van onderzoeksbureaus om relevante publicaties en inzichten [optimaal te presenteren](#). Voor onze [toezichtaanpak rondom gedrag en cultuur](#) hebben we externe expertise ingeschakeld, om de ontwikkelingen in de sector zo goed mogelijk te adresseren als toezichthouder. Tot slot hebben we administratieve functies uitbesteed en gespecialiseerde expertise ingehuurd voor de backoffice, waardoor we efficiënter en professioneler konden opereren.

Een belangrijk evenement voor het Commissariaat wat heeft plaatsgevonden in 2024 is de organisatie van het [meerdaags congres voor Europese mediatoezichthouders](#) in Rotterdam. De kosten voor dit congres bedroegen € 143 en zijn verantwoord onder de overige lasten. Een belangrijk project wat initieel op de planning stond voor 2024, maar is doorgeschoven naar 2025, is de renovatie van het dak en de klimaatinstallaties. Deze ontwikkeling heeft ertoe geleid dat onderhoudskosten (huisvesting) én afschrijvingskosten lager zijn dan begroot.

Beschikbare bekostiging OCW

Bekostiging door het ministerie van OCW

(Bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil 2024	Realisatie 2023
Bekostiging regulier	7.907	8.768	-861	6.078
Bekostiging Vaste Boekenprijs	280	280	-	280
Bekostiging Werken aan Uitvoering 854		762	92	972
Bekostiging incidenteel	385	-	385	120
Totaal bijdrage OCW	9.426	9.810	-384	7.450

De bekostiging door het ministerie van OCW is in 2024 € 384 lager dan begroot. In het laatste voorstel van de nieuwe toezichtkostenregeling zou de opbrengst uit de nieuwe toezichtkostenregeling lager zijn dan de huidige regeling. Het geprognostiseerde verschil tussen deze twee regelingen werd door OCW gecompenseerd, dit was reeds goedgekeurd in de voorjaarsnota van het kabinet. Met het uitstellen van de implementatiedatum van een nieuwe toezichtkostenregeling, is deze bekostiging in 2024 niet meer nodig vanwege de hogere opbrengsten uit de toezichtkosten en vervalt deze extra bekostiging van OCW.

In de wijzigingsbeschikking van OCW die we medio 2024 hebben ontvangen, is de € 1.467 extra bekostiging toegekend, zoals afgesproken in de meerjarenbegroting 2024-2027. In deze beschikking is ook de CPI-indexatie gecommuniceerd, wat 2,931% is voor het jaar 2024. Ook hebben we voor incidentele taken extra bekostiging ontvangen ter compensatie van extra kosten. Deze bekostiging is ontvangen ten behoeve van het onderzoek representatiemonitor, implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften, dekking van kosten voor lopende nieuwe wetgevingstrajecten en een extra bijdrage voor werkzaamheden verricht op de Wet op de vaste boekenprijs.

Het Commissariaat ontvangt projectbekostiging voor het programma WaU voor de periode 2022 tot en met 2031. Dit programma levert een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de dienstverlening en professionalisering van onze bedrijfsvoering en daarmee aan de maatschappelijke meerwaarde van Commissariaat door middel van i) toekomstbestendige dienstverlening, ii) versnellen van de digitale agenda, waaronder kwaliteitsverbetering informatiehuishouding en iii) vergroten van de statuur en aantrekkelijkheid van de uitvoering.

Over 2024 is een bedrag van € 854 toegekend ter financiering van de volgende deelprojecten:

- Toekomstbestendige dienstverlening (€ 224)
- Versnellen digitale agenda (€ 460)
- Vergroten statuur en aantrekkelijkheid uitvoering (€ 171)

Toezichtkostenregeling

Naast de bijdrage van het ministerie van OCW uit de mediabegroting, ontvangt het Commissariaat jaarlijks van commerciële media-instellingen een bijdrage in de toezichtkosten. De huidige toezichtkostenregeling dateert van 1 januari 2013. Ontwikkelingen in de mediasector hebben er sindsdien toe geleid dat de huidige toezichtkostenregeling niet meer passend is.¹ Het Commissariaat en OCW werken daarom samen aan een nieuwe toezichtkostenregeling die aansluit bij de actuele situatie in de mediasector. Beoogd wordt een nieuwe regeling in te voeren met ingang van 1 januari 2026.

De facturering van de toezichtkosten aan de commerciële media-instellingen is jaarlijks achteraf. Doordat de bestaande toezichtkostenregeling in 2024 is gecontinueerd, is de opbrengst € 2.967, bestaande uit de geschatte toezichtkosten 2024 ad €2.901 en hogere facturatie toezichtkosten ad € 66 gedurende 2023. In de begroting was uitgegaan van een lagere opbrengst van € 1.957, omdat in de begroting 2024 rekening is gehouden met de nieuwe toezichtkostenregeling waarbij een lagere opbrengst werd verwacht.

¹ Het is wenselijk dat de huidige criteria - op basis van het aantal huishoudens dat technisch kan worden bereikt en het aantal uitzenduren - te vervangen door criteria die aansluiten bij de impact en draagkracht van marktpartijen. Daarnaast is het fair dat alle marktpartijen in de mediasector financieel bijdragen aan de werkzaamheden van het Commissariaat en moeten commerciële mediadiensten op aanvraag op dezelfde wijze gaan bijdragen aan de bekostiging van het Commissariaat als lineaire commerciële media-instellingen.

Onze (financiële) plannen voor 2025 e.v.

Op pagina 34 hebben we inzicht gegeven in onze plannen voor 2025. We willen inzetten op een robuuste nieuwsvoorziening, een goed functionerend publieke media en een veilige online omgeving voor jongeren. Afgelopen jaren hebben we investeringen gedaan in onze organisatie, door ons [toezicht verder te ontwikkelen](#) en daar de juiste kennis en kunde bij te zoeken of intern op te leiden. Deze investeringen vormen een goede basis om verder te bouwen aan onze organisatie.

Om te kunnen acteren als een slagvaardige toezichthouder die in staat is zijn wettelijke taken uit te voeren, voeren we met OCW constructieve gesprekken over onze bekostiging voor nieuwe taken en onvoorziene ontwikkelingen. Voor het boekjaar 2025 heeft OCW incidenteel € 1,0 miljoen beschikbaar gesteld. Met deze bekostiging kunnen we ons toezicht op nieuwe taken verder inrichten en hebben we de mogelijkheid om toezicht-activiteiten met een laag risico verantwoord af te bouwen. Tegelijkertijd komen er met de herziening van het lokale bestel naar streekomroepen, andere nieuwe wetgeving (zoals de EMFA en investeringsverplichting) en op termijn de herziening van het landelijke bestel opnieuw nieuwe taken op ons af. Om hier adequaat invulling aan te blijven geven, inclusief de noodzakelijke voorbereidingen, is het van belang dat we hier tijdig en structureel bekostiging voor ontvangen.

De begroting 2025 in de tabel hiernaast wijkt af van de ingediende begroting in september 2025. Dat heeft te maken met het feit dat we de incidentele bijdrage van OCW hebben toegevoegd aan onze ingediende begroting. Het negatief begrote exploitatieresultaat in 2025

is het gevolg van een aanpassing van het kasritme van de Werk aan Uitvoering-bekostiging. Het negatieve resultaat wordt betaald uit de bestemmingsreserve die per ultimo 2024 € 1.467 bedraagt.

Begroting 2025

(Bedragen x € 1.000)

	Begroting 2025	Realisatie 2024	Vershil
Baten			
Bekostiging door het ministerie OCW	9.606	9.426	180
Opbrengst commerciële media-instellingen	3.000	2.967	33
Som der baten	12.606	12.393	213
Lasten			
Personeelskosten	9.683	9.773	-90
Accountantskosten	125	116	9
Huisvestingslasten	391	316	75
ICT-kosten	576	506	70
Onderzoeks-/advieslasten	709	785	-76
Afschrijvingskosten vaste activa	526	448	78
Overige lasten	596	514	82
Werk aan Uitvoering	1.067	300	767
Totaal lasten	13.673	12.758	915
Bedrijfsresultaat	-1.067	-365	-702
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	276	-276
Exploitatieresultaat	-1.067	-89	-978

Activiteitenverslag Werken aan Uitvoering

Over 2024 is een bedrag van € 300 besteed aan de volgende deelprojecten:

- Toekomstbestendige dienstverlening
- Versnellen digitale agenda
- Vergroten statuur en aantrekkelijkheid uitvoering

(Bedragen x € 1.000)	Toekomst- bestendige dienstverlening	Versnellen digitale media	Vergroten Statuur en aantrekkelijkheid Uitvoering
<i>Vaste formatie</i>	43	-	-
<i>Externe inhuur</i>	2	172	-
<i>Opleidingskosten</i>	-	-	55
Personeelskosten	45	172	55
ICT kosten	-	13	1
Onderzoeks- en advieslasten	13	-	-
Overige lasten	-	-	0
Totaal Werk aan Uitvoering	58	185	57

Toekomstbestendige dienstverlening

Het Commissariaat voor de Media werkt aan het vormgeven van toekomstbestendige dienstverlening. Uitgangspunten zijn laagdrempelige toegankelijkheid, het vergroten van de zelfredzaamheid van burgers en (media) instellingen, actief informeren en gerichte voorlichting. Daarbij zetten we ook in op versterking van fysieke en digitale dienstverlening door het optimaliseren van de website en het e-loket, het inrichten van webcare en het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten.

In 2024 hebben we in het kader van toekomstbestendige dienstverlening twee functies gecreëerd:

1. Het Commissariaat heeft een nieuwe contactadviseur aangenomen die het proces bewaakt rondom signalen en publieksvragen coördineert.
2. Daarnaast is er een online content manager aangenomen die ervoor zorgt dat onze voorlichting op de website en onze socialemediakanalen op orde is.

Twee van de gewenste drie functies zijn nu ingevuld in het derde kwartaal van 2024. We zijn nog van plan om een functie te creëren die onze inhoudelijke specialisten kan ondersteunen bij onze voorlichtingsbijeenkomsten. Voor 2025 staat ook de vernieuwing van onze website op de planning, om te zorgen voor toegankelijke informatievoorziening via onze website.

Versnellen van de digitale agenda

De toegekende WaU-gelden stellen ons in staat om onze bedrijfsvoering verder te professionaliseren en voortvarend aan de slag te gaan met een programma informatiehuishouding en digitalisering. Het programma bestaat onder meer uit de volgende projecten:

1. Optimaliseren van ons zaakstelsel met als doel om de (werk)processen te optimaliseren en de kwaliteit van de gegevens in dat zaakstelsel te verbeteren. Daarbij hoort ook het doorontwikkelen van ons elektronisch portal, zodat zowel natuurlijke personen als rechtspersonen op een gebruiksvriendelijke manier via de digitale weg een aanvraag kunnen indienen en de voortgang van de afhandeling via het portal kunnen volgen (in lijn met de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer). In 2024 hebben we bijvoorbeeld communicatie via mijnoverheid.nl mogelijk gemaakt, waardoor we elektronisch kunnen communiceren met burgers.
2. Verbeteren van sturings- en managementinformatie. Met deze gegevens verwachten we onder meer beter inzicht te geven in de resultaten van onze werkzaamheden beter zichtbaar te maken. In 2024 zijn we gestart met dit project waardoor onze rapportages zijn verbeterd.
3. We verbeteren onze data governance met onder meer als doel om verder aan te sluiten op ons selectie- en archiveringsbeleid, de Archiefwet, de AVG, de Woo en normen voor informatieveiligheid (NIS2 directive). In dit project hebben we belangrijke resultaten behaald:

- a. Ons beleid op data governance is een belangrijk project voor onze IT-afdeling. Halverwege het jaar 2024 zijn we overgegaan van (lokale) dataservers naar digitaal werken via Sharepoint en Teams. Daarnaast is ons lokale archief helemaal gecontroleerd en opgeruimd. Een belangrijk en omvangrijk project dat samen met onze IT-partner is gerealiseerd.
 - b. In 2024 hebben we een NIS2-assessment laten uitvoeren om te controleren of we voldoen aan de NIS2-richtlijnen. Met de uitkomsten van dit rapport zijn en gaan we onze IT-security organisatie verder professionaliseren.
4. In 2024 zijn ook de eerste inventariserende gesprekken gevoerd met onze IT-dienstverlener om een CRM-systeem aan te laten sluiten aan ons zaakstelsel. Deze functionaliteit moet ervoor zorgen dat onze digitale omgeving verder aan gaat sluiten bij ons toezichtwerk.
 5. Daarbij gaan we ook na wat de mogelijkheden zijn om gegevens uit te wisselen met organisaties met wie wij veel samenwerken (waaronder ketenpartners) zodat wij de administratieve lasten voor natuurlijke personen en rechtspersonen kunnen beperken en de dienstverlening van deze organisaties kunnen verbeteren. Het verbeteren van onze informatiehuishouding zal ook een belangrijke bijdrage leveren aan het inzicht in de doelmatigheid en doeltreffendheid van ons werk en voor de doorontwikkeling van ons toezicht (risicogestuurd toezicht/datagedreven toezicht/systeemtoezicht).

Vergroten statuur en aantrekkelijkheid uitvoering

We zetten in op het versterken van kennis en vaardigheden van medewerkers in (strategisch) beleid, uitvoering en toezicht. In 2024 hebben we diverse training voortgezet die we als onderdeel van dit project hebben aangeboden aan onze medewerkers. Voorbeelden van deze trainingen zijn projectmatig werken en 'werken vanuit de bedoeling'. Deze laatste training ontwikkelt de persoonlijke vaardigheden van onze toezichthouders.

Een ander belangrijk speerpunt in dit programma is de samenwerking en kennisdeling met andere toezichthouders. Enkele medewerkers hebben de mogelijkheid gekregen om een leergang tot ervaren toezichthouder te volgen, die wordt gefaciliteerd door de AFM. Verder hebben diverse medewerkers deelgenomen aan een inspectiewissel.

We verkennen daarnaast de mogelijkheden voor het ontwikkelen en inzetten van digitale toezichtinstrumenten, AI en RPA (Robotic Process Automation) om de doelmatigheid van ons werk nog verder te vergroten en digitale toezichtinstrumenten te ontwikkelen en in te zetten. In 2024 hebben we hier verder stappen in gezet door de AI & media vakgroep op te richten en zijn we de eerste tools aan het testen voor het gebruik van AI in onze toezichtwerkzaamheden. Het Commissariaat is zich bewust van de risico's van AI, dus ook het trainen van onze medewerkers op het gebied van digitale veiligheid is belangrijk element.

Risicomanagement en compliance

Risicomanagement maakt deel uit van de Planning- & Controlcyclus van het Commissariaat. Het College van Commissarissen is verantwoordelijk voor het mitigeren van de voornaamste risico's en onzekerheden. Gedurende 2024 zijn er geen aanpassingen doorgevoerd in het systeem van risicomanagement. Wel is er een nieuwe risicoinventarisatiecyclus vastgesteld, waarbij (externe) toezichtrisico's jaarlijks worden geïnventariseerd en doorlopend worden gemonitord, om zo in te kunnen spelen op veranderende en nieuwe externe toezichtrisico's.

Het Commissariaat onderkent adequate **governance, gedrag & cultuur** en **kwaliteitsborging** als randvoorwaarden voor een goed functionerend risicomanagementproces.

Kwaliteitsborging

Onze autoriteit als toezichthouder en het behoud van onze onafhankelijke positie als zelfstandig bestuursorgaan zijn de basis voor ons risicomanagement. Onder risicomanagement verstaan we het identificeren, analyseren en beheersen van risico's om de negatieve impact op de (meerjarige) doelen van het Commissariaat te minimaliseren en kansen effectief te benutten.

Risicomanagement vereist een proactieve en gestructureerde aanpak en is onderdeel van de Planning- & Controlcyclus van het Commissariaat.

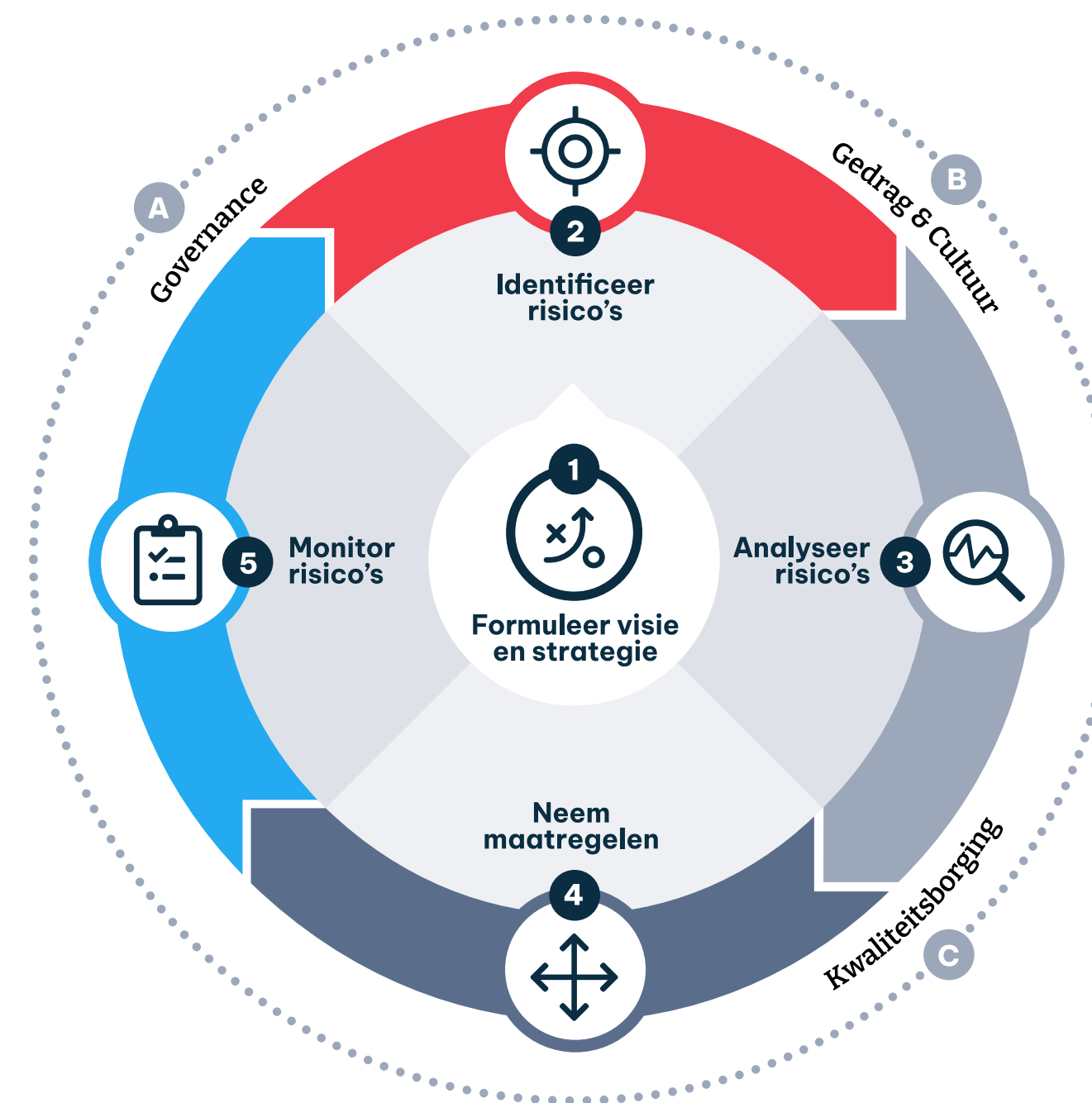
Volgens de 'Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023' is het Commissariaat gehouden inzicht te geven in toezicht- en

bedrijfsvoeringsrisico's. Daarnaast geeft het Commissariaat inzicht in strategische risico's.

Strategische risico's

Onze risicobereidheid bepalen we door zaken tegen elkaar af te wegen in een risicomatrix. In het algemeen hanteren we een kleine risicobereidheid.

Het risico dat het Commissariaat bereid is te accepteren gaat daarmee niet verder dan het risico dat nodig is om de strategische doelstellingen te behalen en onze verplichtingen op een zorgvuldige en doelmatige manier na te komen. Wij beoordelen deze risico's binnen de scope van onze meerjarenstrategie 2025 - 2030.

Taakgebied	Categorie	Risico	Kans	Impact	Risico bereidheid
Toezichtrisico					
1. College	Strategisch	Onvoldoende geëquipeerd zijn om in te spelen op de snelle ontwikkelingen in het medialandschap en op de toenemende wettelijke taken	Groot	Groot	Klein
2. College	Strategisch	Autoriteit van de toezichthouder is onvoldoende. Toezicht wordt bemoeilijkt door onduidelijke rolverdeling tussen verschillende stakeholders.	Midden	Groot	Klein
3. College	Strategisch	Wetgeving is onduidelijk of ontbreekt om met toezicht in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen	Midden	Groot	Klein
4. College	Strategisch	Verlies van de onafhankelijke positie als toezichthouder	Klein	Groot	Klein

1. Onvoldoende geëquipeerd zijn om in te spelen op de snelle ontwikkelingen in het medialandschap en op de toenemende wettelijke taken

Al geruime tijd vindt een transformatie van een nationaal naar een internationaal mediaspeelveld plaats. Ons toezichtveld breidt zich uit en we zien een sterke toename van media-aanbod en nieuwe technologische ontwikkelingen en trends.

In 2024 is met het oog op risicobeheersing een aantal (beheers)maatregelen geïmplementeerd om in te spelen op de snelle ontwikkelingen in het medialandschap en op de toenemende wettelijke taken:

- Introductie van een nieuwe toezichtaanpak (probleemgericht, risicogestuurd, systeemgericht, pro-actief)
- Invoeren accountmanagement
- Versterken signalenmanagement
- Implementatie van extern risicomanagement
- Herijking (meerjaren)strategie voor de periode 2025-2030
- Aanstelling nieuwe (externe) compliance officer
- Aanscherping Planning- & Controlcyclus
- Aanscherping sturing op doelstellingen en kpi's
- In samenwerking met het ministerie van OCW wordt er gewerkt aan een procesbeschrijving 'nieuwe taken'.

2. Autoriteit van de toezichthouder is onvoldoende. Toezicht wordt bemoeilijkt door onduidelijke rolverdeling tussen verschillende stakeholders

In samenwerking met het ministerie van OCW is in 2024 gestart met het opstellen van een relatiestatuuut. Dit proces bevindt zich in de initiatiefase en wordt in 2025 verder uitgewerkt. Daarbij gaat ook aandacht uit naar borging van de onafhankelijke positie van het Commissariaat. Met de landelijke publieke media-instellingen zijn in 2024 uitgangspunten en afspraken overeengekomen om de samenwerking te verbeteren in het kader van de Commissie Dialoog Toezicht.

3. Wetgeving is onduidelijk of ontbreekt om met toezicht in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen

In samenspraak met het ministerie van OCW worden beleidsregels aangepast of wetgeving aangescherpt. Het Commissariaat heeft een onderzoekende, agenderende en adviserende rol in deze.

De Mediawet is het uitgangspunt van ons toezicht. Daarnaast kijken we niet alleen naar de letter van de wet, maar ook naar de geest van de wet. Het is een gegeven dat wetgeving doorgaans achterloopt en dat is in dit decennium zeker van toepassing op mediadiensten.

We herijken en actualiseren beleidsregels om de regelgeving blijvend aan te laten sluiten bij de tijd. Daarnaast zien we een sterke toename van maatschappelijke verwachtingen van onze rol als toezichthouder in het algemeen en onze rol als toezichthouder op de toekomstbestendigheid van het publieke bestel in het bijzonder.

4. Verlies van de onafhankelijke positie als toezichthouder

De borging van de onafhankelijke positie van het Commissariaat is van groot belang. In samenspraak met OCW wordt er in 2025 verder gewerkt aan duidelijkheid omtrent rollen en verantwoordelijkheden waarbij de onafhankelijke positie van het Commissariaat centraal staat.

Toezichtrisico's

In navolging van de 'Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023' geeft het Commissariaat inzicht in toezichtrisico's. Hierin is opgenomen dat het Commissariaat op hoofdlijnen inzicht geeft in de belangrijkste risico's per taakgebied en een kwantitatieve inschatting maakt van de omvang van deze risico's (in termen van kans en impact). We identificeren op basis van de inventarisatie per taakgebied de volgende externe risico's met een grote kans en impact:

Taakgebied	Categorie	Risico	Kans	Impact	Risico bereidheid
Toezichtrisico					
Onderzoek en Beleidsadvies	Betrouwbaar media-aanbod	Vervaging van de grens tussen journalistieke en niet-journalistieke uitingen op sociale media	Groot	Groot	Klein
Onderzoek en Beleidsadvies	Onafhankelijk media-aanbod	Vermenging van redactionele en commerciële activiteiten bij regionale en lokale omroepen	Groot	Groot	Klein
Toezicht	Gedrag & Cultuur	Onvoldoende leiderschap en voorbeeldgedrag integer handelen landelijke publieke media-instellingen	Groot	Groot	Klein
Toezicht	Gedrag & Cultuur	Sociale onveiligheid door grensoverschrijdend gedrag publieke en commerciële media-instellingen	Groot	Groot	Klein
Toezicht	Betrouwbaar media-aanbod	Media-instellingen verspreiden journalistiek media-aanbod dat niet betrouwbaar is	Groot	Groot	Klein
Toezicht	Veilig media-aanbod	Minderjarigen worden op online platforms blootgesteld aan content die schade kan toebrengen aan hun (lichamelijke, geestelijke of morele) ontwikkeling	Groot	Groot	Klein
Toezicht	Veilig media-aanbod	Consumenten, inclusief minderjarigen, worden via programma-aanbod blootgesteld aan reclame- of telewinkelboodschappen voor medische behandelingen, alcohol en/of kansspelen	Groot	Groot	Klein

Het Commissariaat inventariseert doorlopend de risico's voor de publieke belangen die we beschermen en bevorderen. Zo nodig worden prioriteiten hierop aangepast. Door risicogericht te werken zet het Commissariaat het toezicht efficiënt en effectief in.

De belangrijkste beheersingsmaatregel voor deze risico's is de uitvoer van onze toezichtaanpak. Op pagina 8 en 9 lichten we dit uitgebreid toe. Ook zijn we met het oog op risicobeheersing in 2025 gestart met een aantal projecten dat voortvloeit uit de focusgebieden en speerpunten en die bijdragen aan het mitigeren van bovenstaande risico's. Door middel van projectmanagement wordt actief gestuurd op projectmatig werken en het behalen van gestelde doelen en resultaten. Monitoring en (bij)sturing vindt plaats binnen de Planning- & Controlcyclus.

In navolging van de 'Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023' geeft het Commissariaat een korte evaluatie van de [toezichtdoelstellingen en -strategie](#) van het boekjaar 2024. In de Toezichtbrief 2024 zijn de toezichtthema's en speerpunten voor 2024 aangekondigd waarop het Commissariaat zich richt naast zijn reguliere werk. Deze zijn gebaseerd op de meerjarenstrategie die liep tot en met 2024 en een analyse van actuele ontwikkelingen en trends. Gedurende het jaar is actief gestuurd op het behalen van de in de Toezichtbrief 2024 gedefinieerde speerpunten. Ook worden nieuwe ontwikkelingen in het brede medialandschap gemonitord en wordt bepaald of bijstelling en/of aanvulling van de speerpunten en doelstellingen gepast is.

Bedrijfsvoeringsrisico's

In navolging van de 'Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023' geeft het Commissariaat inzicht in de belangrijkste bedrijfsvoeringsrisico's:

Taakgebied	Categorie	Risico	Kans	Impact	Risico bereidheid
Toezichtrisiko					
Finance & Control	Bedrijfsvoering	Ontoereikende bekostiging voor adequate taakuitoefening als toezichthouder	Groot	Medium	Klein
Finance & Control	Bedrijfsvoering	Doelmatigheid en rechtmatigheid niet op orde	Klein	Groot	Klein
Finance & Control	Bedrijfsvoering	Risico op continuïteit (onvoldoende financiële reserves)	Klein	Groot	Klein
HR	Bedrijfsvoering	Onvoldoende gekwalificeerd personeel	Medium	Medium	Klein
ICT	Bedrijfsvoering	IT-systemen/digitalisering/processen sluiten niet aan op uitvoering van de toezichttaken	Medium	Medium	Klein
ICT	Bedrijfsvoering	IT-beveiliging biedt onvoldoende bescherming	Klein	Groot	Klein
Compliance	Bedrijfsvoering	Fouten bij naleving in- en externe wet- en regelgeving en procedures	Medium	Groot	Klein
Compliance	Bedrijfsvoering	Risico op fraude	Klein	Groot	Klein

Als specifieke aandachtspunten zijn in de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen aangegeven ten aanzien van bedrijfsvoering:

- het bestendigen van de interne organisatie, het doelmatig, rechtmatig en professioneel uitvoeren van de taken en opdrachten, de bedrijfsvoering en het financieel & materieel beheer (art. 19, 23 en 32).
- de uitkomsten van de vijfjaarlijkse evaluatie ten behoeve van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het Commissariaat (art. 30, eerste lid).

Finance & Control

In 2023 hebben het ministerie van OCW en het Commissariaat in kaart gebracht welke uitbreiding van de formatie nodig is voor de taken die het Commissariaat er in de afgelopen jaren bij heeft gekregen en voor enkele toekomstige taken. Ondanks de afgesproken extra bekostiging, is er een groot risico dat de bekostiging van het Commissariaat ontoereikend is. Vanwege diverse ontwikkelingen in de sector én door (de ontwikkeling van) nieuwe wetgeving wordt er een hogere belasting op de capaciteit van het Commissariaat gelegd, zonder dat er taken wegvallen. Om hier meer grip

op te krijgen zijn we in gesprek met het ministerie van OCW om nieuwe taken tijdig en toereikend bekostigd te krijgen.

De doelmatige én rechtmatige besteding van onze uitgaven is een voortdurende prioriteit van het Commissariaat. Het Commissariaat heeft interne controles ingericht om te waarborgen dat onze bekostiging rechtmatig wordt besteed, waaronder belangrijke functiescheiding bij het aangaan van verplichtingen en in de betalingsorganisatie. Daarnaast wordt in 2025 de Planning- & Controlcyclus verder geprofessionaliseerd, zodat doelmatige besteding van middelen continu onderdeel van het gesprek blijft. Een voorbeeld hiervan is een strenger beleid op het aannemen en verlengen van extern personeel, met als doel om uiteindelijk onder de 10% Roemer norm² te komen. Een noodzakelijke ontwikkeling die ook wordt genoemd in de zbo-evaluatie.

Volgens de 'Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023' wordt jaarlijks aan de hand van de kostenbegroting door het Commissariaat een instellings specifieke signaleringsnorm voor de benodigde hoogte van de algemene reserve in relatie tot de risico's en het verloop ervan opgesteld en vastgesteld door OCW. De algemene reserve is met inbegrip van het tekort over 2024, nog steeds toereikend voor de bedrijfsactiviteiten van het Commissariaat.

HR

Afgelopen jaren speelden er diverse ontwikkelingen in de sector en in onze organisatie die specifieke inhuur van kennis noodzakelijk maakten. We hadden experts nodig op het gebied van journalistieke kwaliteit en gedrag en cultuur, en er was kennis nodig over de internationalisering en digitalisering van de mediasector. Om hier tijdig op in te spelen, waren we genoodzaakt hogere externe personele inhuur te realiseren dan gewenst, ondanks de eerdergenoemde maatregelen. Onze wens is om de kennis die

² Het kabinet hanteert, naar aanleiding van de motie Roemer, een norm voor externe inhuur van 10% van de totale personeelskosten van organisaties van de rijksoverheid.

we nodig achten, duurzaam in dienst te nemen en het zittende personeel te behouden. Belangrijke waarborgen zijn het verder doorontwikkelen van ons personeel, behoud van hoge medewerkerstevredenheid en een marktconform functiehuis.

IT

IT-beveiliging vormt een belangrijk risico: als systemen niet voldoende beschermd zijn, kunnen gegevens in verkeerde handen vallen of cruciale bedrijfsprocessen verstoord worden door bijvoorbeeld cyberaanvalen. Dit ondermijnt de betrouwbaarheid en veiligheid van de organisatie. Om dit risico zo veel mogelijk te mitigeren hebben we in 2024 een IT-beveiligingsscan (NIS-2) laten uitvoeren. Met de uitkomsten van deze scan bouwen we verder aan de veiligheid van onze organisatie. Om de risico's te beheersen, worden gerichte interne maatregelen getroffen. We zijn gestart met een Information Security Awareness-programma voor alle medewerkers van het Commissariaat en we implementeerden XDR logging (analyse om bedreigingen te identificeren en te prioriteren).

Daarnaast wordt de digitale agenda versneld (WaU programma 2) om bestaande IT-systemen te optimaliseren en processen beter af te stemmen op onze toezichttaken. Dit omvat zowel technologische upgrades als procesinnovaties. Ook wordt onderzocht hoe kunstmatige intelligentie (AI) en data beter kunnen worden ingezet om toezichttaken te versterken en sneller waardevolle inzichten te genereren.

Compliance & fraude

Naleving van wet- en regelgeving en het versterken van de integriteit van de organisatie, onze ondertoezichtstaande instellingen, medewerkers, de sector en onze data is een prioriteit. Als toezichthouder hebben we een voorbeeldfunctie, waardoor het gevolg van het niet naleven van relevante wet- en regelgeving onze geloofwaardigheid aantast. Daarnaast is er een risico dat het niet naleven van relevante wet- en regelgeving kan leiden tot geschillen, claims en/of maatregelen van onze opdrachtgever. In het vierde kwartaal van 2024 hebben we de compliance-functie (opnieuw) belegd en er is gekozen om deze extern in te vullen.

Frauderisico wordt erkend als een risico binnen onze organisatie, met mogelijke impact op financiële rapportage, processen en reputatie. Om dit te mitigeren, hebben we interne controlemechanismen en een integriteitsbeleid (waar de gedragscode onderdeel van is).

Governance

Het Commissariaat voor de Media staat onder leiding van een College van Commissarissen.

De voorzitter is samen met de twee parttime commissarissen, met respectievelijk juridische en financiële expertise, verantwoordelijk voor de formele (bestuursrechtelijke) besluitvorming. Het College als geheel geeft richting, bepaalt de te behalen resultaten, geeft de beleidskaders mee en borgt de productie en de kwaliteit van het werk van het Commissariaat voor de Media. Het College wordt benoemd door de minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en geleid door de collegevoorzitter. De collegevoorzitter is eindverantwoordelijk voor de aansturing van de organisatie. In oktober 2023 is een directeur Strategie en Ontwikkeling a.i. aangesteld voor een periode van twee jaar. Hij heeft een inhoudelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van strategische doelen en een lijnverantwoordelijkheid voor het functioneel aansturen van de afdelingen in het primaire proces.

Het Commissariaat voor de Media werkt vanuit de afdelingen Markttoegang, Toezicht, Handhaving en Bezwaar, Onderzoek en Beleidsadvies en Bestuurs- en organisatiezaken. De afdelingen dragen zorg voor de goede uitvoering van hun taken en opdrachten, waaronder het voorbereiden van besluiten voor en het adviseren van het college. De afdelingen worden geleid door hoofden. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de werkstromen binnen de eigen afdeling en gezamenlijk zorgen zij voor de borging van die zaken en projecten die de eigen afdeling overstijgen.

College van Commissarissen

Collegevoorzitter Amma Asante is sinds 15 september 2022 collegevoorzitter van het Commissariaat voor de Media.

Amma is een ervaren professional met ruime inhoudelijke kennis van het sociaal domein en heeft ervaring in uiteenlopende rollen, waaronder voorzitter, manager, politicus, bestuurder en toezichthouder. Zij beschikt over ruime politieke en bestuurlijke ervaring. Naast haar rol als voorzitter van het Commissariaat is zij lid van de Raad van Toezicht van Het ABC Amsterdam, een Advies- en Begeleidingscentrum voor het Onderwijs.

Commissaris Peter Eijsvoogel is sinds 1 maart 2021 commissaris bij het Commissariaat voor de Media.

Peter heeft de afgelopen decennia zijn sporen verdiend als onder andere advocaat en managing partner bij de Nederlandse vestiging van het internationale advocatenkantoor Allen & Overy (thans genaamd A&O Shearman). Peter heeft naast zijn uitgebreide kennis op het juridische vakgebied ruime ervaring met toezicht. Hij blijft daarnaast ook actief als advocaat en raadsheer-plaatsvervanger in het Gerechtshof in 's-Hertogenbosch.

Commissaris William de la Motte is sinds 15 september 2024 commissaris bij het Commissariaat voor de Media.

William heeft veel kennis en meer dan 30 jaar ervaring op het financiële vakgebied en in financieel management, zowel in Nederland als in het buitenland. Van 2001 tot 2009 was William Finance Director bij de Telegraaf Media Groep, waar hij nauw betrokken was bij onder andere de acquisitie van Sky Radio en desinvestering in SBS. Tevens was William CFO bij Caiway van 2013 tot 2018. Hij werkt nu als CFO voor Investancia, een bedrijf dat zich richt op herbebossing, CO2-reductie en de productie van biobrandstof en bioproteïne in Zuid-Amerika.

Bezoldiging commissarissen

Alle medewerkers van het Commissariaat vallen onder de CAO Rijk. De voorzitter en de leden van het College zijn hierbij inbegrepen. Voor de bezoldiging van de voorzitter en de leden van het College wordt verwezen naar de Regeling van de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media van 7 juli 2020, nr. 24938080, houdende regels met betrekking tot de rechtspositie van de voorzitter en leden van het Commissariaat voor de Media en de leden van het bestuur van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek ([Regeling rechtspositie Commissariaat voor de Media en Stimuleringsfonds voor de Journalistiek](#)).

Verdere versterking governance in 2024

Met governance bedoelen we de manier waarop het Commissariaat wordt bestuurd en gecontroleerd. Dat gaat over de regels, processen en de toepassing die bepalen hoe de verantwoordelijkheden worden verdeeld en hoe besluiten worden genomen. In 2024 hebben we de governance van het Commissariaat verder versterkt.

Hiervoor hebben we het besluitvormingsproces verbeterd en verduidelijkt. Ook is duidelijkheid gecreëerd over wie welk besluit neemt en op welke vergadering stukken moeten worden geagendeerd. Dit hebben we vastgelegd in een werkwijze en richtlijn en deze stukken zijn intern gepubliceerd.

Daarnaast verwelkomden we in juni 2024 Daniël Mogendorff als Hoofd Bestuurs- en Organisatiezaken. Met zijn brede ervaring en expertise is hij een waardevolle aanvulling voor de verdere professionalisering van onze bestuurs- en organisatieprocessen.

Per 15 september 2024 benoemde minister Bruins van OCW William de la Motte tot commissaris bij het Commissariaat voor de Media. Deze benoeming, voor een periode van vijf jaar, vulde de vacante positie van

de derde commissaris met een financiële achtergrond. Het College van Commissarissen bestaat nu weer uit drie commissarissen, die gezamenlijk belast zijn met de bestuurlijke besluitvorming van het Commissariaat.

Ook startte in 2024 een nieuwe compliance officer. De compliance officer waarborgt de organisatie-integriteit en monitort dat de principes van integriteit, goed bestuur en transparantie worden nageleefd binnen het Commissariaat.

Nieuw voor het Commissariaat was de installatie van de Raad van Advies voor het college van het Commissariaat voor de Media. Dit adviesorgaan adviseert het college over strategische beleidsthema's en de ontwikkeling van de organisatie op lange termijn en fungeert als klankbord.

In 2024 ontvingen we bovendien het rapport van de zbo-evaluatie uitgevoerd door adviesbureau KWINK. In de volgende paragraaf gaan wij in op de opvolging van hun aanbevelingen. Een belangrijke aanbeveling uit zowel deze zbo-evaluatie als uit de evaluatie topstructuur uit 2023 was het maken van een definitieve keuze in de topstructuur. Dit besluit is in 2024 voorbereid.

Naam commissaris	Functie	Benoemd per	Einde eerste termijn	Einde evt tweede termijn
Amma Asante	Voorzitter	15-09-2022	14-09-2027	14-09-2032
Peter Eijvoogel	Lid	01-03-2021	28-02-2026	28-02-2031
William de la Motte	Lid	15-09-2024	14-09-2029	14-09-2034

Blik van buiten

Joris Sonneveld, eigenaarsadviseur OCW

“Onder het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vallen twintig zelfstandige bestuursorganen, afgekort zbo’s. Het Commissariaat is daar één van. Zbo’s zijn organisaties die publieke taken uitvoeren. Dit doen zij zelfstandig vanuit hun expertise. OCW houdt in de gaten of dit binnen de gestelde kaders gebeurt, want de minister kan in de Tweede Kamer ter verantwoording worden geroepen over het functioneren van een zbo.

Het contact met de zbo’s is verdeeld binnen het ministerie. Er is sprake van een zogeheten driehoekssamenwerking, waarbij het Commissariaat opdrachtnemer is en OCW twee rollen heeft, namelijk die van opdrachtgever en die van eigenaar. De beleidsdirectie vervult de rol van opdrachtgever en de Directeur-Generaal Cultuur en Media is de eigenaar. Ik ondersteun de eigenaar bij het uitoefenen van haar rol en verantwoordelijkheden. Hiervoor heb ik wekelijks contact met het Commissariaat. Dat kan over serieuze dingen gaan, zoals de agenda van een bestuurlijk overleg, maar soms is het ook heel informeel. Dat soort gesprekken zijn ook belangrijk en helpen in de samenwerking.

We moeten nieuwsgierig naar elkaar blijven. En ook al denken we soms te weten wat de ander wil en bedoelt, dan is het toch prettig om het uit te spreken. Dit is het afgelopen jaar gegroeid, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. We hebben dit jaar beter van elkaar geleerd wat voor organisaties we zijn en hoe we werken. Dat gaf vertrouwen aan beide kanten en deze weg gaan we ook voortzetten. Uiteindelijk hebben we namelijk dezelfde belangen: met goed toezicht ervoor zorgen dat de media in Nederland onafhankelijk, gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig is en toegankelijk blijft voor iedereen in Nederland.”

Opvolging aanbevelingen zbo-evaluatie in 2024

In opdracht van het ministerie van OCW heeft KWINK groep in 2023 en 2024 de vijfjaarlijkse zbo-evaluatie van het Commissariaat uitgevoerd. Hierbij onderzocht KWINK groep de doeltreffendheid en doelmatigheid van het Commissariaat van 2018–2022. Het evaluatierapport ontvingen wij in februari 2024. Het rapport gaf aan wat goed gaat, wat beter kan en wat de aanbevelingen zijn voor verdere ontwikkeling. KWINK constateert dat het Commissariaat aanzienlijke positieve stappen heeft gezet om het functioneren van de organisatie te verbeteren.

De aanbevelingen van KWINK geven goede handvatten voor de verdere ontwikkeling van het Commissariaat en de samenwerking tussen het Commissariaat en het ministerie van OCW. De meeste conclusies en aanbevelingen sluiten aan op de eigen waarnemingen van het Commissariaat en de projecten waarmee het Commissariaat eerder al was gestart in 2023. In 2024 hebben we in lijn met de aanbevelingen van KWINK:

- Een nieuwe strategie opgesteld voor 2025–2030: Toezicht met maatschappelijke impact voor betrouwbaar en pluriform media-aanbod.
- Toezichtbeleid geüpdatet waaronder de toezichtaanpak, het handhavingsbeleid en de procesbeschrijving voor de risico-aanpak.
- Risico’s gesignaleerd en aangegeven hoe wij deze risico’s waarderen en prioriteren en belangrijke risico’s aanpakken in de Toezichtbrief 2025.
- In de wetgevingsbrief 2024 expliciet aangegeven waar de wet- en regelgeving knelt en hoe dit van invloed is op de werkprijktijk van ons als toezichthouder en van het mediaveld.

- KPI’s en sturingsinformatie ontwikkeld door middel van het waardecreatiemodel, met een vertaling van de strategie naar outcome inclusief indicatoren.
- De relatie met stakeholders verbeterd door aan instellingen toe te lichten welke rol het Commissariaat heeft als toezichthouder. In het kader van de Commissie Dialoog Toezicht zijn met de landelijke omroepen en de NPO afspraken gemaakt over het verbeteren van de samenwerking.
- Het gedeelte van ons personeelsbestand dat extern is ingehuurd is verlaagd. Zowel in personen als fte is er een daling van 41% ten opzichte van 2023.
- De definitieve keuze voor de topstructuur van het Commissariaat voorbereid zodat het besluit hierover begin 2025 kan worden genomen.
- Een Raad van Advies ingesteld.
- Samenwerking met OCW verder verbeterd door met elkaar in gesprek te gaan over de invulling van de rollen van opdrachtnemer, opdrachtgever en eigenaar.

Personeel

Medewerkers

In 2024 waren er 69 personen in dienst bij het Commissariaat. Dit is een groei van 9,8% ten opzichte van vorig jaar, toen er 63 personen in dienst waren. De instroom van medewerkers was 19 personen en de uitstroom was 12 personen. Het aantal fte in dienst steeg van 59 fte in 2023 naar 64,8 in 2024.

In dienst op 31 december 2024

In- en uitstroom

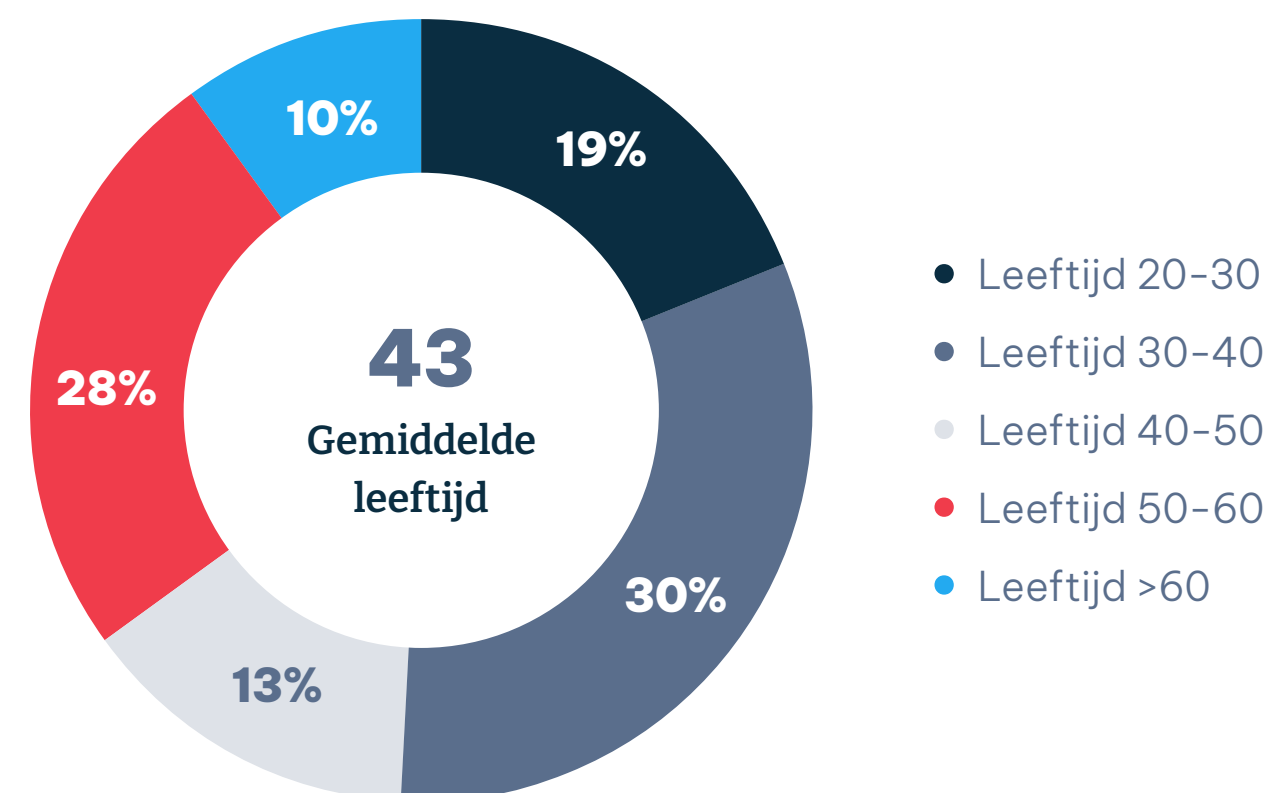

Daarnaast deden we vanwege krapte op de arbeidsmarkt en vraag naar bepaalde expertise (zie pagina 44) een beroep op externe inhuur. De inzet van externen in 2024 betrof 6,2 fte/10 personen. Dit is minder dan vorig jaar: in 2023 betrof de externe inhuur 10,58 fte/17 personen. Daarmee is er in vergelijking met vorig jaar een daling van 41%.

Het Commissariaat zet in op werving van nieuwe medewerkers en behoud van de huidige collega's. Om dit te realiseren, is in 2024 het functiehuis herzien, zodat alle functies weer passend zijn bij de werkzaamheden in de huidige markt.

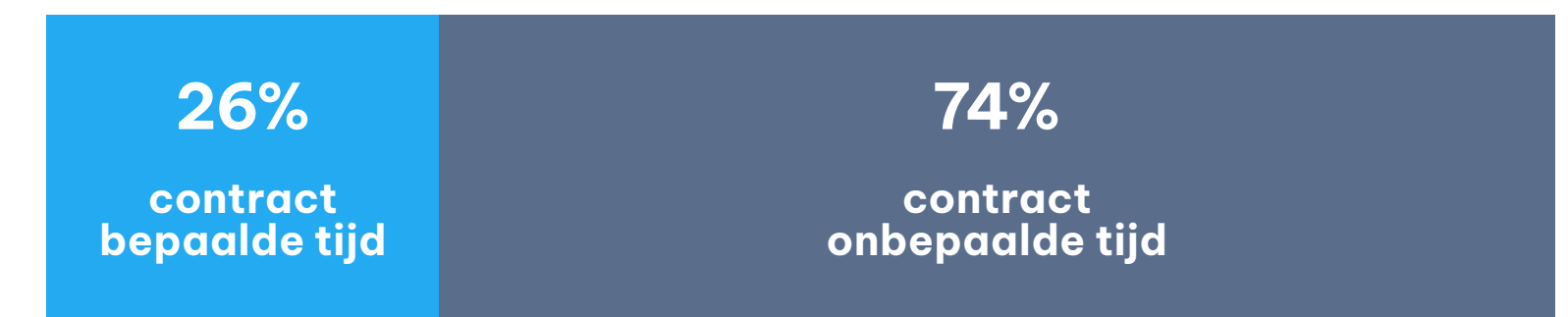
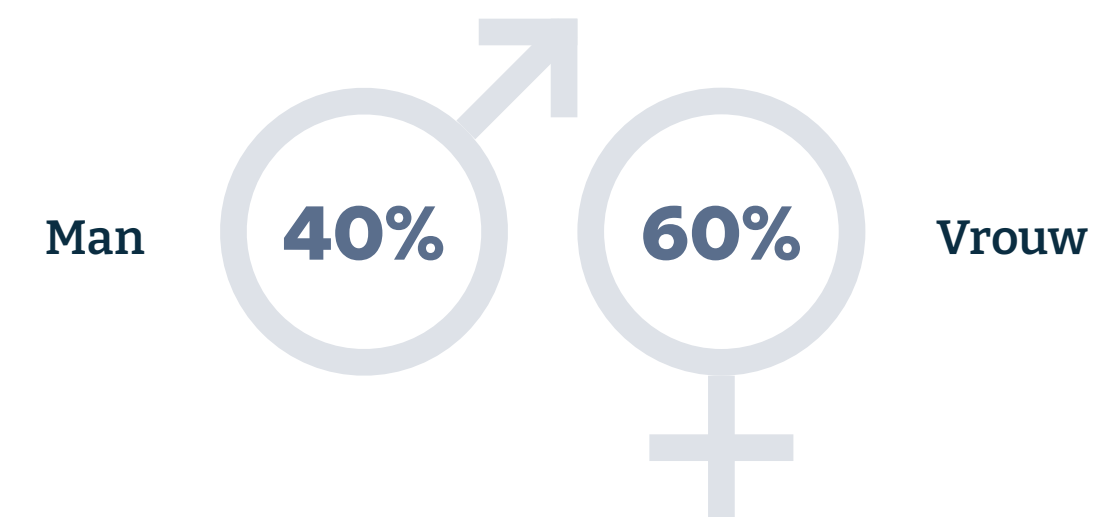
Het gemiddelde verzuimpercentage in 2024 was 4,27%. Het jaar daarvoor, in 2023, was dat 5,18%. Dit is lager dan het gemiddelde ziekteverzuim dat de CBS noteerde in de eerste drie kwartalen van 2024 in de groep 'openbaar bestuur en overheidsdiensten': 6%.

De gemiddelde leeftijd is ongeveer gelijk gebleven: in 2023 was dit 42 jaar en in 2024 is dit 43 jaar.

De man-vrouw-verhouding is 40% mannen om 60% vrouwen. Vorig jaar was dit 68% vrouwen en 32% mannen. Het grootste deel van de medewerkers heeft een vast contract, namelijk 74%.

Man-vrouw-verhouding medewerkers

Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG)

In 2024 hebben we extra aandacht besteed aan diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid. Onder de medewerkers is een onderzoek gedaan naar diversiteit en inclusie, waaruit bleek dat medewerkers zich veilig voelen en ervaren dat ze met respect behandeld worden. Naast het onderzoek geven we invulling aan diversiteit en inclusie via werving en wordt er in de organisatie aandacht aan besteed. Dit zetten we voort in 2025.

Klachten

Als er klachten zijn tegen het Commissariaat voor de Media of zijn medewerkers, worden deze door het Commissariaat behandeld volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Regeling klachtbehandeling. In 2024 ontving het Commissariaat één klacht. De klacht ging over een verzoek om een nieuwsbericht te rectificeren. Deze klacht is nog in behandeling.

Namens de ondernemingsraad

Samenstelling ondernemingsraad

In de ondernemingsraad van het Commissariaat voor de Media hadden in 2024 de volgende medewerkers zitting: Jorien Scholtens (afdeling Onderzoek en Beleidsadvies), Michiel Willemsen (afdeling Markttoegang), Shila Ruff (afdeling Toezicht), Jeroen Knol (afdeling Bestuurs- en Organisatiezaken) en Britt van Zuijlen (afdeling Handhaving en Bezwaar).

Onderwerpen overlegvergaderingen

In 2024 heeft de OR acht keer een formele overlegvergadering gehad met de collegevoorzitter, Amma Asante en HR, Hanny Geerts.

In deze overleggen zijn diverse onderwerpen aan de orde geweest, waaronder de update van het functiehuis, het cultuuronderzoek, de werving van nieuwe medewerkers, de herinrichting van afdeling Toezicht, een nieuw systeem van tijdschrijven en de financiële stand van zaken.

Vooraf de update van het functiehuis en het cultuuronderzoek kwamen veel terug en hadden de aandacht van de OR.

Intranetberichten

Na iedere overlegvergadering heeft de OR een bericht op het intranet geplaatst om de medewerkers in een vroeg stadium over de besproken punten te informeren, aangezien de officiële notulen pas in de volgende overlegvergadering worden vastgesteld en dan ook pas gedeeld kunnen worden.

Eigen vergaderingen

Naast de overlegvergaderingen met de directie, heeft de OR iedere twee weken een onderling overleg gehad om lopende zaken en signalen uit de organisatie te bespreken, de agenda voor de overlegvergadering te maken, ingekomen stukken met elkaar te bespreken en daar een standpunt over innemen en alles wat verder ter tafel kwam.

De OR heeft ook een overleg gehad met de arbodienst, waarin onder andere het verzuimbeleid en de verzuimcijfers aan de orde zijn geweest.

Vooruitblik 2025

Eind maart 2025 loopt de zittingstermijn van de huidige OR af en zullen dus OR-verkiezingen worden gehouden. Enkele onderwerpen die volgend jaar aan bod zullen komen zijn de evaluatie van de gesprekscyclus en de vervolgstappen op het cultuuronderzoek.

Namens de Raad van Advies

Afgelopen najaar zijn wij als Raad van Advies van het College van het Commissariaat voor de Media gestart. Onze rol is gevraagd en ongevraagd adviseren van het College over strategische beleidsthema's en ontwikkelingen van de organisatie op lange termijn. Wij hebben geen werkgeversrol en bemoeien ons niet met toezichtdossiers of -strategie.

Kennismaking met het Commissariaat

In november 2024 hebben wij een keer vergaderd met het College, waarbij we vooral gesproken hebben over de rol van de Raad van Advies en de verwachtingen over en weer. Daarnaast hebben we kennis gemaakt met de organisatie. De vijf afdelingshoofden hebben aan de Raad van Advies gepresenteerd welke taken en verantwoordelijkheden bij hun afdelingen liggen en wat de huidige uitdagingen zijn. Dit heeft ons een eerste beeld gegeven van de omgeving en werkzaamheden van het Commissariaat.

Strategische betrokkenheid

Al voor onze eerste officiële vergadering hebben wij feedback gegeven op de ontwikkeling van de nieuwe meerjarenstrategie van het Commissariaat die eind 2024 is afgerond. Dit traject was al in een vergevorderd stadium vóór ons aantreden.

Vooruitblik

De komende periode zullen wij onze adviserende rol verder invullen. Daarbij willen wij nadrukkelijk bijdragen aan het versterken van de maatschappelijke relevantie en impact van het Commissariaat als toezichthouder binnen een steeds veranderend medialandschap.

Het streven is om de Raad van Advies uit te breiden naar vijf leden, met als eerste de werving van een vaste voorzitter.

Namens de Raad van Advies

Cateautje Hijmans van den Bergh
(*Waarnemend voorzitter van de Raad van Advies*)
Alexander Klöpping
Mieke de Vos

Raad van Advies met College van Commissarissen en bestuurssecretaris tijdens eerste vergadering.

Jaarrekening

1 Balans per 31 december 2024

(na resultaatbestemming, bedragen in € 1.000)

ACTIEF	2024	2023	PASSIEF	2024	2023
VASTE ACTIVA			EIGEN VERMOGEN (7.4)		
Materiële vaste activa (7.1)					
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	3.850	4.127	Algemene Reserve	3.978	4.546
Installaties	91	49	Bestemmingsreserve	1.191	1.266
Andere vaste bedrijfsmiddelen	407	395	Bestemmingsfonds OCW WaU	1.467	913
	4.348	4.571		6.636	6.725
VLOTTENDE ACTIVA			VOORZIENINGEN (7.5)		
Vorderingen (7.2)					
Debiteuren	192	209	Voorziening reorganisatiekosten	35	62
Overige vorderingen	393	42	Overige voorzieningen	370	282
Overlopende activa	3.089	3.042		405	344
	3.674	3.293	LANGLOPENDE SCHULDEN (7.6)		
Liquide middelen (7.3)	5.294	6.272	KORTLOPENDE SCHULDEN (7.7)		
			Crediteuren	402	378
			Belastingen en (sociale) premies	2	365
			Overige schulden	326	354
			Overlopende passiva	323	744
				1.053	1.841
TOTAAL	<u>13.316</u>	<u>14.135</u>	TOTAAL	<u>13.316</u>	<u>14.135</u>

2 Exploitatierkening over 2024

Bedragen x (€ 1.000)

	2024	Begroting	2023
BATEN			
Bekostiging door het ministerie OCW (8.1)	9.426	9.810	7.450
Opbrengst commerciële media-instellingen (8.2)	2.967	1.957	2.961
Overige baten	-	-	-
Som der baten	12.393	11.767	10.411
LASTEN			
Personeelskosten (8.3)	9.773	7.981	8.283
Accountantskosten (8.4)	116	110	168
Huisvestingslasten (8.5)	316	454	20
ICT-kosten (8.6)	506	560	765
Onderzoeks-/advieslasten (8.7)	785	408	151
Afschrijvingskosten vaste activa (8.8)	448	596	458
Overige lasten (8.9)	514	897	568
Werk aan Uitvoering (8.10)	300	762	138
Som der lasten	12.758	11.767	10.552
Bedrijfsresultaat	-365	0	-141
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten (8.11)	276	0	163
Exploitatieresultaat	<u>-89</u>	<u>0</u>	<u>22</u>

Bestemming van het resultaat:

	2024	Begroting	2023
Toevoeging algemene reserve	-568	0	-727
Onttrekking bestemmingsreserve	-75	0	-75
Toevoeging bestemmingsfonds OCW	-	0	-10
Toevoeging bestemmingsfonds WaU	554		834
	-89	0	22

3 Kasstroomoverzicht over 2024

Bedragen x (€ 1.000)

Volgens de indirecte methode	2024	2023
Kasstroom		
Exploitatieresultaat	-89	22
Aanpassingen voor:		
- afschrijving op materiele vaste activa	448	458
- mutaties voorzieningen	61	-357
	509	101
Vordering werkkapitaal		
- vorderingen	-380	160
- kortlopende schulden	-788	400
	-1.168	560
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
- Investerings in materiele vaste activa	-227	-261
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
- ontvangen investeringssubsidie	24	
- aflossing langlopende schuld	-27	-45
	-3	-45
Mutaties liquide middelen	<u>-978</u>	<u>377</u>
Stand liquide middelen 1 januari	6.272	5.895
Stand liquide middelen 31 december	5.294	6.272
	-978	377

4 Toelichting op de jaarrekening

4.1 Algemene toelichting

Activiteiten

Het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) is ingesteld in de Mediawet van 21 april 1987 en is in zijn hoedanigheid van zelfstandig bestuursorgaan (zbo) een administratief orgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Het Commissariaat is belast met taken die hem krachtens de Mediawet zijn opgelegd. Als zbo neemt het Commissariaat zijn besluiten onafhankelijk van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW), maar legt daarover verantwoording af aan de minister.

Het Commissariaat staat onder leiding van een College van Commissarissen (een voorzitter en twee andere leden) die door de minister worden benoemd. De commissarissen worden voor een periode van vijf jaar benoemd. Daarna is eenmaal een herbenoeming voor aansluitende periode mogelijk. De Commissarissen dienen een grote mate van onafhankelijkheid te hebben. Om dit te waarborgen wordt in de Mediawet uitdrukkelijk beschreven met welke betrekkingen, lidmaatschappen en functies het lidmaatschap van het Commissariaat onverenigbaar is.

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Het College wordt ondersteund door een team van medewerkers. Het Commissariaat is gevestigd in Hilversum en ingeschreven bij de Kamer van koophandel onder nummer 50203517.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van het Commissariaat.

Valuta

De opgenomen bedragen zijn in een veelvoud van € 1.000 tenzij anders is vermeld.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het College zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 3:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schatting inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Het exploitatieresultaat is € 89 negatief en de geldmiddelen nemen met € 978 af. Het openstaande debiteurensaldo is ten opzichte van 2023 gedaald met € 17.

4.2 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling financiële verantwoording Commissariaat 2023.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de exploitatierekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Separate verantwoording beheer

Zoals vermeld in de Regeling financiële verantwoording Commissariaat 2023 is het verslag over het beheer van de Algemene Mediareserve niet in deze jaarrekening opgenomen. Deze verantwoording wordt voor 1 september 2025 aan het ministerie van OCW aangeboden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder vlottende activa, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Het Commissariaat kent geen afgeleide financiële instrumenten. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

5 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Aanschaffingen boven € 2.500 worden geactiveerd. Aanschaffingen tot en met € 2.500 komen direct ten laste van de exploitatierekening.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Het kantoorpand wordt in 40 jaar afgeschreven. Met ingang van 2018 wordt over de resterende looptijd lineair afgeschreven. Aanvullende investeringen en installaties in het gebouw worden afhankelijk van de levensduur in een periode van 5 tot 20 jaar lineair afgeschreven. Hard- en software worden in 2 tot 4 jaar afgeschreven.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief transactiekosten, van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op

de boekwaarde van de vordering. Bij de bepaling van de nog te factureren toezichtkosten aan commerciële media-instellingen is uitgegaan van de informatie die bij het vaststellen van de jaarrekening bekend is.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien de middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Het Commissariaat is een zelfstandig bestuursorgaan met een wettelijke taak. Voor de uitoefening van deze taak ontvangt het Commissariaat geld van het Rijk. Door deze status is het Commissariaat verplicht om aan het geïntegreerde middelenbeheer (schatkistbankieren) deel te nemen. Geïntegreerd middelenbeheer houdt in dat instellingen gelden aanhouden op een rekening-courant bij het ministerie van Financiën. De wettelijke basis voor het schatkistbankieren is verankerd in de Comptabiliteitswet 2001. Dit zogenoemde geïntegreerd middelenbeheer houdt in dat de huisbankier van het Commissariaat het banksaldo dagelijks op nul stelt ten laste of ten gunste van een rekening-courant bij het ministerie van Financiën. Deze rekening-courantverhouding is gegeven het karakter ervan en om beter inzicht te geven in de liquiditeit op basis van artikel 2:362 lid 4 BW gepresenteerd onder de liquide middelen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het Commissariaat is ingedeeld in verschillende reserves en fondsen.

Algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor het Commissariaat is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van het Commissariaat op langere termijn te waarborgen. Het positieve exploitatieresultaat loopt alleen nog via de algemene reserve indien het rente of overige opbrengsten betreft. Het overige resultaat zal via het bestemmingsfonds OCW lopen.

Bestemmingsreserve

De van het ministerie van OCW ontvangen investeringssubsidie ten zake van het kantoorgebouw wordt gerubriceerd onder bestemmingsreserve. Vanaf boekjaar 2020 worden nieuwe investeringssubsidies verantwoord onder de langlopende schulden.

Bestemmingsfonds OCW

In de Regeling financiële verantwoording Commissariaat 2023 is opgenomen dat het saldo van niet bestede OCW-bekostiging en het niet bestede deel van de opbrengst toezichtkosten media-instellingen wordt toegevoegd aan het

bestemmingsfonds OCW. In voorgaande boekjaren werd dit onder de algemene reserve verantwoord. Het ministerie van OCW zal bij de vaststelling van de jaarlijkse bekostiging een beslissing nemen over de bestemming van het resultaat.

Bestemmingsfonds OCW WaU

In de Regeling financiële verantwoording Commissariaat 2023 is opgenomen dat het saldo van niet bestede OCW-bekostiging is toe te voegen aan het bestemmingsfonds OCW. Het gedeelte dat betrekking heeft op WaU-middelen is apart geormerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

Tenzij anders vermeld worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is en betrouwbaar kan worden berekend zijn de voorzieningen opgenomen tegen de contante waarde van de verplichting.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichting vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als actief in de balans opgenomen.

Voorziening frictiekosten reorganisatie

Door het Commissariaat is in 2013 een reorganisatie uitgevoerd in het kader van de door het Kabinet in 2012 opgelegde zbo-korting.

In het kader van deze reorganisatie is een aantal medewerkers aangemerkt als Van Werk naar Werk (hierna: VWNW)-kandidaat en is een voorziening in de jaarrekening opgenomen. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. De omvang van deze voorziening is berekend op basis van thans bekende informatie. Jaarlijks wordt de verplichting geactualiseerd. Voor de bekostiging van het VWNW-traject van het Commissariaat is een frictiekostenregeling van het ministerie van OCW van toepassing op grond waarvan een vordering op het ministerie is opgenomen in relatie tot de omvang van de voorziening.

De mutatie in de reorganisatievoorziening alsmede de mutatie in de vordering op het ministerie van OCW is via de exploitatierekening verwerkt.

Voorziening WW

De voorziening WW wordt gevormd voor toekomstige en al ingegane WW-verplichtingen voor personeelsleden. De voorziening wordt gewaardeerd op nominale waarde, waarbij wordt geschat in welke mate het betreffende personeelslid gebruik zal maken van de WW-aanspraak.

Voorziening jubileumuitkering

De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde en betreft de verplichting van toekomstige jubileumuitkeringen, gebaseerd op de arbeidsvoorwaarden. Bij de berekening van de voorziening is rekening gehouden met de kans dat medewerkers de organisatie vroegtijdig verlaten.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Voor uitgaven voor

groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. Deze voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is in 2024 geactualiseerd. Het plan is de basis voor de voorziening groot onderhoud.

Pensioenen

De medewerkers van het Commissariaat hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij het ABP. Deze pensioenregeling betreft een toegezegd pensioen en de opbouw is op basis van middelloonregeling. De premies worden verantwoord in de exploitatie zodra deze verschuldigd zijn. Nog te betalen premies per balansdatum worden als te betalen premies ABP opgenomen. De dekkingsgraad van het ABP is per 31 december 2024 111,9% (2023: 110,5%).

Langlopende en kortlopende schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Kortlopende schulden betreffen de schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist, terwijl langlopende schulden niet binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist.

Investeringssubsidie

Ontvangen investeringssubsidies worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. De investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de bijhorende investering.

6 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Bekostiging van het ministerie OCW

De bekostiging van het ministerie OCW wordt als bate verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waar de bate betrekking op heeft.

Opbrengst commerciële media-instellingen

De opbrengsten van commerciële media-instellingen worden conform de richtlijnen van OCW toegerekend aan de periode waarop de toezichtkosten betrekking hebben en uitgesplitst naar de categorieën commerciële media-instellingen op aanvraag en commerciële media-instellingen.

Personeelslasten

Salarissen, sociale lasten, pensioenpremie en overige personeelskosten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in het exploitatieresultaat voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Rentebaten en -lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

7 Toelichting op de balans

7.1 Materiële vaste activa

Het verloop in 2024 is als volgt weer te geven:

	Bedrijfsge- bouwen en terreinen	Installaties	Andere vaste bedrijfsmid- delen	Totaal
Saldo per 1 januari				
Aanschafwaarden	6.532	217	1.992	8.741
Cumulatieve afschrijvingen	-2.405	-168	-1.597	-4.170
Boekwaarde	<u>4.127</u>	<u>49</u>	<u>395</u>	<u>4.571</u>
Mutaties in het boekjaar				
Investeringen	0	54	171	225
Desinvesteringen	0	0	0	0
Verwerking buiten gebruikstellingen	0	0	-500	-500
Verwerking cum. afschrijving buiten gebruikstellingen	0	0	500	500
Afschrijvingen	-277	-12	-159	-448
Saldo	<u>-277</u>	<u>42</u>	<u>12</u>	<u>-223</u>
Saldo per 31 december				
Aanschafwaarden	6.532	271	1.663	8.466
Cumulatieve afschrijvingen	-2.682	-180	-1.256	-4.117
Boekwaarde	<u>3.850</u>	<u>91</u>	<u>407</u>	<u>4.349</u>

Het kantoorpand wordt lineair afgeschreven. Aanvullende investeringen en installaties in het gebouw worden afhankelijk van de levensduur in een periode van 5 tot 20 jaar lineair afgeschreven. Hard- en software worden in 2 tot 4 jaar afgeschreven. Over de waarde van de grond van € 476 wordt niet afgeschreven.

De belangrijkste investeringen voor 2024 zijn de vernieuwing van werkplekken, laptops en telefoons.

7.2 Vorderingen

Debiteuren	2024	2023
Debiteuren	325	363
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-133	-154
	<u>192</u>	<u>209</u>

Het debiteurensaldo bestaat uit nog te vorderen toezichtkosten over 2023, waarbij rekening is gehouden met een voorziening voor oninbaarheid.

Overige vorderingen	2024	2023
Vordering subsidies frictiekosten OCW 2015 e.v. jaren	7	42
Nog te ontvangen bekostiging uit AMr	386	0
	<u>393</u>	<u>42</u>

Voor de bekostiging van het Van Werk Naar Werk (VWNW)-traject van het Commissariaat is een frictiekostenregeling van het ministerie van OCW van toepassing. Hiervoor is een vordering op het ministerie opgenomen in relatie tot de omvang van de voorziening. De overige vorderingen hebben, met uitzondering van de vordering subsidie frictiekosten OCW, een looptijd van korter dan 1 jaar.

Eind 2024 heeft het ministerie van OCW extra bekostiging beschikbaar gesteld voor het Commissariaat, deze is nog niet uitgekeerd vanuit de Algemene Mediareserve.

Overlopende activa	2024	2023
Te ontvangen opbrengsten inzake toezichtkosten	2.901	2.938
Vooruitbetaalde kosten en overige nog te ontvangen bedragen	188	104
	<u>3.089</u>	<u>3.042</u>

De vooruitbetaalde kosten zijn ten opzichte van 2023 toegenomen door nieuwe abonnementen en kostenverhogingen van bestaande abonnementen en licenties. De overlopende vorderingen en activa hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

De facturering van de toezichtkosten aan de commerciële media-instellingen is jaarlijks achteraf.

7.3 Liquide middelen

Liquide middelen	2024	2023
Ministerie van Financiën	5.292	6.270
ING Bank	2	2
	<u>5.294</u>	<u>6.272</u>

In het kader van het Schatkistbankieren is een rekening bij het ministerie van Financiën in gebruik. De liquide middelen zijn vrij opvraagbaar met uitzondering van de door het ministerie van OCW beschikbaar gestelde middelen voor de financiering van frictiekosten die voortkomen uit de reorganisatie in 2013 (zie 7.6).

Daarnaast is er nog een ING-rekening voor kleine aanschaffingen.

7.4 Eigen vermogen

	Algemene Reserve	Bestemmings-reserve nieuwbouw	Bestemmings-fonds OCW	Bestemmings-fonds OCW WaU	Totaal
Saldo per 1 januari	4.546	1.266	0	913	6.725
Resultaatbestemming	-568	-75	0	554	-89
Saldo per 31 december	<u>3.978</u>	<u>1.191</u>	<u>0</u>	<u>1.467</u>	<u>6.636</u>

Op de programma-begroting van Werk aan Uitvoering is door vertraging in bestedingen een positief resultaat van € 554 gerealiseerd, bestemd om gedurende 2025 tot en met 2031 te worden besteed.

Over 2024 is er sprake van een negatief exploitatieresultaat van € 568 uit hoofde van apparaatskosten van het Commissariaat. Jaarlijks valt € 75 vrij uit de bestemmingsreserve nieuwbouw, in het verleden gevormd uit de éénmalige bijdrage (van € 2.269) van het ministerie van OCW ten behoeve van de financiering van het kantoorpand.

7.5 Voorzieningen

Voorziening reorganisatiekosten	2024	2023
Stand per 1 januari	62	79
Dotatie reorganisatie	1	6
Vrijval reorganisatie	0	0
Onttrekkingen	-28	-23
Stand per 31 december	<u>35</u>	<u>62</u>

De voorziening heeft betrekking op 1,56 FTE. Van de voorziening ultimo 2024 heeft een bedrag van € 27 betrekking op 2025.

Overige voorzieningen	2024	2023
Voorziening WW	114	30
Voorziening jubileumuitkeringen	33	30
Voorziening groot onderhoud	223	222
	<u>370</u>	<u>282</u>

Het verloop van de voorzieningen in 2024 is als volgt weer te geven:

Voorziening WW	2024	2023
Saldo per 1 januari	30	84
Dotaties	161	3
Vrijval	-47	-43
Onttrekkingen	-30	-14
Saldo per 31 december	<u>114</u>	<u>30</u>

Het Commissariaat is risicodragend voor WW-uitkeringen. Per ultimo 2024 is een voorziening getroffen voor de resterende looptijd van de WW-uitkering van ex-medewerkers. Van de totale verplichting heeft een bedrag van € 75 betrekking op een looptijd korter dan 1 jaar.

Voorziening jubileumuitkeringen	2024	2023
Stand per 1 januari	30	30
Dotatie	3	2
Vrijval	0	0
Onttrekkingen	0	-2
Stand per 31 december	<u>33</u>	<u>30</u>

De voorziening jubileumuitkeringen is getroffen voor toekomstige jubileumuitkeringen aan het personeel. Van de totale voorziening heeft een bedrag van € 0 betrekking op een looptijd korter dan 1 jaar.

Voorziening groot onderhoud	2024	2023
Stand per 1 januari	222	508
Dotatie	6	0
Vrijval	0	-273
Onttrekkingen	-5	-13
Stand per 31 december	<u>223</u>	<u>222</u>

Met de voorziening voor groot onderhoud worden de uitgaven voor onderhoud aan het pand geleidelijk ten laste van het resultaat worden gebracht. Van de totale voorziening heeft een bedrag van € 45 betrekking op een looptijd korter dan 1 jaar.

Opgave van de gerealiseerde frictiekosten

Categorie	Kostensoort	Frictiekosten volgens oorspronkelijke aanvraag (bedragen in € 1)	Frictiekosten volgens verzoek tot uitbetaling (bedragen in € 1)	Gerealiseerde frictiekosten (bedragen in € 1)	Toelichting en onderbouwing: vermelden in deze kolom of verwijzen naar bijgesloten stukken
Personeelskosten	Salariskosten Kosten van de dienstbetrekking van medewerkers van het Commissariaat die in het kader van de reorganisatie van 2013 zijn aangewezen als 'Van Werk Naar Werk'-kandidaten gedurende de periode waarin zij nog geen dienstbetrekking bij een andere werkgever hebben gevonden en zij in dienst zijn van het Commissariaat.	€ 351.395	€ 24.046	€ 28.000	Er zijn nog twee oorspronkelijke VwNW-kandidaten die een bovenwettelijke uitkering ontvangen.
	Ontslagvergoeding Kosten van de ontslagvergoeding van maximaal tweemaal een jaarsalaris, wanneer de 'Van Werk Naar Werk'-kandidaten ervoor kiezen om vrijwillig ontslag te nemen en daarbij contractueel afzien van een toekomstig beroep op een werkloosheids- of bovenwettelijke werkloosheidsuitkering. Voor topfunctionarissen geldt dat de ontslagvergoeding dient te voldoen aan het bepaalde in de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT). Verder geldt dat de ontslagvergoeding niet meer kan bedragen dan het resterende bedrag aan salaris dat de 'Van Werk Naar Werk'-kandidaten kunnen ontvangen over de resterende periode tussen het moment van vrijwillig ontslag bij het Commissariaat en hun pensioendatum.	€ -	€ -	€ -	
	Kosten van het aanbieden van een tijdelijk contract met een looptijd van maximaal twee jaar bij een arbeidsbemiddelingsbureau, wanneer de 'Van Werk Naar Werk'-kandidaten ervoor kiezen om vrijwillig ontslag te nemen en daarbij contractueel afzien van een toekomstig beroep op een werkloosheids- of bovenwettelijke werkloosheidsuitkering.	€ -	€ -	€ -	
	Bemiddelingskosten Kosten van actieve bemiddeling bij en begeleiding en ondersteuning van de 'Van Werk Naar Werk'-kandidaten die erop zien dat de 'Van Werk Naar Werk'-kandidaten ander werk vinden dat voldoet aan het criterium van 'passend arbeid'.	€ 44.549	€ -	€ -	Er is geen sprake meer van actieve bemiddeling.
	Kosten van actieve bemiddeling die erop ziet dat de 'Van Werk Naar Werk'-kandidaten gedurende de periode waarin zij nog in dienst zijn van het Commissariaat en nog geen andere dienstbetrekking hebben gevonden, zoveel mogelijk werkzaam blijven buiten het Commissariaat. Hierbij is het criterium van 'passend arbeid' niet van toepassing.	€ -	€ -	€ -	
Advieskosten	Met reorganisatie verbonden advieskosten : - juridische advieskosten; - en/of personele advieskosten.	€ 5.000	€ -	€ -	Er is geen sprake meer van advieskosten
Accountantskosten	Kosten in verband met assurancekosten voor: - de aanvraag van een bijdrage in de frictiekosten; - en/of de jaarlijkse verzoeken voor uitbetaling.	€ -	€ -	€ -	
	Kosten in verband met de controleverklaring voor: - de jaarlijkse verantwoording van de besteding van de financiële middelen die jaarlijks op verzoek van het Commissariaat zijn uitbetaald.	€ 1.500	€ -	€ -	Geen separate verantwoording frictiekosten en bijbehorende verklaring meer benodigd
TOTAAL		€ 402.444	€ 24.046	€ 28.000	

7.6 Langlopende Schulden

	2024	2023
Fricatiekosten reorganisatie	5.198	5.225
Investeringsubsidie	24	0
	<u>5.222</u>	<u>5.225</u>

In 2025 gaan we het dak van ons pand renoveren. Voor deze renovatie hebben we een duurzaamheidssubsidie ontvangen van het RVO. Na afronding van de renovatie valt de investeringsubsidie vrij in overeenstemming met de afschrijvingstermijn van de geactiveerde dakrenovatie.

Fricatiekosten reorganisatie	2024	2023
Stand per 1 januari	5.225	5.270
Toevoeging	0	0
Onttrekkingen	-27	-45
Stand 31 december	<u>5.198</u>	<u>5.225</u>

Het betreft hier door het ministerie van OCW beschikbaar gestelde middelen voor de financiering van frictiekosten die voortkomen uit de reorganisatie in 2013. Per ultimo 2024 is een bedrag van € 5.198 vooruit ontvangen.

7.7 Kortlopende schulden

Crediteuren	2024	2023
	<u>402</u>	<u>378</u>
Belastingen en (sociale) premies	2024	2023
Loonbelasting	2	276
Sociale premies	0	75
Pensioenpremies	0	14
	<u>2</u>	<u>365</u>

De afdrachten loonbelasting, pensioenen en sociale premies voor de maand december zijn in december 2024 betaald. Daarmee is er geen openstaande schuld.

Overige schulden	2024	2023
Tussenrekening nettoloon	5	9
Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	321	345
	<u>326</u>	<u>354</u>

Overlopende passiva	2024	2023
Nog te betalen kosten	225	667
Nog af te dragen boetes aan OCW	98	77
	<u>323</u>	<u>744</u>

De schuld inzake nog te betalen boetes aan OCW is het gevolg van een incasso, die per jaareinde nog moet worden afgedragen aan OCW. De nog te betalen kosten zijn gedaald als gevolg van lagere inhuur tijdelijk personeel ten opzichte van vorig jaar december en lagere accountantskosten.

Nog af te dragen boetes aan OCW

	2024
Stand per 1 januari 2024	77
Opgelegde bestuurslijke boetes aan:	
- Liberty Global Content Netherlands B.V.	15
- RK content creation	6
Totaal opgelegde bestuurlijke boetes	21
Totaal geïncasseerde boetes, afgedragen aan OCW	0
Stand per 31 december 2024	98

7.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

	Verplichting 1 jaar	Verplichting 1-5 jaar	Totaal
Toezicht	77	3	80
ICT	272	32	304
Bedrijfsvoering/facilitair	492	435	927
	<u>841</u>	<u>470</u>	<u>1.311</u>

De niet uit de balans blijvende verplichtingen betreffen kosten voor ICT-diensten, bedrijfsvoering- en facilitaire diensten en toezichtmiddelen. Daarnaast is er in december 2024 een contract getekend met twee verschillende partijen voor de renovatie van het dak van het gebouw en de renovatie van de kli ontslagvergoeding dient maatin- stallaties. De totale cumulatieve contractwaarde betreft € 720.

8 Toelichting op de exploitatierekening

8.1 Bekostiging door het ministerie van OCW

	2024	Begroting	2023
Bekostiging regulier	7.907	8.768	6.078
Bekostiging Vaste Boekenprijs	280	280	280
Bekostiging Werken aan Uitvoering	854	762	972
Bekostiging incidenteel	385	0	120
	9.426	9.810	7.450

De reguliere bekostiging door het ministerie van OCW is lager dan de begroting, dit heeft de volgende oorzaken:

- Als gevolg van het uitstellen van de nieuwe toezichtkostenregeling is de compensatie van € 1.042 die de lagere opbrengst uit toezichtkosten moest compenseren niet ontvangen.
- De CPI-correctie in 2025 bedroeg 2,931%, daarmee is de bekostiging in 2025 geïndexeerd met € 181.

Daarnaast heeft het Commissariaat extra bekostiging ontvangen voor nieuwe wetgevingstrajecten (waaronder de toegankelijkheidsakte) en de uitvoer van het onderzoek representatiemonitor.

Begin 2022 heeft het Commissariaat drie bestedingsaanvragen ingediend voor het programma Werk aan Uitvoering (WaU). De acties die in deze bestedingsaanvragen zijn beschreven, leveren een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de dienstverlening en professionalisering van onze bedrijfsvoering en daarmee aan de maatschappelijke meerwaarde van het Commissariaat. Over 2024 is een bedrag van € 854 toegekend ter financiering van de volgende handelingsperspectieven:

- Toekomstbestendige dienstverlening € 224.
- Versnellen digitale agenda voor een bedrag van € 460.
- Vergroten statuur en aantrekkelijkheid uitvoering voor een bedrag van € 171.

Zie verder onder toelichting 8.11.

8.2 Opbrengst commerciële media-instellingen

	2024	Begroting	2023
Commerciële media-instellingen	2.952		2.946
Commerciële media-instellingen op aanvraag	15		15
	2.967	1.957	2.961

De opbrengst commerciële media-instellingen bestaat enerzijds uit de geschatte toezichtkosten per jaareinde 2024 ad € 2.901 (zie 7.2). Anderzijds uit de hogere facturatie aan commerciële media-instellingen ad € 66 gedurende 2024. De geschatte opbrengst uit toezichtkosten valt lager uit door een beoogde aanpassing in de toezichtkostenregeling voor een selecte groep ondertoezichtstaande media-instellingen.

8.3 Personeelskosten

	2024	Begroting	2023
Brutolonen	4.404	4.318	3.277
Sociale lasten	666	661	502
Pensioenpremies	729	792	601
Vakantietoelagen	22	0	0
Individueel keuzebudget	721	713	541
Dotatie reservering vakantiedagen	-24	0	167
Dotatie voorziening WW-regeling	127	0	-38
Dotatie voorziening jubileumuitkering	3	2	2
Inhuur tijdelijk personeel	2.600	1.147	2.824
Overige personeelskosten	525	349	407
	9.773	7.981	8.283

	2024	Begroting	2023
Gemiddelde bezetting (in fte)	62,6	68,7	51,5
Gemiddelde bezetting inclusief externe inhuur (in fte)	68,8	73,6	69,5
Bezetting per ultimo boekjaar (in fte)	64,3	68,7	59,0
% Externe inhuur van de totale personeelskosten	27%	14%	34%

De brutosalarissen, sociale lasten en pensioenpremies zijn in lijn met de begroting, waarmee we onze groeiambities voor de inhuur van vast personeel hebben gerealiseerd. De overbesteding van de personeelskosten is vooral te verklaren door een overbesteding op externe inhuur en een overbesteding op overige personeelskosten. De overbesteding van externe inhuur is deels een verschuiving van advieskosten naar externe inhuur. Echter, vanwege ontwikkelingen in de sector was het noodzakelijk om gewenste kennis extern in te huren. Ondanks de overbesteding is het percentage externe inhuur gedaald van 34% in 2023 naar 27% in 2024.

De overige personeelskosten zijn hoger dan begroot door onder andere wervingskosten van een nieuw collegelid en hogere kosten aan congressen en seminars.

8.4 Accountantskosten

	2024	Begroting	2023
Accountantskosten organisatie Commissariaat	89	82	142
Accountantskosten beheer AMr	27	28	26
	116	110	168

8.5 Huisvestingslasten

	2024	Begroting	2023
Vrijval voorziening groot onderhoud	6	200	-273
Onderhoudskosten	95	47	109
Schoonmaakkosten, groenvoorziening, beveiliging	77	100	91
Gas, water, electra	69	82	77
Overige huisvestingskosten	69	24	16
	316	454	20

De onderhoudskosten zijn gedeeltelijk vooruitgeschoven naar 2025, zodat deze onderhoudswerkzaamheden tegelijkertijd met de renovatie van het dak en de installaties worden uitgevoerd.

8.6 ICT-kosten

	2024	Begroting	2023
Beheer infrastructuur	207	230	219
Digitale informatievoorziening (zaaksysteem)	127	191	158
Overige hard- en software	181	104	130
Beheer en onderhoud website	-9	36	258
	506	560	765

De ICT-kosten zijn lager dan begroot, omdat enkele ICT-projecten zijn doorgeschoven naar 2025 én omdat enkele projecten zijn ondergebracht bij de Werk aan Uitvoering-programma's.

8.7 Onderzoeks-/advieslasten

	2024	Begroting	2023
Bedrijfsvoering-/advieskosten	436	85	96
Toezichtkosten	349	323	55
	785	408	151

In de begroting 2024 zijn er voor € 323 onderzoek- en advieslasten begroot onder de overige kosten. Rekening houdend met deze verschuiving zijn de onderzoek- en advieslasten in lijn met de begroting. Belangrijke advies-trajecten in 2024 zijn de herziening van onze meerjarenstrategie en de waardering van ons functiehuis. Daarnaast hebben we voor diverse onderzoeken binnen de afdeling onderzoek en beleidsadvies en toezicht advies ingewonnen ten behoeve van onze toezichttaken.

8.8 Afschrijvingskosten vaste activa

	2024	Begroting	2023
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	277	295	287
Installaties	12	26	13
Andere vaste bedrijfsmiddelen	159	275	158
	<u>448</u>	<u>596</u>	<u>458</u>

Afschrijvingslasten van andere vaste bedrijfsmiddelen zijn lager dan begroot vanwege een langere doorlooptijd van de vervanging van de dakbedekking.

8.9 Overige lasten

	2024	Begroting	2023
Algemeen	514	597	493
Organisatieontwikkeling	0	300	75
	<u>514</u>	<u>897</u>	<u>568</u>

In 2024 heeft het Commissariaat het halfjaarlijkse internationaal congres voor mediatoezichthouders georganiseerd. De kosten van deze organisatie waren ongeveer € 143 en dit was conform onze begroting. Het verschil tussen de realisatie en begroting van de overige kosten is te verklaren doordat advieskosten onder de overige kosten zijn begroot. De realisatie van deze kosten zijn verantwoord onder onderzoeks- en advieslasten (zie 8.7 onderzoek- en advieslasten).

8.10 Werk aan Uitvoering

	2024	Begroting	2023
Toekomstbestendige Dienstverlening	58	200	20
Versnellen digitale agenda	185	410	85
Vergroten statuur en aantrekkelijkheid uitvoering	57	152	33
	<u>300</u>	<u>762</u>	<u>138</u>

Per jaareinde 2024 bedraagt de onderbesteding € 554, deze wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve OCW WaU ten behoeve van besteding in de volgende jaren. In 2024 hebben er personele wisselingen plaatsgevonden binnen het Commissariaat, met als gevolg dat de verschillende programma's vertraging hebben opgelopen, resulterend in een onderbesteding ten opzichte van de begroting. Mede als gevolg van de onderbesteding van de afgelopen jaren zijn we in gesprek met het ministerie van OCW om het kasritme van de WaU-bekostiging aan te passen. Om te waarborgen dat de programma's worden uitgevoerd in lijn met de bestedingsvoorstellen, is de governance rondom deze projecten herzien.

Ondanks de onderbesteding zijn er belangrijke vorderingen gerealiseerd bij de verschillende projecten:

- In 2024 is er invulling gegeven aan twee gewenste functies voortvloeiend uit het project toekomstbestendige dienstverlening; een content manager voor de website en een contact adviseur zijn in het derde kwartaal gestart.
- Onze IT-afdeling heeft als onderdeel van het project versnellen digitale agenda een nieuwe datagovernance beleid geïmplementeerd door ons archief te migreren naar de cloud. Daarnaast kunnen we sinds halverwege 2024 rechtstreeks communiceren met natuurlijke personen via mijnoverheid.nl
- Voor het project vergroten statuur en aantrekkelijkheid uitvoering hebben we opnieuw diverse opleidingen aangeboden aan ons personeel en is er een vakgroep AI & Media opgericht.

8.11 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	2024	Begroting	2023
Rentebaten	276	-	163
	<u>276</u>	<u>-</u>	<u>163</u>

Dit zijn rentebaten uit hoofde van schatkistbankieren.

9 Toerekening lasten en fte's naar taakgebieden

De wettelijke taakgebieden omvatten de afdelingen Markttoegang (inclusief toezicht op de BES-eilanden), Toezicht (inclusief toezicht op de Wet op de vaste boekenprijs), Onderzoek en Beleidsadvies en Handhaving en Bezwaar. Daarnaast zijn er de ondersteunende taken binnen Bestuurs- en Organisatiezaken en de Colleetaken.

De op de kostenplaatsen verantwoorde personeelslasten van de medewerkers en overige lasten vormen de basis voor de toerekening van lasten naar de taakgebieden.

De overige apparaatskosten worden naar de taakgebieden toegerekend op basis van het aantal uren zoals door de medewerkers per taakgebied over 2024 in de urenverantwoording is geregistreerd.

Taakgebieden	Realisatie		Begroting		Verschil realisatie t.o.v. begroting	
	Aandeel %	Bedrag	Aandeel %	Bedrag	Aandeel %	Bedrag
Markttoegang	10%	1.264	8%	983	2%	281
Toezicht	37%	4.691	22%	2.556	15%	2.135
Onderzoek en Beleidsadvies	13%	1.595	11%	1.339	2%	256
Handhaving en Bezwaar	12%	1.554	9%	1.042	2%	512
Bestuurs- en Organisatiezaken	25%	3.252	44%	5.133	-18%	-1.881
College	3%	388	4%	426	-1%	-38
Vaste boekenprijs	0%	15	2%	289	-2%	-275
		12.758		11.768		990

In 2024 is er een overbesteding gerealiseerd van € 990 ten opzichte van de begroting 2024, ondanks de onderbesteding op de programma-begroting Werk aan Uitvoering. Deze overbesteding is grotendeels te verklaren door de inzet van extern personeel op belangrijke dossiers als gevolg van ontwikkelingen in de sector. Zie verder de toelichting op de financiën ([pagina 35](#)).

Taakgebieden	Exclusief inhuur (in fte's)		Inclusief inhuur (in fte's)	
	Boekjaar 2024	Begroting 2024	Boekjaar 2024	Begroting 2024
Markttoegang	8,9	8,6	8,9	8,6
Toezicht	19,6	21,6	22,8	24,0
Onderzoek en Beleidsadvies	9,0	10,2	9,6	11,0
Handhaving en Bezwaar	9,7	10,5	10,2	10,5
Bestuurs- en Organisatiezaken	14,0	15,8	15,8	17,5
College	1,4	2,0	1,4	2,0
	62,6	68,7	68,8	73,6

Het aantal gerealiseerde fte in 2024, zowel inclusief inhuur als exclusief inhuur, is lager dan begroot. De belangrijkste reden is het feit dat invulling van zowel vaste formatieplekken als externe inhuur duurder blijken te zijn dan initieel was ingeschat in de meerjarenbegroting. De afdelingen Toezicht, Onderzoek en Beleidsadvies en Bestuurs- en Organisatiezaken kunnen daardoor niet groeien naar het gewenste aantal fte.

10 Overige informatie

10.1 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op het Commissariaat voor de Media. Het voor het Commissariaat voor de Media toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2024

<i>bedragen x € 1</i>	A.A. Asante	P.V. Eijsvoogel	W. de la Motte	A. de Vos*
Funciegegevens	Collegevoorzitter	Collegelid	Collegelid	Senior adviseur Bestuurszaken
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	15/9 – 31/12	1/1 – 29/2
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	0,338	0,250	0,250
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 170.020	€ 53.348	€ 11.761	€ 10.653
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.264	€ 7.852	€ 1.712	€ 962
Subtotaal	€ 193.284	€ 61.200	€ 13.474	€ 11.615
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000	€ 78.781	€ 17.189	€ 9.549
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 193.284	€ 61.200	€ 13.474	€ 11.615

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Bedrag € 2.066. Overschrijding ontstaat door de afkoop van niet opgenomen vakantiedagen bij beëindiging van het dienstverband. Delen van de afkoopsom zijn overeenkomstig artikel 3, tweede lid, Uitvoeringsregeling WNT toegerekend aan de bezoldiging van eerdere kalenderjaren. Met de toerekening aan eerdere kalenderjaren valt de bezoldiging van de betreffende kalenderjaren binnen de van toepassing zijnde bezoldigingsmaxima.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

*Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris in verband met eerdere functie als directeur Bestuurs- en organisatiezaken.

Gegevens 2023

<i>bedragen x € 1</i>	A.A. Asante	P.V. Eijsvoogel	A. de Vos	A. de Vos*
Functiegegevens	Collegevoorzitter	Collegelid	Directeur Bestuurs- en organisatiezaken	Senior adviseur Bestuurszaken
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 30/4	1/5–31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000	0,375	1,000	0,250
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 155.048	€ 52.922	€ 37.432	€ 24.084
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.479	€ 8.411	€ 6.512	€ 3.256
Subtotaal	€ 177.527	€ 61.333	€ 43.944	€ 27.340
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 83.625	€ 73.315	€ 37.421
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 177.527	€ 61.333	€ 43.944	€ 27.340

*Functionaris wordt aangemerkt als topfunctionaris in verband met eerdere functie als directeur bestuurs- en organisatiezaken

10.2 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

10.3 Resultaatbestemming

Conform artikel 34 van de Kaderwet zbo keurt de minister van OCW de jaarrekening goed. Volgens de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023 wordt het exploitatieresultaat onder het bestemmingsfonds OCW in plaats van de algemene reserve verantwoord, behalve de rentebaten en de overige baten. Over 2024 is er sprake van een negatief exploitatieresultaat uit hoofde van apparaatskosten van het Commissariaat. Het ministerie van OCW neemt bij de vaststelling van de jaarlijkse bekostiging een beslissing over de bestemming van het resultaat.

10.4 Ondertekening van de jaarrekening

Het College van Commissarissen heeft de jaarrekening vastgesteld in haar vergadering van 11 maart 2025.

Mevrouw A. Asante MA
Collegevoorzitter

De heer mr. P.V. Eijsvogel
Commissaris

De heer W. de la Motte
Commissaris

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aan het college van commissarissen van het Commissariaat voor de Media

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag op pagina 54 tot en met 75 opgenomen jaarrekening 2024 van het Commissariaat voor de Media te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het Commissariaat voor de Media op 31 december 2024 en van het exploitatieresultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de bekostigingsbeschikking en de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de exploitatierekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Accountantsprotocol financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023 en de Regeling Controleprotocol WNT 2024. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van het Commissariaat van de Media zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controle-aanpak frauderisico's en niet naleving van wet- en regelgeving

Onze frauderisico-analyse

Wij verwijzen naar het hoofdstuk Risicomanagement en compliance van het bestuursverslag, waarin het college van commissarissen zijn frauderisico-analyse heeft opgenomen.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Wij hebben de volgende frauderisico's geïdentificeerd:

1. verschuivingsgevaar in de bestedingen tussen de WaU-bekostiging en de reguliere bekostiging van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW);
2. het doorbreken van de interne beheersing door het college van commissarissen;
3. niet-naleving van de Europese aanbestedingswetgeving bij het aangaan van verplichtingen.

Onze specifieke controle-aanpak voor de frauderisico's

Wij hebben ten aanzien van de hiervoor vermelde en door ons geïdentificeerde frauderisico's onderstaande specifieke werkzaamheden verricht.

Frauderisico op verschuivingsgevaar in de bestedingen tussen de WaU-bekostiging en de reguliere bekostiging van het ministerie van OCW

De grondslagen voor opbrengstverantwoording zijn toegelicht in de jaarrekening. De bekostiging van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) wordt verantwoord in het jaar waarop de bekostiging betrekking heeft. Omdat naast de reguliere bekostiging ook een aanvullende bekostiging wordt ontvangen voor het programma Werk aan Uitvoering (WaU) onderkennen wij een frauderisico op verschuivingsgevaar in de bestedingen tussen de WaU-bekostiging en de reguliere bekostiging van het ministerie van OCW. Dit risico ontstaat omdat reguliere bestedingen kunnen worden verantwoord als WaU-bestedingen om zodoende de aanvullende bekostiging volledig uit te nutten.

Frauderisico op doorbreking van de interne beheersing door het college van commissarissen

Wij hebben aandacht gehad voor het frauderisico van het doorbreken van interne beheersing door het college van commissarissen. Wij hebben bijzondere aandacht gehad voor dit risico op het gebied van:

- het vastleggen van journaalboekingen en andere aanpassingen gedurende het jaar en in het kader van het opstellen van de jaarrekening; en
- belangrijke schattingen van het college van commissarissen, zoals de voorzieningen en opbrengsten commerciële media-instellingen.

Onze specifieke controle-aanpak

In het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's, zoals het proces met betrekking tot het verantwoorden van de bekostiging van het ministerie van OCW en het inkoopproces.

Wij hebben vastgesteld dat verantwoorde bijdrage van het ministerie van OCW inzake de WaU-bekostiging aansluit op de bestedingsaanvragen en de beschikkingsbrief van het ministerie van OCW.

Wij hebben op basis van een deelwaarneming de verantwoorde bestedingen voor het WaU-programma beoordeeld aan de hand van onderliggende documentatie. Daarbij hebben wij getoetst of de bestedingen betrekking hebben op het WaU-programma en geen bestedingen zijn die gefinancierd moeten worden vanuit de reguliere bekostiging van het ministerie van OCW. Daarnaast hebben wij getoetst of de prestaties zijn geleverd door middel van aansluiting met prestatiebewijzen.

Wij hebben vastgesteld dat de niet bestede WaU-middelen in overeenstemming met de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023 via de resultaatbestemming zijn toegevoegd aan het bestemmingsfonds WaU.

Wij hebben vastgesteld dat de verschillende bekostigingssoorten van het ministerie van OCW afzonderlijk zijn verantwoord in de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023.

Onze specifieke controle-aanpak

In het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's, zoals het proces met betrekking tot het verwerken en vastleggen van journaalboekingen en het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben getoetst of de in het grootboek handmatige en automatische vastgelegde journaalposten en andere aanpassingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn. Voor bovengenoemde journaalboekingen en andere aanpassingen hebben wij de onderliggende controledocumentatie beoordeeld. Wij hebben data-analyse toegepast om hoog-risico-journaalposten te identificeren en we hebben deze geselecteerd voor nadere inspectie.

Met betrekking tot de voorzieningen en opbrengsten commerciële media-instellingen, hebben wij de oordeelsvormingen en beslissingen van het college van commissarissen beoordeeld, waaronder een retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het college van commissarissen met betrekking tot significante schattingen van het voorgaande boekjaar.

Frauderisico op niet-naleving van Europese aanbestedingswetgeving bij het aangaan van verplichtingen

Wij hebben aandacht gehad voor het frauderisico van niet-naleving van de Europese aanbestedingswetgeving bij het aangaan van verplichtingen. Wij hebben bijzondere aandacht gehad voor dit risico bij de beoordeling van het inkoop- en aanbestedingsproces.

Wij onderkennen daarbij onderstaande risico's:

- dat het Commissariaat een te hoge prijs betaald; of
- dat collegeleden en/of medewerkers van het Commissariaat verplichtingen zijn aangegaan tegen onzakelijke condities in ruil voor wederdiensten (o.a. omkoping).

Aanvullend daarop hebben wij de volgende algemene controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- wij hebben de gedragscode integriteit doorgenomen en vastgesteld dat deze beschikbaar is gesteld aan medewerkers en te raadplegen is via de website van het Commissariaat;
- wij hebben inzicht verkregen in de nevenfuncties van de collegeleden waarbij speciale aandacht is besteed aan de procedures voor het voorkomen van mogelijk conflicterende belangen;
- wij hebben geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door het Commissariaat mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving;
- wij hebben een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd bij het kiezen van de aard, timing en omvang van de controlewerkzaamheden;
- wij hebben de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Onze specifieke controle-aanpak

In het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's, zoals de procedures met betrekking tot het aangaan van verplichtingen.

Wij hebben kennisgenomen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van het Commissariaat voor de selectie van leveranciers en andere partijen.

Wij hebben met behulp van data-analyse inkoopstromen in kaart gebracht voor het onderkennen van mogelijk afwijkende inkoopstromen.

Wij hebben op basis van een deelwaarneming de aangegane verplichtingen beoordeeld aan de hand van onderliggende documentatie.

Wij hebben notulen van vergaderingen van het college van commissarissen doorgenomen.

Niet-naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben inzicht verworven in de relevante wet- en regelgeving voor het Commissariaat. Wij hebben de volgende wet- en regelgeving geïdentificeerd die gedeeltelijk een indirecte impact heeft op de jaarrekening, zoals de Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen en de Mediawet 2008.

Wij hebben gesprekken gevoerd met het college van commissarissen en de business controller om inzicht te verkrijgen of is voldaan aan wet- en regelgeving die direct of indirect van materiële invloed kan zijn op de jaarrekening. Ook hebben wij communicatie gelezen met het ministerie van OCW. Wij hebben ook inlichtingen verkregen van de afdeling handhaving en bezwaar over rechtszaken en mogelijke claims. Daarnaast hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen van het college met de mededeling dat er geen aangelegenheden of vermoedens zijn van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Onze bevindingen

De hiervoor vermelde werkzaamheden zijn uitgevoerd in het kader van de controle van de jaarrekening. Ze zijn daarom niet gepland en uitgevoerd als een specifiek onderzoek gericht op fraude. Deze werkzaamheden hebben niet geleid tot bevindingen.

Controleaanpak continuïteit

Wij hebben werkzaamheden verricht om de risico's met betrekking tot continuïteit te identificeren en in te schatten. Daarnaast hebben wij de aanvaardbaarheid van de door het college van commissarissen gehanteerde continuïteitsveronderstelling beoordeeld.

Het college van commissarissen heeft een begroting ingediend die uitgaat van het handhaven van zijn continuïteit. Uit deze begroting blijkt dat een structurele uitbreiding van zijn capaciteit noodzakelijk is om ook in de toekomst adequaat toezicht te kunnen houden op een sterk groeiende en steeds internationaler wordende sector. Het Commissariaat en het ministerie van OCW zijn in gesprek over de structurele bekostiging hiervan. Wij hebben deze begroting met het college van commissarissen besproken en professioneel-kritisch beoordeeld, met de nadruk op de vraag of het Commissariaat voldoende liquiditeit zal hebben om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen en de activiteiten voort te zetten voor ten minste de komende twaalf maanden.

Gebaseerd op onze werkzaamheden hebben wij geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van het Commissariaat om zijn continuïteit te handhaven en achten wij de continuïteitsveronderstelling zoals door het college van commissarissen gehanteerd aanvaardbaar.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van deze controleverklaring.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De jaarrekening is opgesteld voor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met als doel het Commissariaat voor de Media in staat te stellen te voldoen aan de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023.

Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het Commissariaat voor de Media en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlage bij het jaarverslag 2024.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol financiële verantwoording Commissariaat voor de Media, in het bijzonder paragraaf 2.2.2, en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van commissarissen is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van commissarissen van het commissariaat voor de media voor de jaarrekening

Het college van commissarissen is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Het college van commissarissen is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en de Regeling financiële verantwoording Commissariaat voor de Media 2023.

In dit kader is het college van commissarissen verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van commissarissen afwegen of het Commissariaat voor de Media in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het college van commissarissen de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van commissarissen het voornemen heeft om het Commissariaat voor de Media te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het college van commissarissen moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het Commissariaat voor de Media haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het college van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het Commissariaat voor de Media.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute, mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of

gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol financiële verantwoording Commissariaat voor de Media, Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het vaststellen dat de door het college van commissarissen gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van commissarissen en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en laten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het college van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 12 maart 2025

Forvis Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. D.D. Plouvier RA

Bijlage

Bijlage bij jaarverslag 2024

Hoofd- en nevenfuncties Raad van Advies

Cateautje Hijmans van den Bergh

Cateautje was tot 1 september 2024. bestuurslid bij de Autoriteit Consument & Markt, waar ze onder andere consumentenbescherming, gedragswetenschappelijk onderzoek en digitale economie in haar portefeuille had. Ze bekleedt diverse advies- en toezichtfuncties, o.a. bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), het Rijksmuseum van Oudheden en NLV Nederlands Vastgoed.

Alexander Klöpping

Alexander is journalist, columnist, blogger en internetondernemer. Hij studeerde Nieuwe Media aan de Universiteit van Amsterdam. Klöpping werd bekend door zijn tv-optredens als internetdeskundige, gadgetrecensent en kenner van digitale mediaontwikkelingen. Hij was medeoprichter van het nieuws- en journalistiekplatform Blendle, was adviseur bij het Mediafonds en produceert een wekelijkse podcast over media.

Mieke de Vos

Mieke is associate partner bij Van de Bunt Adviseurs. De Vos was tot 1 mei 2023 directeur Bestuurs- en Organisatiezaken bij het Commissariaat. Daarvoor was zij werkzaam in de zakelijke dienstverlening, onder andere op het vlak van management development, accountancy en de internationale advocatuur. De Vos heeft veel ervaring met bedrijfsvoering, stakeholdermanagement, organisatieontwikkeling en verandermanagement.